

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

Dwutygodnik Informacji gospodarczych

*Wstęp • Rynki towarowe •
Wiadomości polityczno
gospodarcze • Umowy
handlowe i płatnicze •
Reglamentacja obrotów
handlowych • Cła •
• Kronika P. I. H. Z. •*

ROK II
Nr. 6/9/
1 9 5 1

POLSKA IZBA HANDLU ZAGRANICZNEGO

Tylko do użytku służbowego

- 1. MAJ 1951

SPIS WAŻNIEJSZYCH INFORMACJI
W "WIADOMOSCIACH HANDLU ZAGRANICZNEGO" Nr.9.

str.

Wstęp:

Planowanie gospodarki narodowej w europejskich krajach demokracji ludowej.

I. Rynki towarowe:

Anglia w obliczu dalszego braku mięsa	3
Meldunki z międzynarodowego rynku tłuszczu rośl...	8
Eksport węgla angielskiego w styczniu 1951 r.....	10
Import i eksport produktów naftowych kapitalistycz- nych krajów Europy.....	12
Produkcja żelaza w niektórych krajach europ...	14
Porównanie cen metali kolorowych w niektórych krajach.....	32
Import maszyn i sprzętu inwestycyjnego ze Szwecji	34

II. Wiadomości polityczno-gospodarcze.

Związek Radziecki	- Nowe maszyny radzieckie.....	37
Bułgaria	- Sukcesy przemysłu.....	39
Chińska Rep. Lud.	- Handel zagraniczny w r.1950	41
Czechosłowacja	- Wykonanie marcowego planu przemysłowego.....	44
Węgry	- Potężny rozwój węgierskiej spółdzielczości produkcyjnej	51
Działalność Europ.Unii Płatn.	za okres od 1.7.50 do 1.3.51 r.....	53
Uchwały tzw. "Europejskiej Rady Gospodarczej".....		57
Anglia	- Handel zagraniczny w lut.1951r.	61
Austria	- Handel zagraniczny w 1950 r...	65
Hiszpania	- Sytuacja ekono. i finansowa...	73
Portugalia	- Handel zagraniczny w 1950 r.	77
Działalność amerykańskich towarzystw naftowych na Bliskim i Środkowym Wsch.		81
Algier	- Handel zagraniczny w 1950 r.	83
Filipiny	- Sytuacja gospodarcza.....	86
Indonezja	- Handel zagraniczny.....	89
Iran	- Próby zagarnięcia nafty pod kontrolę imperialistów....	91
Stany Zjednoczone	- Amerykańskie metody szantażu w handlu zagranicznym.....	93

SPIS WAŻNIEJSZYCH INFORMACJI
W "WIADOMOSCIACH HANDLU ZAGRANICZNEGO" Nr.9.
/dokończenie/

	str.
III.A. <u>Umowy handlowe i płatnicze</u>	97
III.B. <u>Reglamentacja obrotów handlowych</u>	103
III.C. <u>Cła</u>	115

Z a ł a c z n i k i

1. Sytuacja gospodarcza i handel zagraniczny Węgierskiej Republiki Ludowej w 1950 r.
2. Zachodnio-niemiecka koniunktura zbrojeniowa.

PLANOWANIE GOSPODARKI NARODOWEJ W EUROPEJSKICH KRAJACH DEMOKRACJI LUDOWEJ

Wielkie doświadczenie socjalistycznego planowania gospodarki narodowej w Związku Radzieckim z powodzeniem stosowane jest w coraz szerszym zakresie przez europejskie kraje demokracji ludowej, wytrwale kroczące na drodze budowy socjalizmu. Planowanie gospodarcze jest jedną z poważniejszych zdobyczy ustroju demokracji ludowej w krajach Europy środkowej i południowo - wschodniej.

Bohaterska armia radziecka spełniła posłannictwo oswobodzicielskie w stosunku do wszystkich narodów europejskich, przede wszystkim zaś do krajów Europy środkowej i południowo - wschodniej. Wkraczając na terytoria tych krajów, wojska radzieckie nie tylko wyzwoliły je od tyranii niemiecko - faszystowskiej, lecz zapobiegły również okupowaniu ich przez zaborców anglo - amerykańskich. Narody te otrzymały możliwość samodzielnego zadecydowania o swoim losie i swobodnego rozwoju na drodze demokracji i socjalizmu.

Celem wprowadzenia zasad planowania w gospodarce narodowej krajów demokracji ludowej, należało stworzyć niezbędne ku temu warunki i przesłanki. Rozpracowanie i wprowadzenie w życie planów gospodarczych w Bułgarii, Polsce, Czechosłowacji, Rumunii, Albanii i na Węgrzech, stało się możliwym dzięki głębokim przeobrażeniom rewolucyjnym, które dokonały się w tych krajach po oswobodzeniu ich przez armię radziecką. Władza państwowa została tam odebrana burżuazji i obszarom i przeszła w ręce mas pracujących miast i wsi z klasą robotniczą i jej komunistyczną awangardą na czele. Władza państwowa zmieniła się wskutek tego z narzędzia ucisku szerokich mas ludowych w narzędzie dobicia powalonych klas wyzyskiwaczy, ich ograniczenia, wyparcia i likwidacji.

Ustrój demokracji ludowej spełnia z powodzeniem czynności dyktatury proletariatu, jest zatem jedną z form tej dyktatury. Zapewnia on przejście od kapitalizmu do socjalizmu. Stworzenie państwa z klasą robotniczą i jego komunistyczną awangardą na czele jest podstawą planowania gospodarki narodowej, której warunkiem jest przejęcie jej kierownictwa przez państwo ludowo - demokratyczne. Liczne demagogiczne próby planowania gospodarczego w krajach kapitalistycznych, zbankrutowały kompletnie i dowiodły niezbicie, że w nich żadne planowanie nie jest możliwe.

Planowanie gospodarcze da się urzeczywistnić tylko pod rządami klasy robotniczej, przy uspołecznieniu środków produkcji. Te właśnie warunki stworzone zostały w krajach demokracji ludowej.

Bardzo ważnym elementem ekonomiki krajów demokracji ludowej rewolucyjnych w swojej istocie i znaczeniu,

była nacjonalizacja przemysłu, środków transportowych i banków. Obaliła ona stanowisko monopolistycznego kapitału, wyzwoliła masy pracujące od imperialistycznego wyzysku i stworzyła podwaliny dla własności państwowej - podstawy socjalistycznej gospodarki narodowej.

Na V zjeździe Bułgarskiej Partii Komunistycznej Georgi Dymitrow powiedział: "Nacjonalizacja przemysłu jest najważniejszym posunięciem rewolucyjnym w życiu gospodarczym, ostatecznie wprowadzającym planowy rozwój naszego kraju na drogę do socjalizmu."

W krajach demokracji ludowej w rękach państwa znajduje się cały wielki, średni oraz znaczna część drobnego przemysłu. W takich krajach, jak Albania, Bułgaria i Rumunia został całkowicie znacjonalizowany przemysł fabryczny, nie wyłączając drobnych przedsiębiorstw. W państwach tych nie uległy nacjonalizacji tylko te drobne warsztaty rzemieślnicze, które połączyły się w zrzeszenia spółdzielcze.

W pozostałych krajach demokracji ludowej Europy środkowej i południowo - wschodniej znacjonalizowano ponad 96% całego przemysłu. W Czechosłowacji przemysł upaństwowiony daje 98% produkcji przemysłowej, na Węgrzech cały przemysł fabryczny i wszystkie przedsiębiorstwa transportowe są własnością państwa socjalistycznego.

W Polsce już w końcu 1949 r. przemysł socjalistyczny obejmował 96% całej produkcji przemysłowej.

Unarodowienie wielkiego i średniego przemysłu, banków i transportu, przejście kierownictwa gospodarki narodowej w ręce państwa, ma wielkie znaczenie tak ekonomiczne jak i polityczne, dla dalszego rozwoju krajów demokracji ludowej.

Z każdym dniem rosną i wzmacniają się pozycje socjalizmu w szeregu gałęzi gospodarki narodowej.

We wszystkich krajach demokracji ludowej cały handel zagraniczny i wewnętrzny hurtowy znajduje się w rękach państwa. Również i w handlu detalicznym państwowe i spółdzielcze organizacje handlowe prowadzą skuteczną walkę z sektorem prywatnym. W Bułgarii w końcu 1950 r., 90% całego handlu wewnętrznego znajdowało się w rękach handlu uspołecznionego. Na Węgrzech do państwa i spółdzielczości należy 67% handlu detalicznego. Również i w innych krajach demokracji ludowej z powodzeniem wypierany jest handel prywatny z obrotu towarowego.

Najtrudniejszym zadaniem rewolucji jest socjalistyczna przebudowa gospodarki rolnej. W wyniku reformy rolnej przeprowadzonej we wszystkich krajach demokracji ludowej, po oswobodzeniu ich przez Armię Radziecką, ziemia przeszła w ręce chłopów. Klasa obszarnicza, która zawsze była ostoją reakcji, została tam obecnie zlikwidowana.

Likwidacja pozostałości feudalizmu jest jednym

z ważniejszych osiągnięć historycznych państw ludowo - demokratycznych.

Na odcinku władania ziemią urzeczywistniona została we wszystkich tych krajach następująca zasada: ziemia należy do tego, kto ją uprawia. Obecnie zaczynają rozwijać się na szeroką skalę rolnicze spółdzielnie produkcyjne.

Naprzykład w Bułgarii, powstało już 2500 spółdzielni rolniczych, które łączą w sobie ponad 500 tysięcy chłopskich gospodarstw i obrabiają ponad 2,1 mil. ha ziemi. W ten sposób ponad połowa wsi bułgarskich posiada spółdzielnie produkcyjne, które uprawiają około połowy całej ziemi ornej kraju i skupiają ponad połowę wszystkich gospodarstw chłopskich.

W Rumunii powstało ponad 1000 gospodarstw kolektywnych, a tyleż na Węgrzech.

W Polsce pracuje 2200^{x/} spółdzielni produkcyjnych, wzrasta również ich liczba w Czechosłowacji i Albanii.

W socjalistycznej przebudowie rolnictwa ważną rolę odgrywają państwowe gospodarstwa rolne i stacje maszynowo - traktorowe. Z każdym rokiem wzrasta ich znaczenie w krajowej produkcji rolnej. Dzięki powstaniu i rozwijaniu się socjalistycznych form gospodarki w przemyśle, handlu i rolnictwie, wzrasta stale znaczenie sektora socjalistycznego w gospodarce krajów demokracji ludowej. Naprzykład na Węgrzech udział sektora socjalistycznego w dochodzie narodowym w 1950 r. wynosił już 70%, tyle samo też w Polsce, w Czechosłowacji udział sektora uspołecznionego w dochodzie narodowym wynosił na początku 1950 r. 61,4%, drobno towarowego - 25% i kapitalistycznego - 13,6%. Sektor socjalistyczny przeważa obecnie w dochodzie narodowym wszystkich europejskich krajów demokracji ludowej.

Istnienie mocnych pozycji socjalizmu w gospodarce krajów demokracji ludowej jest nieodzownym warunkiem skutecznego planowania w tych krajach. Plany gospodarcze europejskich krajów demokracji ludowej stawiają za cel dalsze rozszerzenie i wzmocnienie sektora socjalistycznego, zbudowanie fundamentów gospodarki socjalistycznej, zrealizowanie socjalistycznego uprzemysłowienia tych krajów, szybki rozwój spółdzielczości na wsi, ograniczenie i likwidacja elementów kapitalistycznych.

Decydujące znaczenie dla krajów demokracji ludowej posiada historyczne doświadczenie Związku Radzieckiego. Na tych doświadczeniach, uogólnionych w genialnych pracach W. Lenina i J. Stalina, opierają się i kierują się nimi wszystkie kraje demokracji ludowej. Wykorzystanie doświadczeń Związku Radzieckiego dało im możliwość stosunkowo szybkiego przejścia do planowania swej gospodarki narodowej i osiągnięcia poważnych postępów na drodze do socja-

x/ Obecnie liczba ich przekroczyła 2000 /przyp. red./

lizmu. Kierowniczy działacze wszystkich krajów demokracji ludowej, niejednokrotnie podkreślali, że bez pomocy Związku Radzieckiego, bez wykorzystania jego bogatego doświadczenia w planowaniu, kraje te nie zdołałyby przezwyciężyć wojennych trudności, nie mogłyby wstąpić na drogę socjalistycznego rozwoju.

W najcięższym okresie, zaraz po zakończeniu wojny, podczas której gospodarka tych krajów była zniszczona przez niemiecko - faszystowskich zaborców i rodzime kliki faszystowskie, Związek Radziecki okazał braterską pomoc, dostarczając żywności, surowców przemysłowych i maszyn niezbędnych dla odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej.

Genialni wodzowie mas pracujących całego świata W. Lenin i J. Stalin na podstawie uogólnień doświadczeń Związku Radzieckiego stworzyli teorię socjalistycznego planowania gospodarki narodowej. Nieśmiertelne prace Lenina i Stalina uzbrajają masy pracujące krajów demokracji ludowej w znajomość dróg i metod socjalizmu i dostarczają im nieocenionej pomocy przy planowaniu gospodarki narodowej w walce o socjalizm.

Po oswobodzeniu Europy środkowej i południowo-wschodniej od zaborców niemiecko - faszystowskich i ich wspólników, rządy ludowo - demokratyczne przy pomocy Związku Radzieckiego przystąpiły do szybkiej odbudowy zniszczonej w czasie wojny gospodarki narodowej. Dzięki pomocy i poparciu Związku Radzieckiego i wysiłkowi szerokich mas ludowych, rządy te potrafiły stosunkowo szybko zabić rany wojenne. W przeciągu krótkiego czasu zostały odbudowane i uruchomione wszystkie dawne zakłady przemysłowe.

W tym okresie planowanie gospodarcze było dopiero w początkach. Rządy ustalały kolejność odbudowy poszczególnych obiektów i odpowiednio do tego przeprowadzały rozdział zasobów materialnych i siły roboczej. Aparat planowania był w stadium organizacji, przygotowywały się pierwsze kadry planistów.

Od 1946 r. w europejskich krajach demokracji ludowej rozpoczęło się coraz szersze stosowanie planowania gospodarczego i planowy rozwój ekonomiki tych krajów. W 1946 r. rząd Gottwalda ogłosił w Czechosłowacji program budownictwa oparty na bazie planu dwuletniego, który uchwalony został w październiku tegoż roku przez Narodowe Zgromadzenie Ustawodawcze.

W Bułgarii 2-letni plan gospodarczy został wprowadzony w kwietniu 1947 r., w Polsce i na Węgrzech uchwalono plany trzyletnie, w Albanii - plan 2-letni, w Rumunii - plany roczne.

Wszystkie te plany stawiały sobie za cel likwidację zniszczeń, dokonanych w gospodarce narodowej przez zaborców faszystowskich i reakcyjne, antyludowe systemy ustrojowe, odbudowę życia gospodarczego, osiągnięcie i przekroczenie poziomu. Plany te zostały w krajach demokracji ludowej w pełni wykonane a nawet przekroczone.

Walcząc o wykonanie dwuletnich i trzyletnich planów gospodarczych, masy pracujące państw demokracji ludowej osiągnęły znaczne postępy w rozwoju życia gospodarczego swych krajów i zdobyły duże doświadczenie w planowaniu gospodarki narodowej.

Mówiąc o znaczeniu planu 2-letniego dla Czechosłowacji Klemens Gottwald powiedział: "Plan 2-letni,..... spełnił całkowicie pokładane w nim nadzieje,.....W ciągu 3 1/2 lat od zakończenia wojny osiągnęliśmy taki poziom produkcji przemysłowej, jakiego nie osiągnął nigdy ustrój kapitalistyczny republiki przedmonachijskiej. Przytym rozwój naszej produkcji bezustannie idzie w górę, nie grożą mu żadne kryzysy,..... W tym leży wielki sukces naszego planowania potwierdzający w pełni słuszność obranej przez nas drogi."

Również i w innych krajach demokracji ludowej zostały pomyślnie wykonane pierwsze plany gospodarcze. "Dzięki ofiarnej pracy i współzawodnictwu klasy robotniczej, chłopów pracujących i oddanej narodowi inteligencji, - mówi ustawa o pierwszym 5-letnim planie gospodarczym ludowej republiki węgierskiej, - wykonany został plan 3-letni niemal na osiem miesięcy przed terminem."

Sukcesy, osiągnięte przy wykonywaniu pierwszych planów narodo- - gospodarczych i stała braterska pomoc Związku Radzieckiego, dały krajom demokracji ludowej możliwość przystąpienia do długofalowego i bardziej wszechstronnego planowania gospodarki narodowej, w postaci opracowywania długoterminowych planów, obliczonych na 5 - 6 lat.

Pod koniec 1948 r. V Zjazd Komunistycznej Partii Bułgarii uchwalił 5-letni plan rozwoju gospodarki narodowej, zatwierdzony później przez Wielkie Zgromadzenie Narodowe. Z dniem 1.I.1949 r. Bułgaria przystąpiła do wykonywania swego pierwszego planu pięcioletniego.

Również Czechosłowacja przystąpiła w 1949 r. do wykonywania planu 5-letniego, a w 1950 r. Węgry oraz Polska /plan 6-letni/, wreszcie w r. 1951 rozpoczęła Rumunia realizację swego planu pięcioletniego.

Nowe perspektywiczne plany różnią się zasadniczo od pierwszych dwu i trzyletnich planów, których celem była odbudowa zniszczonej podczas wojny gospodarki narodowej. Były one realizowane w okresie gdy prywatny kapitał odgrywał znaczną rolę w gospodarce tych krajów. Plany ówczesne obejmowały tylko podstawowe gałęzie gospodarki.

Nowe plany opierają się na uspołecznionym przemyśle oraz na poważnych zdobyczach socjalizmu w handlu i rolnictwie. Głównym celem wszystkich tych planów jest budowa podstaw socjalizmu. Budowa socjalizmu w państwach demokracji ludowej przetwarza się w ten sposób w konkretne plany życia codziennego i działalności mas pracujących tych krajów.

Nowe plany nakreślają szybki wzrost gospodarki narodowej, a szczególnie przemysłu. Na przykład w Bułgarii plan przewiduje dwukrotne zwiększenie całej produkcji przemysłowej, w tym przemysłu środków produkcji 3,2 - krotnie.

Wydobycie węgla kamiennego powinno wzrosnąć w ciągu 5 lat trzykrotnie, wydobycie rudy 21-krotnie i innych kopaliń 8-krotnie itd. Ponadto zostanie stworzony nowoczesny przemysł budowy maszyn.

Przy końcu pięciolatki /1955 r./ ogólna produkcja przemysłowa Rumunii wyniesie 244% produkcji z roku 1950. W poszczególnych gałęziach przemysłu projektuje się jeszcze bardziej intensywny wzrost produkcji. Plan pięcioletni przewiduje oddanie do użytku kanału Dunaj - Morze Czarne, budowę wielkich zakładów przemysłowych i fabryk, domów mieszkalnych i obiektów kulturalnych. Zostaną wybudowane elektrownie wodne o ogólnej mocy 230 tys. kilowatów. Dwa tysiące wsi zostanie zelektryfikowanych.

Oprócz pięcioletniego planu gospodarczego został w Rumunii opracowany plan elektryfikacji kraju obliczony na 10 lat.

W Polsce plan sześcioletni przewiduje szybkie tempo rozwoju gospodarki narodowej. Produkcja przemysłu socjalistycznego przewyższy w r. 1955 2,5 krotnie poziom roku 1949, czterokrotnie zaś poziom przedwojennej produkcji przemysłowej. Wartość produkcji przemysłowej, po zakończeniu planu 6-letniego w przeliczeniu na głowę ludności będzie wyższa pięciokrotnie niż w roku 1938. Plan sześcioletni projektuje szybki rozwój przemysłu ciężkiego, w szczególności przemysłu budowy maszyn. Przeciętny roczny przyrost dochodu narodowego wyniesie w okresie planu 6-letniego 13,4%, co jest bardzo szybkim tempem, zbliżającym się do tempa wzrostu dochodu narodowego w Związku Radzieckim, niespotykanym dotąd w żadnym z krajów kapitalistycznych.

Socjalistyczne uprzemysłowienie zamieni Polskę w przodujący kraj przemysłowo - rolniczy.

Na Węgrzech pięcioletni plan gospodarczy stawia sobie również za zadanie uprzemysłowienie kraju, rozwój przemysłu ciężkiego i budowy maszyn oraz mechanizację i socjalistyczną przebudowę rolnictwa. Uprzemysłowienie jest bardzo ważnym warunkiem przyszłego rozwoju gospodarczego i kulturalnego narodu węgierskiego. W okresie pięciolatki, od 1950 do 1954 r. przewiduje się na Węgrzech budowę 263 nowych przedsiębiorstw przemysłowych w tym 35 zakładów w przemyśle hutniczym i budowy maszyn, 21 w przemyśle górniczym, 33 w przemyśle chemicznym, 20 elektrowni /oraz znaczna rozbudowa już istniejących/ i dziesiątki przedsiębiorstw przemysłu lekkiego i spożywczego.

W wyniku wykonania planu pięcioletniego globalna produkcja przemysłowa Węgier powinna wynieść w 1954 r. 186,4% produkcji roku 1949, przyczem przemysłu ciężkiego

204,3%, a lekkiego - 179,2%.

Dochód narodowy w r. 1954 powinien osiągnąć 163% dochodu z roku 1949. Po wykonaniu planu pierwszej pięciolatki, z kraju rolniczo - przemysłowego Węgry staną się krajem przemysłowo - rolniczym.

Czechosłowacja jest krajem o wysokim stopniu uprzemysłowienia. Ponad 70% ludności pracuje w przemyśle i transporcie. Plan pięcioletni przewiduje szybki wzrost całej gospodarki narodowej, przebudowę przemysłu czechosłowackiego w kierunku zwiększenia roli i znaczenia ciężkiego przemysłu. "Konieczną rzeczą jest - mówił Klemens Gottwald - prezydent Republiki Czechosłowackiej - zmiana struktury gospodarczej Czechosłowacji powstałej głównie w czasach monarchii austro-węgierskiej, odpowiadającej jej ówczesnym potrzebom oraz przystosowanie jej do nowych warunków ekonomicznych i politycznych naszej epoki. W ten sposób osobiste interesy mas pracujących utożsamiają się z interesami ogólnymi.

W krajach gospodarki planowej prawo zysku nie jest miarodajne dla ustalania asortymentu i ilości wytwarzanych towarów, jak to miało miejsce w ustroju kapitalistycznym.

Z chwilą gdy nacjonalizacja usunęła zysk, jako główny bodziec wytwórczości, trzeba było znaleźć nową dźwignię, którą stał się plan gospodarczy. Oznacza to, że należy przestawić przemysł czechosłowacki, którego siła konkurencji na rynkach światowych polegała w znacznej części na głódowych płacach zarobkowych /jak to miało miejsce przy produkcji rękawiczek, zabawek itp. oraz częściowo w przemyśle szklanym i włókienniczym/, na takie gałęzie przemysłu, dla których powstały specjalnie pomyślane warunki zbytu na rynkach zagranicznych jak np: produkty przemysłu metalowego szczególnie zaś przemysłu budowy maszyn.

Część przemysłu szklanego i ceramicznego winna przejść na produkcję wyrobów przeznaczonych na cele techniczne. Na skutek tych zmian strukturalnych przemysł włókienniczy straci swoje przodujące miejsce w naszej wytwórczości przemysłowej. Jak wiadomo, jeszcze przed drugą wojną światową istniały trudności spowodowane tym, że przemysł włókienniczy, który początkowo został stworzony głównie dla potrzeb rynku wewnętrznego musiał stać się podstawą eksportu."

Punktem ciężkości planu pięcioletniego Czechosłowacji jest przemysł metalowy.

Wzrośnie on w ciągu 5 lat o 93%, przy czym podstawą całego planu jego rozwoju jest budowa ciężkich maszyn, których produkcja wzrośnie 2-3 krotnie, produkcja przemysłu górniczego wzrośnie o 35%, energetycznego o 52%, hutniczego o 49%.

Wszystkie długoterminowe plany gospodarcze krajów demokracji ludowej przewidują znaczne zwiększenie

wydajności pracy i poważne podniesienie dobrobytu mas pracujących.

Na Węgrzech w okresie planu 5-letniego stopa życiowa ludności powinna się podwyższyć przeciętnie o 35% w porównaniu do 1949 r. i w r. 1954 osiągnie 185% poziomu przedwojennego. Również i w innych krajach demokracji ludowej plany przewidują szybkie podniesienie stopy życiowej mas pracujących. Jednocześnie plany przewidują podniesienie poziomu kulturalnego, polepszenie warunków zdrowotnych i realizację różnych innych projektów społeczno-kulturalnych. W okresie planów 5-6-cioletnich stworzone zostaną trwałe podwalny socjalizmu.

"Mylił by się ten, mówi Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bolesław Bierut, kto by w planie sześcioletnim widział tylko suche choć trochę śmiałe cyfry, same tylko liczby czy wskazniki ilościowe, zdumiewające może swą wielkością i wymową porównawczą, ale wyrażające tylko zwykły rachunek, zestawienie cyfrowe, bilans - słowem, gdyby w planie 6-letnim dostrzegali tylko ilościową, zewnętrzną jego stronę nie uświadamiając sobie jego treści jakościowej - rewolucyjnej przeobrażającej do gruntu nasze stosunki społeczne. Plan 6-letni to program nie tylko gospodarczy, lecz równocześnie ideologiczny, polityczny, społeczno-ustrojowy. Plan sześcioletni - to plan, który stworzy mocne i niewzruszone podstawy nowego ustroju społecznego w Polsce - podstawy socjalizmu. W tym sensie plan sześcioletni jest skonkretyzowaną formą realizacji ideologii naszej partii na określonym odcinku czasu, jest ujętą w określone zadania linią kierunkową polityki naszej partii, drogowskazem, wytyczną naszych działań."

Plany narodowo - gospodarcze mobilizują masy pracujące do walki o szybszą budowę socjalizmu. "Plan - pisał Premier Czechosłowacji - Antoni Zapotocký - staje się coraz bardziej siłą napędową wszystkich poczynąń gospodarczych. Plan - to nie jest tylko wykaz danych cyfrowych, plan to w pierwszym rzędzie celowa działalność milionowych mas. Masy pracujące wiedzą, że przy planowej gospodarce wprowadzanej w życie przez państwo demokracji ludowej, coraz mniejsza część zysków dostaje się do kieszeni kapitalistów, dlatego biorą one coraz bardziej aktywny udział w samym tworzeniu planu i dlatego wzrasta ich dążenie wykonania i przekroczenia określonego planu. Zawdzięczając pracy ludności krajów demokracji ludowej i bezinteresownej pomocy Związku Radzieckiego, narodowe plany gospodarcze są z powodzeniem realizowane i przekraczane. Świadczą o tym wymownie niedawno opublikowane oficjalne wyniki wykonania planów gospodarczych w roku 1950.

Plan węgierski znacznie rozszerzony w połowie roku 1950, został poważnie przekroczony. W szczególnie szybkim tempie rozwija się ciężki przemysł, specjalnie zaś przemysł budowy maszyn. Produkcja węgierskich zakładów przemysłowych i fabryk przewyższyła w 1950 r. ponad dwukrotnie poziom przedwojenny roku 1938. W dziedzinie rolnictwa plan

w 1950 r. został również pomyślnie wykonany.

W Czechosłowacji plan produkcji przemysłowej został ogółem wykonany w 102,7% w tym przemysłu ciężkiego w 102,4%, przemysłu lekkiego w 103,6%. W porównaniu z 1949 r. produkcja przemysłu ciężkiego wzrosła o 15,6%, lekkiego o 10,8%. Wzrosła znacznie wytwórczość artykułów powszechnego użytku, zwiększyła się wydajność rolnictwa.

Socjalistyczny sektor gospodarczy rozporządza 22% całości uprawianej ziemi.

W Polsce przemysł uspołeczniony wykonał plan roczny w 107,4%. Produkcja przemysłowa zwiększyła się w 1950 roku w porównaniu z 1949 r. o 30,8%. Produkcja przemysłu ciężkiego osiągnęła 225% poziomu przedwojennego. Produkcja traktorów wzrosła o 60% w porównaniu z rokiem 1949, samochodów ciężarowych o 209%, motocykli - o 10% itd.

W 1950 r. rozpoczęto produkcję licznych nowych typów obrabiarek, lokomotyw i maszyn rolniczych, których dawniej w Polsce nie wyrabiano. Wytwórczość rolna zwiększyła się w 1950 r. o 13%.

Traktory ośrodków maszynowych zaorały w 1950 r. 716,7 tysięcy ha ziemi, czyli dziesięć razy więcej niż w 1949 roku.

Plan produkcji przemysłowej Bułgarii na rok 1950 został znacznie przekroczony. Wzrost o 23,2% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Duże sukcesy osiągnęła Bułgaria w rozwoju rolnictwa, handlu i kultury. Rada Ministrów Bułgarskiej Republiki Ludowej w uchwale dotyczącej państwowego planu gospodarczego na rok 1951 wskazując na sukcesy gospodarki narodowej i kultury w 1950 r. - podkreśla, że "sukcesy te nie byłyby możliwe, bez ogromnej i wciąż wzrastającej pomocy, którą kraj otrzymuje od swego wiernego sojusznika i opiekuna - Związku Radzieckiego, od wodza i nauczyciela - Józefa Stalina".

Sukcesy produkcyjne osiągnięte w pierwszych latach wykonania planów pięcioletnich, szeroki rozwój socjalistycznego współzawodnictwa w krajach demokracji ludowej pozwoliły przyspieszyć tempo rozwoju gospodarki narodowej.

W Polsce w roku ubiegłym zostały zrewidowane zasadnicze wskaźniki planu sześcioletniego w kierunku znacznego ich podwyższenia. Początkowo produkcja przemysłu uspołecznionego w 1955 roku wzrosnąć miała o 85 - 90% w porównaniu z rokiem 1949. Jednakże rozwój współzawodnictwa socjalistycznego i osiągnięcia w dziedzinie produkcji ujawniły dodatkowe możliwości wzrostu wytwórczości i przyspieszenia jego tempa. Zgodnie z uchwałą KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej podstawowe wskaźniki planu sześcioletniego zostały poprawione, a wzrost produkcji przemysłu uspołecznionego - ustalony na 158,3%.

Rada ministrów Bułgarskiej Republiki Ludowej

uwzględniając już osiągnięte w ciągu dwóch lat pięciolatki sukcesy, zaplanowała jeszcze szybsze tempo rozwoju gospodarki narodowej w 1951 r. niż to było przewidziane w planie pięcioletnim. Dochód narodowy wzrośnie w 1951 r. o 35,5%, a produkcja przemysłowej według skali cen z roku 1939 o 22,1% i produkcja rolnej - o 44,5%.

Rada ministrów zaznacza, że poziom wytwórczości przemysłowej w przemyśle państwowym ustalony na rok 1951 stanowi już 97,3% zadań nakreślonych przez plan pięcioletni do roku 1953.

W ciągu 1951 roku przekroczony zostanie w wielu gałęziach przemysłu poziom wytwórczości zaplanowany na rok 1953 w tym: w wydobywaniu węgla, budowie maszyn oraz w produkcji tkanin bawełnianych i wełnianych. Produkcja zbóż przekroczy w 1951 r. plan 1953 roku o 3,9%.

"Wszystko to - mówi uchwała Rady ministrów - dowodzi, że stworzone zostały warunki dla wykonania planu 5-letniego w ciągu 4-ech lat."

Masy pracujące Bułgarii pod kierownictwem Bułgarskiej Partii Komunistycznej walczą z ogromnym entuzjazmem o wykonanie swego planu pięcioletniego o cały rok wcześniej.

Budowa socjalizmu w krajach demokracji ludowej może być urzeczywistniona tylko na drodze wzmocnienia przyjaźni i współpracy z wielkim Związkiem Radzieckim, jak i również krajów demokracji ludowej między sobą.

W celu utrwalenia współpracy gospodarczej krajów obozu pokoju, została utworzona w styczniu 1949 r. na specjalnej konferencji w Moskwie Rada Wzajemnej Pomocy Ekonomicznej.

Do Rady tej wszedł Związek Radziecki i europejskie kraje demokracji ludowej: Bułgaria, Polska, Czechosłowacja, Rumunia i Węgry. W lutym 1949 roku do Rady Wzajemnej Pomocy Ekonomicznej przyjęta została Albania, a we wrześniu 1950 r. Niemiecka Republika Demokratyczna.

Wzajemna pomoc gospodarcza i techniczna dała krajom demokracji ludowej możliwość przyspieszenia tempa swego ekonomicznego rozwoju i osiągnięcia nowych sukcesów w wykonywaniu i przekraczaniu swych planów gospodarczych. Przodująca rola w braterskiej współpracy i wzajemnej pomocy krajów demokracji ludowej przypada Związkowi Radzieckiemu. Jego pomoc i poparcie, jego bogate doświadczenie na polu budownictwa socjalistycznego mają nieocenione znaczenie dla mas pracujących krajów demokracji ludowej w rozwijaniu ich gospodarki narodowej.

Stosunki między Związkiem Radzieckim, a krajami demokracji ludowej i tych ostatnich między sobą są zasadniczo różne od stosunków panujących między krajami kapitalistycznymi, które opierają się na zasadzie eksploatacji i uciemięczenia małych i słabych gospodarczo krajów, przez

wielkie państwa kapitalistyczne. Stosunki te oparte są na zasadach zupełnego równouprawnienia, współpracy i wzajemnej pomocy.

Wymownym przykładem takiej braterskiej współpracy są stosunki gospodarcze między Polską a Związkiem Radzieckim. Między tymi krajami zawarte zostały w 1948 r. i w czerwcu 1950 r. długoletnie umowy gospodarcze.

Związek Radziecki zapewnia Polsce dostawy niezbędnych dla jej rozwoju surowców i urządzeń przemysłowych, w tym rudy żelaznej, bawełny, wełny, metali nieżelaznych, paliwa płynnego i w. inn. Umowy gwarantują planowy zbyt nadwyżek towarowych polskiej produkcji do Związku Radzieckiego.

Związek Radziecki dostarcza Polsce duże ilości sprzętu inwestycyjnego, w tym kilkadziesiąt wielkich kompletnych zakładów przemysłowych. Związek Radziecki dostarcza całkowite urządzenia dla wielkich zakładów hutniczych pod Krakowem, urządzenia dla wydobywania rud węgla i ropy naftowej, dla produkcji metali nieżelaznych, urządzenia dla przedsiębiorstw przemysłu chemicznego, samochodowego, traktorowego i dla innych gałęzi przemysłu.

Ogromną pomoc okazuje Związek Radziecki również innym krajom demokracji ludowej.

Ze Związku Radzieckiego otrzymuje Bułgaria sprzęt dla największych na Bałkanach zakładów związków azotowych oraz do budowy wielu innych fabryk, zakładów przemysłowych, jak i urządzeń nawadniających. Przy pomocy Związku Radzieckiego powstają wielkie przedsiębiorstwa na Węgrzech, w Rumunii, Albanii i Czechosłowacji.

Ogromne znaczenie posiada dla krajów demokracji ludowej możliwość wykorzystywania radzieckich doświadczeń technicznych, bezpłatnego korzystania z licencji i patentów, pomoc w projektowaniu, budownictwie i montażu szeregu wielkich obiektów gospodarczych.

Bez pomocy Związku Radzieckiego kraje demokracji ludowej nie mogłyby urzeczywistnić swoich programów szybkiego postępu technicznego.

Związek Radziecki udzielił krajom demokracji ludowej wielkich kredytów dla sfinansowania dostaw urządzeń przemysłowych.

Planowanie gospodarki narodowej krajów demokracji ludowej cierpi jeszcze na szereg trudności i braków. Daje się wciąż odczuwać brak dostatecznie doświadczonych specjalistów zdolnych wykonać trudną i skomplikowaną pracę jaką jest planowanie gospodarcze. Zdarzają się jeszcze wypadki zaniżonego planowania, które nie uwzględniają wszystkich możliwości rozwoju gospodarczego.

Do niektórych organów planowania w krajach demokracji ludowej usiłują przedostać się elementy wrogie, aby udaremnić planowanie gospodarki narodowej i hamować budowę socjalizmu.

Dlatego też jednym z najważniejszych zadań jakie stawiają przed sobą planiści oraz masy pracujące krajów demokracji ludowej to ostra czujność, bezlitosne demaskowanie i rozgromienie wszelkich szkodników oraz sabotażystów, agentów imperialistów anglo - amerykańskich.

Rządy ludowo - demokratyczne i partie komunistyczne i robotnicze, przodujące w walce o budowę socjalizmu w krajach demokracji ludowej zwracają baczną uwagę na sprawę dalszego doskonalenia planowania gospodarki narodowej, szkolenia kadr planistów, studiowania i przyswajania olbrzymiego doświadczenia Związku Radzieckiego w planowaniu narodowej gospodarki socjalistycznej.

Partie komunistyczne i robotnicze prowadzą zdecydowaną walkę przeciwko wszelkim próbom wypaczenia leninowsko - stalinowskich zasad planowania socjalistycznego. Odbyte w lipcu 1950 r. Plenum K.C. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej potępiło istniejące gdzieś tam tendencje do tak zwanego "ostrożnego planowania" czyli do zastosowania planów świadomie zaniżonych, celem zapewnienia sobie łatwego ich przekroczenia i otrzymania w ten sposób niezасłużonych premii i nagród. Plenum zdecydowanie zdemaszkowało również wrogą ludowi burżuazyjną teorię "gasnącej krzywej" zaprzeczającą możliwości szybkiego tempa rozwoju przemysłu w okresie planu sześcioletniego.

Demaskując tę antyleninowską teorię, plenum obrało za punkt wyjściowy wskazania tow. Stalina zawarte w referacie wygłoszonym na XVI zjeździe W.K.P./b/: "Istnieje teoria - wskazywał tow. Stalin - według której wysokie tempo rozwoju dopuszczalne jest tylko w okresie odbudowy - przy przejściu zaś do okresu rekonstrukcji tempo budownictwa winno gwałtownie obniżyć się z roku na rok. Ta teoria nazywa się teorią "gasnącej krzywej". Ta teoria jest teorią usprawiedliwiającą nasze cofanie. Nie ma ona nic wspólnego z marksizmem i leninizmem. Jest to burżuazyjna teoria obliczona na to, żeby utrwalić zacofanie naszego kraju." 1/

Planiści krajów demokracji ludowej badają i stosują w praktyce doświadczenia radzieckie w opracowywaniu i organizowaniu wykonania planów państwowych. W szeregu państw, w Polsce, Czechosłowacji i w innych poczyniono już pierwsze kroki w kierunku opracowania norm wykorzystania urządzeń, surowców i materiałów. Planiści krajów demokracji ludowej studiują radzieckie doświadczenia i metody bilansowego powiązania różnych odcinków planu, dającego możliwość koordynacji pracy poszczególnych gałęzi gospodarczych, wykorzystania zasobów i szybkiej likwidacji "wąskich gardeł". W objaśnieniach do ustawy o pierwszym pięcioletnim planie rozwoju gospodarczego republiki czechosłowackiej premier czechosłowacki Antoni Zapotocky pisał: "Przy zestawieniu bilansu surowcowego przyjmujemy za podstawę jaknajpełniejsze wykorzystanie wszystkich źródeł surowcowych wewnątrz kraju. Bilans sporządzony jest w ten sposób, że będą wyszukiwane i wykorzystywane wszelkie środki oszczędzania surow-

ców. Plan pięcioletni przewiduje systematyczne przeprowadzenie oszczędności surowców i przestrzeganie ustanowionych norm. Przy sporządzaniu bilansu poszczególnych rodzajów surowców do rubryki wpływów zalicza się zarówno surowiec, który będzie otrzymany w wyniku jego wydobycia, przeróbki i importu, jak i surowiec uzyskany drogą oszczędności. Normy zużycia surowców przez poszczególne gałęzie przemysłu ustala się na podstawie maksymalnej oszczędności. Prócz tego, ta część bilansu uwzględnia eksport i konieczność stworzenia zapasów."

Poważne znaczenie posiadają przeprowadzane w Polsce normalizacja i standaryzacja w przemyśle. " W okresie Planu 6-letniego - mówił ob.Hilary Minc na plenum K.C.Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej - przewidziany jest poważny rozwój normalizacji przez normalizowanie warunków odbiorczych surowców, tworzyw i gotowych wyrobów, składu chemicznego surowców i produktów, wymiarów geometrycznych, wytworów przemysłu itd. Prace normalizacyjne będą dokonywane w oparciu o wielki dorobek osiągnięty w tym względzie przez Związek Radziecki."

W przedsiębiorstwach krajów demokracji ludowej pracuje się również nad sprawiedliwymi normami pracy. Duże prace przygotowawcze przeprowadza się w tym kierunku w Bułgarii, Polsce i innych krajach.

W niektórych przedsiębiorstwach ustanowiono normy produkcyjne przy systemie wynagrodzeń akordowo-postępowym.

Jak duże to daje wyniki, stwierdzić można na przykładzie bułgarskich warsztatów naprawy parowozów i wagonów imienia Georgi Dymitrowa. Latem 1950 r. został tam opracowany przy pomocy radzieckich specjalistów, akordowy system wynagrodzeń. Robotnicy zakładowi przyjęli z wielkim zadowoleniem nowy system organizacji pracy.

Praca ich zyskała na jakości a robotnicy podnieśli swe kwalifikacje i osiągnęli nowe sukcesy produkcyjne. Zakłady imienia Georgi Dymitrowa są obecnie jednym z czołowych przedsiębiorstw republiki. Z miesiąca na miesiąc wykonują one i przekraczają plany produkcyjne. Za znakomite postępy produkcyjne zakłady te zdobywają od szeregu miesięcy przechodni sztandar czerwony. Najlepszym nowatorom-robotnikom, majstrom i pracownikom inżynieryjno-technicznym przyznano premie Dymitrowskie. Doświadczenie warsztatów naprawy parowozów i wagonów im. Georgi Dymitrowa stosuje się już w innych przedsiębiorstwach Bułgarii.

Również i w innych krajach demokracji ludowej prowadzi się pracę nad usprawnieniem nowych norm technicznych i udoskonaleniem organizacji pracy oraz technologii produkcji. Ogromne znaczenie dla planowania gospodarki narodowej krajów demokracji ludowej posiadać będzie zastosowanie doświadczeń radzieckich i kontrolowanie wykonania planu, co daje możliwość zapobiegania w odpowiednim czasie pozostawaniu w tyle tych lub innych działów gospodarki,

umożliwia mobilizację i wykorzystanie wszystkich rezerw uwidoczniionych podczas sprawdzania wykonania i przekroczenia planów.

Dalsze studiowanie i zastosowanie doświadczeń Związku Radzieckiego w planowaniu gospodarki narodowej podniesie planowanie w krajach demokracji ludowej na wyższy stopień i będzie ważnym czynnikiem w osiągnięciu nowych zwycięstw w budownictwie socjalistycznym.

Sukcesy uzyskane przez kraje demokracji ludowej w planowaniu gospodarki narodowej są nowym historycznym potwierdzeniem i urzeczywistnieniem nauk Lenina-Stalina o prawach budowy socjalizmu. Doświadczenie krajów demokracji ludowej potwierdza na nowo fakt, że planowanie gospodarki narodowej jest możliwym tylko przy dyktaturze klasy robotniczej i uspołecznieniu środków produkcji, co daje gospodarce socjalistycznej nieograniczone prerogatywy i przewagę nad gospodarką kapitalistyczną. Droga rozwoju krajów demokracji ludowej jest zupełnym przeciwieństwem rozwoju państw kapitalistycznych. Podczas gdy w państwach kapitalistycznych przeprowadza się usilnie militaryzację gospodarki, która powoduje gwałtowne zubożenie mas pracujących, w krajach demokracji ludowej rozwija się pokojowa praca twórcza, podwyższa się poziom życiowy mas pracujących miast i wsi. We wszystkich krajach demokracji ludowej zlikwidowano w zupełności bezrobocie i wzrastają realne zarobki robotników i urzędników.

Systematycznie spadają ceny wszystkich towarów przemysłowych i artykułów spożywczych. Państwa wydają ogromne sumy na ubezpieczenia społeczne, ochronę zdrowia i zaspokojenie kulturalnych potrzeb ludności.

Odczuwając stałą troskę swych rządów masy pracujące krajów demokracji ludowej z coraz większym entuzjazmem i energią pracują dla dobra swojej ojczyzny w imię wzmocnienia obozu pokoju, demokracji i socjalizmu. Szlachetne i wielkie cele pracy w imię pokoju i socjalizmu rodzą prawdziwych bohaterów pracy i nowatorów produkcji. Dla mas pracujących krajów demokracji ludowej praca z ciężkiego niewolniczego brzemienia jakim była w okresie kapitalizmu staje się coraz bardziej przedmiotem dumy, czci i bohaterstwa, gdyż jest to praca dla siebie, dla swego państwa.

Postępy w budowie socjalizmu porywają masy pracujące krajów demokracji ludowej do dalszych bohaterskich czynów w imię pokoju i socjalizmu. Zwiększają one jeszcze bardziej swoją czujność w walce przeciw podżegaczom wojennym, imperialistom anglo - amerykańskim i ich titowskim agentom, wzmacniają potęgę swych krajów i tym samym współdziałają w utrwaleniu całego międzynarodowego obozu pokoju i socjalizmu.

Opierając się na braterskiej pomocy i historycznym doświadczeniu wielkiego Związku Radzieckiego, kraje demokracji ludowej dają nowe potwierdzenie niewyczerpanych, twórczych możliwości pracy mas ludowych, uwolnionych od eksploatacji człowieka przez człowieka i kroczących drogą budowy społeczeństwa socjalistycznego.

RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I OKOPOWE

1. Poważne straty w pszenicy ozimej w USA.

Pszenica. Szacunek przewidywanych zbiorów pszenicy ozimej w Stanach Zjednoczonych opublikowany z dniem 1.IV. jest o 172 mil. buszli czyli o 4,7 mil.ton mniejszy niż szacunek z 1.XII.1950 r. Straty w oziminach na skutek suszy i szkodników były zatem tej zimy bardzo znaczne wynosząc około 23% ilości zbiorów ozimych w 1950 r. W związku z powyższym koła zbożowe krajów importujących wyrażają obawy co do wysokości amerykańskiej kwoty eksportowej w ramach Międzynarodowego Paktu Pszenicznego na okres 1951/52. Rezerwy pszenicy amerykańskiej z poprzednich zbiorów powiększone zbiorami tegorocznej pszenicy jarej wyniosą łącznie na początek przyszłego sezonu rolniczego około 1.460 mil. buszli czyli 39,8 mil.ton. Zapotrzebowanie Stanów Zjednoczonych określa się w 1951/52 na 1.145 mil. buszli, czyli 31,2 mil.ton. Cyfra ta nie obejmuje jednak rezerwy "strategicznej" i normalnego remanentu sezonowego.

2. Zakup żyta w U.S.A.

Żyto. Niemcy Zachodnie miały zakupić w USA w początku kwietnia 90.000 ton żyta po cenie 108 \$ za tonę cif, podczas gdy ostatni kurs giełdy nowojorskiej odpowiadał poziomowi 98 \$ za tonę. Po tej ostatniej cenie jednak żyta nie można było faktycznie otrzymać.

3. Obroty w ramach paktu pszenicznego.

W początku kwietnia Ministerstwo Rolnictwa w Waszyngtonie ogłosiło, że do dnia 1 sierpnia br. tj. do rozpoczęcia nowego okresu operacyjnego w ramach międzynarodowego paktu pszenicznego nie będą zawierane dalsze transakcje na wywóz pszenicy po specjalnej cenie \$ 1.90 za buszel.

Kontyngent bowiem pszenicy i maki pszennej przewidywany dla U.S.A. w ramach paktu pszenicznego został wycofany.

W dalszym ciągu ogłaszane subwencje rządowe na wywóz pszenicy i maki pszennej do dnia 1 sierpnia br. będą się odnosiły jedynie do tych transakcji, które były już poprzednio zawarte i które zostaną załadowane do dnia 31 lipca br. Według stanu na 22 marca br. kraje eksportujące rozporządzały jeszcze następującymi kontyngentami w ramach paktu w tys.ton.

Kanada	1.147
U.S.A.	204
Australia	71
Francja	5
Razem:	1.427

Duża pozostałość kontyngentu Kanady tłumaczy się całkowitą wyprzedzą nadwyżki eksportowej pszenicy zdatnej na przemiał. Praktycznie więc kontyngenty paktu /I.W.A./ zostały wyczerpane na kwartał przed końcem okresu operacyjnego.

4. Subsydia za magazynowanie zboża w Belgii.

Polityka zgromadzenia rezerw zbożowych znalazła charakterystyczny wyraz w ustaleniu w Belgii subsydiów za trzymanie na składzie pszenicy i maki pszennej.

Przy tym wymowny jest fakt, że za ilości od 70 -110 ton stawka wynosi franków belgijskich 3.50 za każde 100kg. miesięcznie, podczas gdy przy ilościach ponad 110 ton ta sama stawka podnosi się do fr.belg. 7,25.

Ponieważ tylko większe jednostki gospodarcze są w stanie trzymać tak duże zapasy, oczywiście to uprzywilejowanie większych skłaników wywołało niezadowolenie i ostrą krytykę rzeszy mniejszych przedsiębiorców i rolników.

5. Perspektywy zbiorów.

Dżdżysta pogoda nadal hamowała do połowy kwietnia wiosenne prace w polu w Zachodniej Europie. Również zimy ucierpiały od zbytnej wilgoci. We Włoszech wydarzyły się powodzie, a w Belgii przewiduje się o około 10% gorsze rezultaty zbiorów niż w roku ubiegłym.

6. Uprawa buraków cukrowych w Niemczech Zachodnich.

Powierzchnia uprawy buraka cukrowego w roku 1950 zwiększyła się w Niemczech Zachodnich w porównaniu z rokiem poprzednim o 15%. Zbiory wyniosły ogółem do 7 mil. ton, a w roku 1949 wynosiły 4,7 mil.ton co oznacza wzrost o 49%.

Przewozy kolejowe buraków cukrowych wzrosły natomiast o 76%. Przyczyną tego nieproporcjonalnego wzrostu przewozów jest zwiększenie uprawy buraka głównie w okolicach odległych nieraz ponad 200 km od cukrowni. Rozważane są projekty budowy nowych cukrowni, gdyż dotychczasowe posia-

dają zbyt małe zdolności przetwórcze - około 200 tys. ton buraków musiało być wysłane w 1950 roku na przerób do Austrii.

Zamierzone jest powiększenie zdolności przetwórczej cukrowni w Regensburgu z 3.700 na 5.000 ton dziennie. Mimo to wobec programu dalszego zwiększenia produkcji buraków również i w kampanii 1951/52 roku przewiduje się wysyłkę buraków do Austrii.

7. Dalsze obniżenia szacunku zbiorów kukurydzy w Argentynie.

Kukurydza. Pierwotny szacunek zbiorów kukurydzy argentyńskiej w wysokości 4,5-5 mil. ton zostanie niebawem oficjalnie obniżony. Już obecnie handlowe koła zbożowe w Buenos Aires oceniają tegoroczną produkcję na 4 mil. ton. W sezonie poprzednim na skutek silnej suszy zbiory kukurydzy wynosiły zaledwie niecałe 850 tys. ton osiągając najniższy poziom w ostatnich kilkudziesięciu latach. Krajową konsumpcję kukurydzy ocenia się na 3-3,2 mil. ton. Nadwyżka eksportowa zatem wynosiłaby najwyżej około miliona ton.

Zbiory nasienia słonecznikowego, które rozpoczyna się pod koniec kwietnia, wyniosą w przybliżeniu w tym sezonie około mil. ton w porównaniu do 712 tys. ton w sezonie ubiegłym. Naogół gatunek nasienia w sezonie bieżącym jest niższy w roku ubiegłym.

ZWIERZETA I ARTYKUŁY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

1. Anglia w obliczu dalszego braku mięsa.

Mięso. Rokowania w sprawie mięsa z Argentyną prawdopodobnie skończą się pomyślnie. Dotychczas nieznane są powody tej nagłej zmiany. Jedno w każdym razie jest pewne, że w razie dojścia do porozumienia, Anglia będzie musiała zapłacić znacznie wyższą cenę, aniżeli oferowała Argentynie 3 miesiące temu /£ 104 za tonę/. Jest mowa o £ 125, czyli/ nieco ponad żadaną w lutym przez rząd argentyński cenę £. 120 za tonę. Zagadnienie ceny jednak spada na drugi plan, najważniejszym jest, czy - ~~w razie~~ dojścia porozumienia do skutku - Argentyna będzie w stanie dostarczyć w ciągu 2 - 3 najbliższych miesięcy, większych ilości mięsa.

Silna susza, jaka nawiedziła Argentynę w zeszłorocznym sezonie zmusiła farmerów do sprzedawania młodego bydła, mimo polepszenia się warunków atmosferycznych w obecnym sezonie ilość pogłowia spadła z 45 na 43 miliony. Do tego dochodzi znaczny wzrost wewnętrznokrajowej konsumpcji mięsa, oraz zwiększający się eksport konserw mięsnych do USA, który w 1950 r. podwoił się w porównaniu z 1949, z 44,5 na 88,5 mil. lbs, przy czym ta wysoka kwota eksportowa nadal się utrzymuje. Poza tym rząd argentyński wydał zakaz uboju młodego bydła, co spowodowało eksport bydła żywego do sąsiadujących krajów, głównie do Chile, dokąd wyeksportowano w 1950 r. około 130.200 sztuk, czy-

li o 40% więcej aniżeli w 1949 r.

W tych warunkach szanse eksportu do Anglii większych ilości mięsa wydają się nikłe. Przy obecnie ograniczonych racjach mięsnych wymagana jest dostawa 18.500 ton mięsa tygodniowo. Dotychczas ilość ta była pokrywana dostawami z Australii i Nowej Zelandii. Obecnie zapasy spadły do krańcowego minimum. Z powodu strajku dokerów zostały w ostatnich miesiącach wstrzymane dostawy z Nowej Zelandii a farmerzy nowozelandzcy zdecydowali się nie bić owiec, lecz przetrzymać je w związku z dobrą koniunkturą na wełnę. Import Australii osiągał zaledwie połowę ilości z 1949 r. Zapotrzebowanie bieżącego i przyszłego miesiąca pokryte zostanie z uboju krajowego bydła. Jeśliby jednak umowa z Argentyną nie została szybko podpisana, a dostawy 20-25.000 ton miesięcznie nie rozpoczęłyby się natychmiast, wówczas zapasy mięsa nie starczą nawet na jeszcze silniej zmniejszona rację mięsa niż obecnie.

2. Zbyt niski stan trzody chlewnej może ograniczyć eksport bekonu z Holandii.

Stan trzody chlewnej w Holandii mimo wzrostu ponad poziom z roku 1949, jest stosunkowo tak niski, że będzie ona mogła utrzymać wysoki poziom eksportu tylko pod warunkiem importowania odpowiednich ilości żywca na konsumpcję wewnętrzną. Przewiduje się, że dla wypełnienia zawartych już kontraktów i utrzymania wysokiego poziomu eksportu dla wojsk okupacyjnych Stanów Zjednoczonych w Niemczech Zachodnich celem zdobycia dolarów, dostawy do rzeźni w roku 1951 powinny wynosić 2.800 tys. sztuk. Ostatni spis wykazał, że stan trzody chlewnej wynosi 2.700 tys. sztuk. Holenderskie Ministerstwo Rolnictwa projektu uzależnić eksport na wszystkie inne rynki poza Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi od odpowiednich dostaw świń rzeźnych na potrzeby kraju. Wypełnienie kontraktu z Wielką Brytanią na dostawę bekonu jest jednym z podstawowych punktów programu rządowego. Ilość bekonu który ma być eksportowany do Wielkiej Brytanii w roku 1951 wynosi minimum 35.000 ton z czego 30.000 ma być dostarczone do 1 października. Prócz tego Holandia zobowiązana jest dostarczyć Wielkiej Brytanii 4.000 ton, których nie dostawiła w ramach kontraktu z poprzedniego roku, opiewającego na minimum 25.000 ton bekonu. Celem ustabilizowania sytuacji na rynku krajowym rząd projektuje ustalenie stałej ceny mięsa.

3. Możliwości eksportu mięsa z Niemiec Zachodnich.

Mimo, że produkcja mięsa w Niemczech Zachodnich znacznie wzrosła w ostatnich kilku latach, nie będzie mogła jeszcze zaspokoić rynku wewnętrznego w takim stopniu aby osiągnąć przedwojenny poziom konsumpcji na głowę. W roku 1950/51 produkcja mięsa szacowana jest na 1.670.000 ton. Dla utrzymania przedwojennej konsumpcji 40 kg. na głowę, Niemcy Zachodnie musiałyby wyprodukować 1.950.000 ton. Niedobór musi być uzupełniony importem. Niemcy nie eksporto-

wały przed wojną mięsa. Po wojnie rozwinął się eksport droższych gatunków przetworów mięsnych, które nie odgrywają większej roli w konsumpcji krajowej. W roku 1951 Tryzonia będzie prawdopodobnie eksportować baraninę do Wielkiej Brytanii i Francji, oraz prowadzi pertraktacje z Belgią i Holandią o eksport koni rzeźnych wzamian za import trzody chlewnej.

4. Półów dorszy na Lofotach.

Dorsze. W ciągu 8 tygodniowego połowu w bieżącym sezonie na Lofotach złowiono 62.157 ton dorszy czyli o 12.176 ton więcej niż w ubiegłym roku. Tęgoroczne połowy przekroczyły poziom przeciętny. W połowach brało udział około 22.000 rybaków. Ceny minimalne ustalone na okres tych połowów wynosiły: 49 öre za rybę, 1 korona za wątrobę, 50 öre za litr ikry. Ceny rzeczywiście płacone za ryby we wszystkich miejscowościach na Lofotach były wyższe. 57 öre płacono za rybę, 1,10 kr za wątrobę a 60 öre za litr ikry. Cena 57 öre jest zbyt wysoka dla producentów zagrożonych filetów tak, że większość ryb została zakupiona na solenie.

5. Australia ogranicza eksport jaj.

Jaja. "Reuter" donosi, że mimo utrzymania wyższych cen za jaja eksportowane do Zjednoczonego Królestwa Krajowa Rada Jajczarska w Victoria podtrzymuje swoją poprzednią decyzję ograniczenia od 40 do 50% eksportu jaj do tego kraju. Według oświadczenia przewodniczącego Rady przyczyną jest lokalny brak jaj.

Warto zaznaczyć, że australijski eksport jaj do Wielkiej Brytanii już w roku 1950 bardzo znacznie obniżył się. W roku 1949 wynosił on 209 mil. sztuk a w 1950 zaledwie 170 mil. jaj.

6. Podwyższenie cen mięsa w Anglii.

Od dnia 1 kwietnia bieżącego roku rząd brytyjski podwyższył ceny płacone rolnikom za dostawę artykułów rolnych. Podwyżka ta między innymi obejmuje żywiec.

Wyjątkowo duże zwiększenie cen w roku bieżącym usprawiedliwione jest wzrostem cen pasz, nawozów i robocizny. Podwyższenie cen na bydło ma na celu częściowe przestawienie kierunku hodowli bydła z mlecznego na mięsny. Podwyższenie cen na trzodę chlewną ma doprowadzić do zwiększenia stanu pogłowia świń o pół miliona sztuk oraz do wprowadzenia na rynek większej ilości bekonu i wieprzowiny. Procentowo ta wyżka cen przedstawia się następująco: bydło 8,8%, trzoda chlewna 9,4%.

Jeśli wziąć pod uwagę równoczesne zwiększenie cen dla Nowej Zelandii i Australii oraz tendencje do czynienia ustępstw dla Argentyny, wydaje się, że Wielka Brytania nie zdoła utrzymać dotychczasowych cen na rynku wewnętrznym. Prawdopodobnie więc ułatwienia poczynione producentom brytyjskim odbijają się na ogóle konsumentów. Możliwe jest jednak, że subsydiowanie producentów wykonane zostanie przez zużytkowanie zaoszczędzonego w zeszłym roku funduszu subwencyjnego wynoszącego 31.000.000 £.

7. Produkcja tranu w sezonie 1950/51.

Tran. Pierwsze dane kompletne jakie otrzymała Norwegia w początkach kwietnia o wynikach produkcji tranu w sezonie 1950/51 wskazuje, iż światowa produkcja tego artykułu wyniosła w bieżącym sezonie około 2.100 tys. baryłek /ca. 355 tys. ton/ wobec 2.011 tys. baryłek /ca. 340 tys. ton/ w 1949/50. Produkcja Norwegii i Anglii dwóch największych producentów tranu na świecie była łącznie / o 1,5% niższa niż w sezonie poprzednim. W związku z powyższym udział tych krajów w ogólnej produkcji obniżył się z 82,5% w 1949/50, na 77,8% w 1950/51. Wyniki produkcji tranu w sezonie bieżącym, krajów, które nadesłały już raporty do Międzynarodowego Instytutu Wielorybniczego w Norwegii ilustruje poniższe zestawienie: / w tys. ton/.

	1949	1950	1951
Norwegia.....	177	177	178
Anglia	117	103	98
Holandia	18	10	18
Japonia	21	29	251

8. Meldunki z aukcji skór kozich w Indiach.

Skóry kozie. Druga seria tegorocznych aukcji skór w Indiach Wschodnich, która rozpoczęła się w pierwszym tygodniu kwietnia przyniosła nieznaczną obniżkę cen w porównaniu do pierwszej serii aukcji z lutego br. Liczba skór wystawionych na sprzedaż wynosiła w kwietniu 208.533 sztuk w porównaniu do 183.234 w lutym br. Otwarcie aukcji miało przebieg spokojny, a pierwsze transakcje za najwyższe gatunki notowano o 1s za lb poniżej poziomu z lutego. Brak nabywców z Niemiec Zachodnich wpłynął osłabiającą na rynek. Pod koniec pierwszego i drugiego dnia aukcji zapotrzebowanie wyraźnie osłabło. Na otwarciu aukcji skór baranich i owczych w dniu 6.IV.br. podaż osiągnęła poziom 260.413 skór wobec 218.274 w okresie pierwszych aukcji w lutym. Ceny notowano na niewiele niższym poziomie niż w lutym br.

PRZETWORY SPOŻYWCZE, ARTYKUŁY KOLONIALNE I OWOCE.

1. Produkcja cukru w Czechosłowacji.

Cukier. W 1950 roku obszar uprawy buraka cukrowego w Czechosłowacji wynosił 215 tys. ha wobec 193 tys. w 1949 r. Produkcja w bieżącym roku gospodarczym 1950/51 szacowana jest przez International Sugar Council na 880 tys. ton cukru surowego podczas gdy w sezonie ubiegłym wynosiła ona około 627 tys. ton.

2. Znaczny wzrost cen melasy.

Melasa. Począwszy od 1 kwietnia cena melasy w Anglii została podwyższona o przeszło £ 15 na tonie do poziomu £ 24 10s za tonę loco wagon lub barki. Podwyżka cen tłumaczona jest faktem, iż od dłuższego czasu istniała zbyt duża rozpiętość cen krajowych i importowych. Przed rokiem Kuba sprzedawała melasę jeszcze po 3-4 ¢ za lb podczas gdy w czasie kontraktowania melasy z bieżącej produkcji określanej na około 300 mil. galonów ponad 155 mil. galonów zostało już sprzedane po cenie 20 ¢ za lb. Około 72% tej ilości zakupiły Stany Zjednoczone resztę zaś Anglia i Irlandia.

3. Zbiory kakao na Złotym Wybrzeżu.

Kakao. Dostawy producentów kakao na rynek w Accrze z głównych zbiorów w bieżącym sezonie zakończyły się w połowie marca br. wynosząc 258 tys. ton czyli o 12 tys. mniej, niż wynosił początkowy szacunek, lecz o 11 tys. ton więcej niż w sezonie o rok wcześniej. Notowania kakao w Accrze w dniu 6 kwietnia br. wykazywały wzrost cen w porównaniu z ich poziomem na początku marca br. Sprzedawcy żądali w tym dniu 322 s za cwt z dostawą na koniec kwietnia, czyli o 4 s za cwt więcej niż w pierwszych dniach marca.

4. Spadek cen kopry.

Kopra. Według informacji podanych przez Public Ledger w dniu 27 marca br. rynek kopry na Filipinach wykazywał od kilkunastu dni coraz to słabsze tendencje, przyczem najsilniejszy jak dotąd spadek cen nastąpił w dniu 26 marca kiedy za tonę /short/ żądano \$ 267,50 cif amerykańskie porty Pacyfiku, czyli o \$ 17,50 mniej niż w tygodniu poprzednim. Powyższe zjawisko tłumaczone jest poprawą sytuacji w odniesieniu do tonażu okrętowego na szlaku: Filipiny-porty amerykańskie. Spadek notowań kopry filipińskiej w końcu ubiegłego miesiąca posiadał jednak wpływ na notowania kopry innych eksporterów.

W końcu marca i w połowie kwietnia londyńska Copra Association notowała następujące ceny kopry cif porty europejskie: /za tonę/ Ceylon £ 127; Zachodnia Afryka F.M.S. £ 126 10s; Filipiny \$ 320 /long ton/ i Mozambique 9.900 esc. za 1.000 kg w workach.

5. Meldunki z międzynarodowego rynku tłuszczu roślinnych.

Tłuszcze roślinne. Pomimo 19-sto procentowego spadku eksportu soi i oleju sojowego ze Stanów Zjednoczonych w 1950 roku w porównaniu do wywozu z 1949 r. Stany Zjednoczone pozostawały w roku ubiegłym nadal największym z krajów kapitalistycznych dostawcą soi i oleju sojowego wywożąc 1365 tys. ton ziarna i oleju sojowego /w przeliczeniu na ziarno/ w porównaniu z 1.682 tys. ton w 1949 r. Eksport oleju sojowego wynosił w roku ubiegłym 152 tys. ton.

Na przestrzeni ostatnich 6-ciu miesięcy ceny soi i oleju sojowego w Stanach Zjednoczonych silnie zwyżkowały. Notowania soi w początkach kwietnia br. wynosiły \$ 12,22 za q z dostawą na koniec kwietnia i maja 1951 r. przy czym tendencja była mocna, lecz raczej stabilizacyjna.

W dniu 20 marca wprowadzone zostały w Stanach Zjednoczonych licencje eksportowe na rafinowany olej kokosowy, palmowy i oiticica, oraz na surowy olej kokosowy i palmowy. Należy przewidywać - pisze Public Ledger z dnia 2 kwietnia - iż w miesiącach letnich nastąpi w USA dokładna rewizja cen tłuszczu roślinnych. Na marginesie należy stwierdzić, iż ceny tłuszczu na rynku amerykańskim wzrosły w okresie od czerwca 1950 r. do grudnia tego roku najsilniej ze wszystkich innych cen tak towarów konsumpcyjnych jak i przemysłowych. Według obliczeń Survey of Current Business wzrost cen tłuszczu wyniósł w tym okresie 61,7%.

Ceny oliwy naturalnej na rynkach śródziemnomorskich kształtowały się w początkach kwietnia następująco: /fob za 100 kg/ oliwa hiszpańska \$ 95, oliwa z Tunisu oferowana była w granicach od \$ 99 do \$ 103, oliwa algierska - \$ 97. Grecja nałożyła całkowite embargo na eksport oliwy w 1951 r.

Ceny nasion oleistych i olejów roślinnych w końcu marca notowano w Argentynie na następującym poziomie: siemie lniane 115 pesos w dolarach i 130 pesos w transakcjach kompensacyjnych za 100 kg. fob. Olej lniany 2,60 pesos za kg. Olej słonecznikowy notowano na poziomie 3,60 pesos za kg. fob Buenos Aires na dostawy począwszy od czerwca, co zostało uznane przez francuskich nabywców za cenę zbyt wysoką.

W pierwszym kwartale br. Francja znalazła się w trudnym położeniu jeśli chodzi o tłuszcze roślinne. Zapasy oliwy były w końcu marca na wyczerpaniu, a podaż innych tłuszczu znacznie zmniejszona w związku z niską produkcją nasion oleistych w 1950 r. W końcu ubiegłego miesiąca przewidywano, iż Francja będzie musiała zakupić poważniejsze ilości nasion oleistych w Stanach Zjednoczonych niezależnie od transakcji z Argentyną dotyczącej około 40 tys. ton nasion i oleju słonecznikowego.

6. Eksport kopry i nasion palmowych z Liberii.

Atrakcyjność rynku liberyjskiego jako źródła zakupu kopry, nasion palmowych i oleju palmowego polega m.in. na

relatywnie najmniejszej dyskryminacji w stosunku do importerów w porównaniu do innych rynków afrykańskich. Na skutek silnego popytu na kopre ze strony krajów europejskich produkcja jej w Liberii systematycznie w ostatnich latach wzrasta i obecnie kraj ten posiada nadwyżki wywozowe w wysokości około 1.000 ton. W 1950 roku eksport nasion palmowych osiągnął poziom 21.770 ton, czyli o 2 tys. ton więcej niż o rok wcześniej i o 15 tys. ton więcej niż w latach przedwojennych. W roku ubiegłym głównymi importerami były następujące kraje: Holandia, Francja i Niemcy Zachodnie.

7. Spadek eksportu owoców cytrusowych z Izraela do Anglii.

Owoce cytrusowe. Zgodnie z raportem ogłoszonym w marcu przez Ministerstwo Handlu Zagranicznego Izraela eksport owoców cytrusowych do Anglii był w bieżącym sezonie mniejszy niż w roku ubiegłym. Wywóz pomarańczy wyniósł w styczniu i w lutym br. odpowiednio 23 tys. q i 143 tys. q /68 i 421 tys. skrzynek/ podczas gdy w roku 1950 odpowiednio 77,5 tys. q i 210 tys. q. Wywóz grapefruitów w pierwszych dwóch miesiącach br. kształtował się na poziomie 69 tys. skrzynek /ok. 24 tys. q./ podczas gdy w roku 1950 - wynosił on w tym samym czasie 237 tys. skrzynek/ ok. 83 tys. q/.

Począwszy od listopada 1950 r. do lutego 1951 r. włącznie, eksport owoców cytrusowych z Izraela do Anglii był o 35% niższy niż w sezonie 1949-50.

WYTWORY POCHODZENIA MINERALNEGO

1. Import węgla do Szwajcarii.

Węgiel. W lutym 1951 r. Szwajcaria importowała 128.860 ton węgla kamiennego za łączną sumę 9.736 tys. fr. czyli o blisko 33% więcej pod względem ilościowym i o 40% więcej pod względem wartościowym w porównaniu do stanu z lutego w 1950 r. Ciekawe zestawienie poniższe opracowane na podstawie miesięcznej statystyki handlu zagranicznego Szwajcarii wykazuje w pierwszym rzędzie poważny wzrost udziału węgla amerykańskiego w imporcie Szwajcarii, oraz spadek udziału węgla angielskiego. Innym charakterystycznym momentem jest zjawisko relatywnie nieznacznego podrożenia węgla importowanego przez Szwajcarię w porównaniu do roku ubiegłego. Eliminując bowiem węgiel amerykański, którego średnia wartość tony /loco granica/ podniosła się najsilniej na skutek wzrostu frachtów, można się przekonać iż Szwajcaria importowała węgiel w lutym br. po cenach prawie identycznych jak o rok wcześniej. /Oczywiście o ile założy się, iż gatunkowo importowany węgiel nie uległ poważniejszym zmianom/.

Import węgla do Szwajcarii.

Kraje	l u t y 1 9 5 0				l u t y 1 9 5 1				zmiana w %	
	tony 1000 fr.		średn.war tość t.fr.		tony 1000 fr.		średn. wart.tfr.tość t.			
Niemcy Zach.	17 508	1 259	72,0		36 066	2 709	75,1		+ 4,2	
Francja	11 696	789	67,5		28 132	1 878	66,8		- 1,0	
Saara	19 792	1 383	70,0		20 362	1 327	65,4		- 6,5	
Belgia	2 221	216	97,3		4 320	367	85,0		-12,6	
Anglia	22 476	1 604	71,4		5 656	324	57,2		-20,0	
Polska	10 750	689	64,1		1 858	123	66,3		+ 3,5	
Czechosł.	11.337	890	78,5		6 476	476	73,4		- 6,5	
ZSRR	3 582	37	103,3		555	58	104,4		+ 1,1	
USA	731	66	90,4		25 399	2 472	97,4		+ 7,8	
Ogółem	96 870	6 935	71,6	128 860	9 736		75,6		+ 5,5	

2. Eksport węgla angielskiego w styczniu 1951.

Na skutek silnego kryzysu węglowego jaki przeżywała Anglia ostatniej zimy, który zmusił ją do importu węgla amerykańskiego, wywóz węgla brytyjskiego w styczniu br. - noszący raczej charakter "prestiżowo-polityczny" gdyż nie stanowił on rzeczywistej nadwyżki eksportowej - wyniósł jedynie 598.963 ton /bez bunkru/ wobec 1.428,2 tys.ton w 1950 r. Średnie wartości tony eksportowanych gatunków angielskiego węgla w styczniu 1949-1950-1951 kształtowały się następująco:

	I-1949 Ł	I-1950 Ł	I-1951 Ł
antracyt.....	3,75	4,10	4,38
kotłowy /steam/ łącznie z domow.			
nieprzesiewany.....	3,54	3,67	3,88
duży.....	4,05	4,03	4,07
średni.....	3,85	3,85	3,75
mały myty	3,51	3,46	3,20
mały niemyty.....	2,71	2,58	2,40
gazowy.....	3,96	4,02	4,03
koksujący.....	3,93	4,12	4,11

źródło: Coal & Colliery News Digest.

3. Dostawy brykietów z Niemiec do Szwecji.

Według informacji uzyskanych przez dziennik Svenska Dagbladet z 23.III br. związek szwedzkich importerów węgla

zawarł nowy kontrakt na dostawę brykietów z węgla brunatnego z Demokratycznej Republiki Niemieckiej. Ilość objęta tym nowym kontraktem wynosi około 150 tys. ton i może być powiększona przez dostawców do 300 tys. ton. Kupno brykietów wchodzi w ramy umowy dodatkowej z Niemiecką Republiką Demokratyczną. Wartość wyżej wspomnianych 150 tys. ton brykietów szacowana jest na 6,75 mil.kr. czyli wynosiłaby około 1/3 całej wartości dostaw w ramach umowy dodatkowej.

4. Podwyżka cen węgla francuskiego.

Podwyżka płac przyznana górnikom obciążyła budżet państwowych kopalń węgla o 12 mrd. rocznie, tak iż podrożenie węgla krajowego stało się koniecznością, pomimo, że rząd dopłaca do węgla importowego w dalszym ciągu ażeby spowodować jego potaniecie. Podniesienie cen węgla, postanowione przez rząd, wynosi przeciętnie 13% od 3^{1/4} br. Ceny na brykiety podniosły się o 5%, na inny węgiel opałowy o 7-6%, na węgiel przemysłowy o 17-18%, na antracyt o 20%, a na koks do pieców hutniczych o 15%.

Ta podwyżka cen węgla i koksu spowoduje podwyżkę cen stali prawdopodobnie wyższą aniżeli 5%.

5. Wzrost eksportu węgla z Rodezji Południowej.

W 1950 roku eksport węgla z Rodezji Południowej wyniósł 878.615 ton czyli o 62.642 ton więcej niż w 1949r. Wartość eksportu węgla wyniosła w roku ubiegłym £ 417,358 będąc o 12,5% wyższa niż o rok wcześniej. Średnia wartość tony eksportowanej podniosła się zatem z 0,455 £ za tonę w 1949 r. na 0,475 £ za tonę fob. Północna Rodezja była najpoważniejszym importerem węgla południowo-afrykańskiego, odbierając w roku ubiegłym 714.336 ton wobec 628.340 w 1949 r. Belgijskie Kongo - drugi najpoważniejszy odbiorca - importowało w 1950 r. 77.963 ton w porównaniu z 80.782 tony o rok wcześniej około 86.300 ton węgla. Rodezja Południowa eksportowała w 1950 r. na rynki zamorskie.

6. Meldunki z węglowego rynku Danii.

Zgodnie z raportem ogłoszonym w ~~marcu~~ przez Departament Importu Duńskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu, stan zapasów paliw stałych i naftowych, pomimo większego ich importu w 1950 r., budzi ciągłe obawy rządu, i wymaga szybkich uzupełnień głównie na odcinku węgla i koksu. Dania zmuszona jest importować węgiel za wszelką cenę - stwierdza raport - płacąc obecnie 180 koron ~~cf~~ Kopenhaga za węgiel polski, 175 koron za węgiel amerykański, który Dania zakupiła w marcu i w pierwszej połowie kwietnia w ilości 120 tys. ton. Cena węgla angielskiego /przed ostatnią podwyżką/ wynosiła 100 kr. cif porty Danii. W związku z poważną sytuacją opałową i energetyczną rząd duński postanowił zwiększyć wydatki budżetowe i rozszerzyć kredyty na eksploatację rodzimych złóż węgla brunatnego, którego zapasy są jednak małe.

7. Wysoki poziom wydobycia węgla w Wielkiej Brytanii.

Wysoki poziom wydobycia węgla w okresie przedświątecznym utrzymał się również w pierwszym tygodniu po Wielkiejnocy. Według prowizorycznych danych opublikowanych przez Ministerstwo Opału wydobycie w kopalniach wynosiło w pierwszym tygodniu kwietnia 4.439.300 ton tj. o 264.000 ton więcej niż w tygodniu poświęconym w roku ubiegłym. Wydobycie systemem odkrywkowym wynosiło 210.900 ton. Łączna produkcja wyniosła 4.650.200 ton. Wydobycie tygodniowe winno wynosić przeciętnie 4.360.000 ton, aby osiągnąć dodatkowych 3 mil. ton, czego zażądał Premier na koniec kwietnia. Zatrudnienie wzrosło o 700 osób w ciągu ostatniego tygodnia marca, a ogólnie w tym roku o 14.000 osób. Poziom zatrudnienia zwiększył się w porównaniu z zatrudnieniem w tym samym okresie rok temu. Ilość zatrudnionych na powierzchni jest jednakowoż w dalszym ciągu o 2.500 osób niższa niż rok temu.

8. Import i eksport produktów naftowych kapitalistycznych krajów Europy.

Paliwa naftowe. Podobnie jak w latach poprzednich główną charakterystyczną cechą obrotów produktami naftowymi europejskich krajów kapitalistycznych w 1950 r. był dalszy wzrost importu i powiększenie się udziału ropy surowej w ogólnym imporcie produktów naftowych. Łączny import brutto 13-tu krajów marszallowskich wynosił w roku ubiegłym 60,4 mil. ton metrycznych, czyli o 24% więcej niż w 1949 r. i o 28 mil. ton więcej niż w 1938 r.

Równolegle do zwiększenia się importu powiększył się również udział eksportu produktów rafinowanych w ogólnej ich produkcji. Eksport z krajów wymienionych w tabeli poniżej więcej niż podwoił się w roku ubiegłym wynosząc 8,3 mil. ton. Import netto zatem wynosił w 1950 52,1 mil. ton czyli o 17% więcej niż w 1949 r. w porównaniu do około 2 mil. ton produkcji rodzimej surowej ropy na tym obszarze.

Około 61% ogólnego importu produktów naftowych stanowiła w roku ubiegłym surowa ropa. W 1949 r. stosunek ten wynosił 51% a w latach przedwojennych ca 38%. O ile przez wojnę jedynie Francja była samowystarczalna pod względem zdolności przetwórczej własnych rafinerii, o tyle po wojnie pozycję taką osiągnęły Włochy, Niemcy Zach. i Holandia, które obecnie prawie całe wewnętrzne zapotrzebowanie na artykuły rafinowane mogłyby pokrywać własną produkcją.

Na skutek powiększenia się importu ropy surowej, dostawy benzyny i nafty w roku ubiegłym wykazywały spadek w niektórych krajach w porównaniu ze stanem z roku 1949. Około 60% importu tych produktów trafiało w roku ubiegłym na rynek angielski. W związku z dużym popytem na olej gazowy i paliwa bunkrowe we wszystkich niemal krajach kapitalistycznych przywóz tych produktów w 1950 r. utrzymał się na niezmienionym poziomie 12,9 mil. ton. Wzrósł nato -

miast import olejów smarowanych i smarów.

Dostawy brutto produktów naftowych do Wielkiej Brytanii powiększyły się w roku ubiegłym o przeszło 10% podczas gdy krajowa konsumpcja wzrosła o 13% do poziomu 14,6 mil.ton. Eksport powiększył się o 150% osiągając wyjątkowo wysoki poziom 952 tys.ton dzięki poważnemu rozszerzeniu dostaw paliwa bunkrowego na obszar szterlingowy.

Równolegle do 18-to procentowego wzrostu w roku ubiegłym importu brutto Francji, o ca 15% powiększyła się konsumpcja krajowa, a eksport wykazywał o 48% wyższe cyfry niż w 1949 r. Produkcja rafinerii francuskich zamknęła się w 1950 r. ilością 14,5 mil.ton wobec 11,5 mil.ton o rok wcześniej. Około 1,9 mil.ton eksportowała Francja do swych posiadłości zamorskich i 1,2 mil.ton do innych krajów europejskich, głównie do Wielkiej Brytanii - 400 tys.ton, do Niemiec Zachodnich - 306 tys.ton i do Włoch 215 tys.ton.

Powiększenie zdolności wytwórczych dwóch wielkich rafinerii pod Rotterdamem umożliwiło Holandii zajęcie w roku ubiegłym czołowego miejsca na liście europejskich eksporterów produktów naftowych. Konsumpcja krajowa w Holandii podniosła się zaledwie o niecałe 5% podczas gdy eksport wzrósł z 1.227 tys.ton w 1949 r. na 3.194 tys.ton w roku ubiegłym stanowiąc znacznie więcej niż połowę produkcji rafinerii holenderskich. Głównymi odbiorcami Holandii były w roku ubiegłym następujące kraje: Wielka Brytania - 1.107 tys.ton, Belgia - 595 tys.ton, Szwajcaria - 186 tys.ton i Niemcy Zachodnie - 127 tys.ton.

Obroty produktami naftowymi niektórych kapitalistycznych krajów europejskich.

w 1000 ton

K r a j e	i m p o r t		e k s p o r t		imp.eurow.ropy.	
	1949	1950	1949	1950	1949	1950
Anglia	17880	19635	378	952	6310	9695
Francja	12375	14580	2139	3170	11807	14133
Holandia	3444	5790	1227	3194	2113	4699
Szwecja	2938	3640	-	-	466	904
Włochy	3123	5518	278	846	2354	4572
Niemcy Z.	1948	3046	94	104	900	2212
Belgia	1696	2213	44	77	342	456
Dania	1281	1798	-	-	41	34
Norwegia	1345	1449	-	-	-	-
Szwajcaria	883	1063	-	-	-	-
Irlandia	544	611	-	-	-	-
Portugalia	525	564	-	-	279	265
Turcja	507	506	-	-	-	-
O g ó ł e m:	48489	60413	4160	8343	24612	36970

9. Produkcja rud żelaza w niektórych krajach europejskich.

Rudy żelaza. W ł o c h y. W latach przedwojennych Włochy produkowały rocznie około 940 tys.ton rudy żelaznej o zawartości żelaza powyżej 42%. Ponadto wydobywały one około 53 tys.ton rud manganowych. W latach powojennych pomimo systematycznego wzrostu wydobycia rud do roku 1949 produkcja ich nie osiągnęła poziomu przedwojennego, wynosząc w 1949 r. jedynie 521 tys.ton rud żelaznych i 52 tys.ton manganowych. W roku ubiegłym produkcja rud żelaznych spada do poziomu 445 tys. ton pomimo wzrostu ich konsumpcji o blisko 23% w porównaniu do stanu z 1949 r. kiedy zużycie rud żelaznych surowych i koncentratów wyniosło 706 tys.ton.

L u k s e m b u r g. W porównaniu do wydobywanych blisko 6 mil.ton rud żelaznych średnio-rocznie w okresie 1936-1938, produkcja w 1949 r. osiągnęła poziom 4.137 tys. ton a w roku ubiegłym spadła do poziomu 3832 tys.ton czyli o ca 7%. Konsumpcja rud surowych wzrosła natomiast z 5.972 tys.ton w 1949 r. na 6.860 tys.ton w roku ubiegłym. Nastąpiło to kosztem poważnego spadku zapasów i wzrostu importu. Konsumpcja żelaznych rud surowych w 1938 r. wynosiła 5.288 tys.ton.

H i s z p a n i a. W latach przedwojennych /1936-38/ wydobycie roczne rud żelaznych w Hiszpanii wynosiło średnio 2.027 tys.ton /cyfra ta odnosi się do rud o zawartości ponad 42% Fe/. W 1949 r. produkcja rud kształtowała się na poziomie zaledwie 1.811 tys.ton a w roku ubiegłym na skutek wzrostu zamówień na cele wojskowe w przemyśle hutniczym wydobycie rud żelaza osiąga poziom przedwojenny - ca 2.1 mil.ton.

S z w e c j a. W ostatnich pięciu latach wydobycie rud w Szwecji systematycznie wzrastało wynosząc w 1946 r. 6.867 tys.ton, a w 1950 13.927 tys.ton czyli o 1% więcej niż w 1949 r. i o 4% więcej niż średnia przedwojenna. Konsumpcja rud żelaznych surowych i wzbogaconych wynosiła w 1949 r. 1.327 tys.ton zaś w pierwszych trzech kwartałach ubiegłego roku - 972 tys.ton. W skali rocznej konsumpcja rud żelaznych w Szwecji w 1950 r. była zapewne niższa niż w 1949 r.

N i e m c y Z a c h o d n i e. W 1938 r. wydobycie rud żelaza o zawartości powyżej 42% Fe wynosiło na obszarze obecnej Tryzonii 359 tys.ton, zaś rud o zawartości poniżej 42% - 7.784 tys.ton. Produkcja rud manganowych kształtowała się w 1938 r. na poziomie 901 tys.ton. Począwszy od 1946 r. produkcja rud żelaznych i manganowych systematycznie wzrasta, przy czym największy wzrost nastąpił w 1948 r. kiedy produkcja rud żelaznych wynosiła 6.905 tys. ton a manganowych 370 tys.ton. W roku następnym wydobycie rud żelaznych przekracza poziom przedwojenny a w 1950 r. osiąga cyfrę 10.232 tys.ton czyli o 26% więcej niż w 1938r. W styczniu br. produkcja rud żelaznych i manganowych przekraczała mil.ton. W 1950 roku konsumpcja rud żelaznych su-

rowych i wzbogaconych wynosiła w Tryzonii 14.622 tys. ton przy czym konsumpcja w czwartym kwartale kształtowała się na poziomie 16,2 mil. ton w skali rocznej.

F r a n c j a. W przeciwieństwie do wzrostu wydobywania rud żelaza w Niemczech Zachodnich, produkcja rud we Francji uległa w roku ubiegłym zmniejszeniu. Wydobyte rudy o zawartości powyżej 42% Fe wyniosło 1.744 tys. ton wobec 1.883 tys. ton w 1949 roku a rudy o zawartości poniżej 42% odpowiednio: 28.239 tys. ton wobec 29.527 tys. ton. W porównaniu do poziomu produkcji z lat 1936-38 wydobyte w roku ubiegłym było niższe o 14%.

10. Eksport manganu z Indii do Stanów Zjednoczonych.

Mangan. Rzecznik indyjskiego Ministerstwa Handlu oświadczył, iż lwia część manganu wyprodukowanego w Indiach eksportowana jest do Stanów Zjednoczonych. Z ogólnej ilości 17.342 ton wyeksportowanych w styczniu Stany Zjednoczone otrzymały 11.550 ton a Niemcy Zachodnie 4.500 ton.

11. Eksport cementu z Anglii w lutym 1951 r.

Cement. W lutym 1951 r. Anglia eksportowała 135.443 ton cementu portlandzkiego za ogólną sumę 652.075 £ czyli o 14,5% mniej pod względem ilościowym i o 9,5% jeśli chodzi o wartość eksportu. Strukturę geograficzną eksportu oraz zmiany średniej wartości eksportowanej tony cementu ilustruje poniższe zestawienie.

Eksport cementu z Anglii

K r a j e	luty 1950			luty 1951			zmiana w %	
	tony	£	średn. wart. t.	tony	£	średn. wart. t.	średn. wart. t.	
Ogółem:	158.471	720.289	4,54	135.443	652.075	4,81	+ 6	
w tym:								
Nigeria	17.997	77.912	4,33	11.282	50.125	4,44	+ 2,8	
Bryt. Indie Zachodnie	11.548	49.318	4,27	14.211	66.420	4,68	+ 9,5	
Irak	690	2.954	4,28	890	4.010	4,50	+ 5,0	
Iran	3.650	15.810	4,33	6.251	29.701	4,74	+ 9,6	
Brazylia	-	-		11.693	49.239	4,21	.	

Uwaga: około 70% eksportu cementu kierowane było w obu okresach na rynki imperium brytyjskiego.

W końcu marca br. Minister Robót Publicznych w Anglii oświadczył producentom cementu, iż w związku z rozpoczęciem robót przy inwestycjach "obronnych" brytyjski przemysł cementowy musi być przygotowany na dostarczenie rynkowi krajowemu w 1951 r. nie mniej niż 9,2 mil. ton czyli około 90% krajowej produkcji. W związku z powyższym należy sądzić iż eksport angielskiego cementu w rb. będzie zdecydowanie mniejszy niż w 1950 roku.

1. Meldunki z rynku siarki we Włoszech.

Siarka. Zgodnie z doniesieniami rzymskiego korespondenta dziennika Daily Telegraph popyt na siarkę włoską wzmożił się niezwykle silnie w ostatnich tygodniach w związku z silnym niedoborem tego surowca na rynku międzynarodowym. Nadzieje na powiększenie dostaw amerykańskich są minimalne, a zapasy we wszystkich krajach konsumcyjnych spadły do wyjątkowo niskiego poziomu. Włochy posiadają pewne zapasy siarki, dzięki czemu są w stanie należycie wykorzystać aktualną koniunkturę. Rząd włoski wydaje licencje eksportowe na siarkę jedynie tylko przy dostawach wymiennych przewidujących dostawę do Włoch tych towarów których brak na rynku włoskim odczuwa się najsilniej.

Siarkę włoską można zatem otrzymać za niektóre metale kolorowe za węgiel i za wełnę. Wielkiej Brytanii zaproponowano, aby wzamian za siarkę dostarczyła do Włoch cynę, jednak - jak stwierdza korespondent Daily Telegraph - Anglia nie jest w stanie dostarczyć Włochom dodatkowych ilości tego metalu.

Jedna z angielskich firm produkujących wyroby gumowe usiłowała ostatnio zakupić siarkę we Włoszech proponując cenę £ 75 za tonę fob. O ile wiadomo transakcja nie doszła do skutku.

2. Zmiany cen niektórych artykułów chemicznych w Anglii.

W okresie od 12.I.do 12.IV.br. zdrożały na rynku angielskim następujące produkty chemiczne: alun granulowany - +33,3%, siarczan aluminium - +23,2%, bielidło /blech.powder/ +1,3%, borak granulowany - +4,3%, boraks mielony - +4%, soda kaustyczna - +1,5%, chlor płynny - +5%, biel satynowa - +5,2%, siarczan amonowy - +4,5%

KAUCZUK DREWNO I PAPIER

1. Meldunki z rynku kauczuku.

Kauczuk. Podobnie jak w pierwszym tygodniu kwietnia, tak i w drugim giełda kauczukowa w Singapore wykazywała tendencje zniżkowe. W dniu 9 kwietnia ceny /spot/ notowano poraz pierwszy od 17 stycznia poniżej 5s za lb. W porównaniu z ostatnim maksimum ceny w dniu 2.III 6s 3d za lb, obniżka ceny wyniosła około 20%. Koła handlowe wyrażają opinię, że tendencje zniżkowe mogą rozwijać się nadal, przy czym ewentualna stabilizacja ceny uzależniana jest od wyników konferencji w sprawie kauczuku, która rozpoczęła się w dniu 9 kwietnia w Rzymie. W konferencji tej, która jest przedłużeniem rozmów londyńskich z lutego, biorą udział przedstawiciele Wielkiej Brytanii, brytyjskich kolonii, Stanów Zjednoczonych, Indonezji, Thailandu, Wietnamu, Francji, Kanady i Ceylonu.

Jeden z przedstawicieli delegacji Indonezji oświadczył w Singapoore w drodze do Rzymu, iż Indonezja potrzebuje całego szeregu dóbr kapitałowych i artykułów biegowych, i że będzie sprzedawać kauczuk każdemu państwu, które gotowe jest jej dostarczyć potrzebnego importu. Ten sam delegat oceniał tegoroczną produkcję Indonezji na ponad 650 tys. ton.

Eksport kauczuku w arkuszach z Malajów w marcu wyniósł 92.346 ton w porównaniu z 101.614 ton w lutym br. Z ogólnej ilości eksportowanej w marcu, Stany Zjednoczone importowały 22.506 ton, Anglia - 15.419 ton, Niemcy Zachodnie - 2.943, inne kraje europejskie 14.921 ton, Japonia - 3.959 ton oraz Chiny 7.012 ton.

2. Wzrost zapotrzebowania Europy Zachodniej na drzewo.

Drzewo. Zapotrzebowanie Europy Zachodniej na tarcicę i na inne drewno iglaste wzrosło prawdopodobnie w br. w porównaniu ze stanem w 1950 r. w związku z koniecznością odbudowania zapasów, które kształtowały się w I kwartale br. na poziomie niższym niż o rok wcześniej, oraz w związku z realizacją programów zbrojeniowych.

Kwartalny Timber Bulletin wydawany przez ECE i FAO w Genewie zwraca ostatnio uwagę, iż jakkolwiek istnieją obawy, iż europejskie zasoby tarcicy nie będą w stanie pokryć zwiększonego zapotrzebowania kapitalistycznych krajów Europy, ograniczenie programu budownictwa mieszkaniowego w Stanach Zjednoczonych może zwiększyć możliwości dostaw drewna północno-amerykańskiego, co zdaje się już potwierdzać w poważnych transakcjach zawartych przez Anglię w Kanadzie na dostawę Tarcicy w ilości 490 tys. stds. w 1951 r.

W okresie pierwszych trzech kwartałów 1950 r. import tarcicy przez 15 krajów europejskich był o 5% wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Znacznie silniejszy wzrost obrotów, gdyż o 20% miał jednak miejsce w odniesieniu do papierówki, której zapotrzebowanie w związku ze wzrostem popytu na papier i celulozę było w roku ubiegłym wyjątkowo wysokie. Niemcy Zachodnie, które jeszcze w 1949 r. były poważnym dostawcą papierówki na rynki zachodnioeuropejskie, a głównie do Francji, stały się w roku ubiegłym największym importerem netto.

Wysokie ceny papierówki i celulozy ograniczyły poważnie nadwyżki wywozowe kopalniaków, których eksport wyniósł w Europie zaledwie 57% ilości wywożonych w 1949r.

3. Produkcja i eksport celulozy, papieru i tektury w Finlandii.

Pomimo wzrostu produkcji celulozy, papieru i tektury w porównaniu z rokiem poprzednim, pozostawała ona po niższej spodziewanego poziomu na skutek strajku i niskiego stanu wód w okresie lipiec-wrzesień. Największy stosunkowo wzrost produkcji miał miejsce w odniesieniu do tektury budowlanej - ca 44% w porównaniu z rokiem poprzednim jako rezultat zwiększonej - jakkolwiek nie wykorzystanej zdol-

ności wytwórczej. Podobne zjawisko zanotować można w odniesieniu do produkcji tektury, która w roku ubiegłym osiągnęła 131% stanu z 1949 r. Mniejszy wzrost produkcji miał miejsce na odcinku miazgi drzewnej mechanicznej - 20%. Produkcja celulozy powiększyła się ogółem o 18% w porównaniu z rokiem 1949. Stosunkowo najsłabiej wzrosła produkcja papieru - 13% głównie na skutek słabego wzrostu produkcji papieru gazetowego, który stanowił około 2/3 wartości całej produkcji przemysłu papierniczego.

Produkcja tektury, celulozy i papieru w Finlandii
w tys. ton.

	<u>1 9 4 9</u>	<u>1 9 5 0</u>
mechaniczna miazga		
drzewna.....	598,2	719,4
tektura zwykła.....	104,0	136,0
tektura budowlana		
/wallboard/.....	54,9	78,7
celuloza.....	1.015,0	1.193,7
w tym:		
sulfitowa	625,9	717,4
sulfatowa	389,1	476,3
Papier.....	565,0	635,0
gazetowy....	384,0	421,0
inne gatunki	182,0	214,0

Popyt na mechaniczną miazgę drzewną wzmógł się dopiero w drugiej połowie roku ubiegłego, eksport jednak tego artykułu nie osiągnął poziomu z 1949r. wynosząc 82% stanu z roku poprzedniego. Kierunki eksportu nie uległy zmianie. W dalszym ciągu Stany Zjednoczone odbierały około 40% całości eksportu.

W przeciwieństwie do powyższego nawet znacz - nie powiększona produkcja tektury nie była w stanie pokryć wzrastającego zapotrzebowania krajów importujących gdzie coraz bardziej popularnym i powszechnym opakowaniem stało się pudełko tekturowe wypierające inne formy opakowań. Wzrost eksportu tektury wyrażał się cyfrą 28 tys. ton tzn. 45% w stosunku do stanu z 1949 r. Około 1/4 łącznego eksportu skierowane było do Wielkiej Brytanii a drugim najważniejszym odbiorcą była Dania.

Rozwój budownictwa mieszkaniowego przy zastosowaniu materiałów prefabrykowanych spowodował systematyczne powiększanie się na rynku światowym zapotrzebowania na tekturę budowlaną, której jednym z poważnych dostawców jest Finlandia. Wzrost eksportu tego artykułu był w roku ubiegłym wyjątkowo silny i wyniósł 65% w stosunku do stanu z 1949 r.

Na liście 53 odbiorców, Wielka Brytania, Holandia i Australia wyróżniały się największymi pozycjami dostaw, importu - jąc znacznie większe ilości niż w roku poprzednim. Rok ubiegły przyniósł również powiększenie się eksportu celulozy i papieru odpowiednio o 15 i 11%.

Eksport celulozy i mechanicznej miazgi drzewnej z Finlandii w 1000 ton.

	celuloza sulfitowa i sulfatowa.		mechaniczna miazga drzewna.	
	1949	1950	1949	1950
Ogółem	760	879	51	42
w tym:				
Wielka Brytania	294	317	5	5
Stany Zjedn.	134	161	16	16
Francja	77	120	6	4
Włochy	31	41	1	3
Niemcy Zach.	22	54	-	-
Argentyna	21	28	2	3

Eksport tektury papieru i tektury budowlanej w 1000 ton.

	papier		tektura		tektura budowlana	
	1949	1950	1949	1950	1949	1950
Ogółem:	455	506	61	89	31	50
w tym:						
W. Brytania	49	88	6	21	3	15
Stany Zjedn.	147	137	3	7	-	1
Argentyna	39	49	13	4	2	2
Dania	36	42	14	15	6	5
Holandia	20	13	2	6	4	7
Brazylia	20	26	-	-	-	-
Australia	-	-	3	3	4	6

Udział papieru gazetowego w ogólnym eksporcie papieru wynosił około 75%. Głównymi rynkami zbytu były: Stany Zjednoczone - 132 tys. ton; Wielka Brytania - 64 tys. oraz Argentyna - 40 tys. ton.

SUROWCE WŁOKIENNICZE I WYROBY.

B a w e ł n a - sytuacja ogólna.

Według ostatnich szacunków Nowojorskiej Giełdy Bawełny światowe zbiory bawełny w obecnym sezonie wyniosą 25.716.000 bel a nie 24.996.000 bel jak szacowano poprzednio, co stoi w związku z przypuszczalnym zwiększeniem zbiorów w Stanach Zjednoczonych o 210.000 bel i innych krajach o 510.000 bel, pomimo pogorszenia się sytuacji w Indiach, Brazylii, Kongo Belgijskim, Ugandzie i Korei.

Okres od 15.III. do 14.IV.1951 r. znamionuje ogólnie światowa baisse cen bawełny. Do poważnego spadku cen przyczyniło się w pierwszym rządzie ogłoszone ostatnio sprawozdanie o zwiększeniu powierzchni zasiewów we wszystkich prawie krajach produkujących bawełnę.

U.S.A. jako najpoważniejszy eksporter bawełny powiększyły w obecnym sezonie powierzchnię zasiewów z 18.654.000 akrów do 28.536.000 akrów co stanowi plus około 52,9%.

W związku z tym należy się spodziewać zbiorów w ilości co najmniej 16 mil.bel w porównaniu do około 9.800 tys. bel w sezonie obecnym.

W ostatnich latach od sezonu 1949/50 USA eksportowały około 5 mil.bel bawełny rocznie, będąc w sezonie 1950/51 zmuszone z powodu poważnie zmniejszonej produkcji, zredukować przydziały eksportowe do 3.496.000 bel.

Inne kraje produkujące bawełnę, zachęcane koniunkturą obecnego sezonu starały się w granicach możliwości powiększyć obszar zasiewu od 10% do 30%.

Kraje importujące, zastraszone zmniejszonym eksportem amerykańskim goniły formalnie za każdą belą, będącą do dyspozycji poza U.S.A. i spowodowały niesłychaną w historii cen bawełny, wyżkę.

W momencie, kiedy wiadomym się stało, że przyszło - roczne zbiory mogą dać 7 do 8 mil.bel więcej niż w sezonie obecnym, pogoń za bawełną ustała, i w konsekwencji mniejszego zainteresowania krajów importujących, załamał się poziom cen, który do połowy kwietnia obniżył się przeciętnie około 15%.

Fakt, że na południowych obszarach Ameryki Południowej rozpoczęły się zbiory bawełny w wyjątkowo sprzyjających warunkach atmosferycznych, przy czym tamtejsi plantatorzy chętnie zawierają już kontrakty terminowe na dostawę bawełny z nowych zbiorów w terminach czerwiec/lipiec po cenach znacznie niższych od płaconych w lutym, przyczynił się również do załamania hausse'y bawełnianej.

U.S.A. W związku z ustaleniem cen maksymalnych na bawełnę, rząd amerykański wyznaczył kalkulację dla bawełny eksportowej a.m. do ceny maksymalnej mogą być doliczone koszty frachtu śródlądowego, koszty prasowania bel, oraz zarobek brokerów w granicach od 128 do 238 punktów centowych zależnie od gatunku bawełny.

Powyższa marża wynosi dla gatunku Strict Middling:					
przy długości włókna 1" i poniżej	-	138	punktów	centowych	
" " " 1 1/32"	-	163	"	"	
" " " 1 1/16"	-	203	"	"	
" " " 1 3/32"	-	213	"	"	
" " " 1 1/8 "	-	218	"	"	
" " " 1 3/16"	-	238	"	"	

W U.S.A. już dzisiaj mówi się o możliwości zmiany ceny maksymalnej zależnie od rozwoju plantacji w okresie dojrzewania i zbiorów.

W związku z ustaleniem maksymalnych cen na bawełnę, rząd USA ustalił również maksymalną marżę dla 17 gatunków tkanin surowych. Cena tych tkanin skalkulowana jest na bazie ceny bawełny plus 50,12 ¢ z tytułu robocizny, przędzenia, tkania, kosztów handlowych wraz z zarobkiem.

E_g_i_p_t. Zasiwy w Górnym Egipcie jak również w delcie Nilu zakończono, przy czym obliczenia wykazują powiększenie obszaru zasiewu o około 15%, które obejmuje gatunki długowłókniste Karnak i Menoufi.

Rząd egipski zaniepokojony raptownym spadkiem cen, ustanowił w pierwszych dniach kwietnia ceny minimalne dla gatunków standartowych Karnak i Ashmouni, a.m.

	<u>Karnak</u>	<u>Ashmouni</u>
z terminem na maj	- 169 tal/ctr	na kwiecień - 115,10 t/ctr.
" na lipiec	- 172,65	" " czerwiec - 122.- "
" na list.	- 129,50	" " październ. 105,10 "

W pierwszych 10 dniach bm. transakcje były nieznaczne i dokonano je wyłącznie na bazie ustalonych cen minimalnych. Po 10 bm. poziom cen lekko wzrósł, gdyż rząd postanowił skupywać bawełnę oferowaną i niesprzedaną po cenach minimalnych.

Stosunkowo nikłe zainteresowanie zagranicy bawełną egipską może spowodować, że ustalone przez rząd ceny minimalne nie utrzymują się w najbliższej przyszłości pomimo akcji interwencyjnej rządu.

Zapasy bowiem są w dalszym ciągu dość poważne i z całości zbiorów, obliczonych na 8.220.000 cantarów na dzień 31.III.51r., znajdowało się ~~na~~ ^z ~~zapasach~~ ^{około} 3 mil.bel, z czego 27% stanowią gatunki długowłókniste Karnak, Menoufi, resztę zaś 73% średniowłókniste Giza 30, Zagora i Ashmouni.

W okresie od 24.II. do 3.III.br. odbył się w Kairze Międzynarodowy Kongres Bawełny przy udziale około 200 delegatów krajów europejskich i zamorskich. Prawie wszyscy mówcy zagraniczni zaatakowali politykę bawełnianą rządu egipskiego, a szczególnie sposób wprowadzenia podwyższonego cła z natychmiastową ważnością. Przedstawiciele Egipskiego Ministerstwa Rolnictwa i Ministerstwa Finansów przyrzekli uwzględnić przy ewentualnej dalszejwyżce podatku eksportowego kontrakty zawarte w czasie przed wydaniem zarządzenia.

W tym celu ma być utworzony Urząd Kontroli, w którym mogą być rejestrowane wszystkie transakcje bieżącą dokonywane z zagranicą.

Treść kontraktów nie musi być ujawniona a wystarczy złożyć odpis kontraktu w zapieczętowanej kopercie w Urzędzie Kontroli.

Z chwilą ogłoszenia podwyżki cła eksportowego, korperty będą przez Urząd Kontroli otwarte w obecności eksportera, który otrzyma natychmiast na dany kontrakt zwolnienie od dopłaty cła.

Wyjątek od powyższej zasady stanowią kontrakty "on call" do czasu zafiksowania cen. Rejestracja kontraktów jest dobrowolna.

Poza tym delegaci zagraniczni podnieśli kwestię stosunkowo znacznych zanieczyszczeń bawełny egipskiej.

Chociaż Przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa obiecał poprawę w tym względzie na przyszłość, nie mógł on skonkretyzować sposobu jakim rząd ma zamiar wpłynąć na plantatorów, aby lepiej niż dotychczas bawełnę oczyszczali.

Odnosnie stwierdzenia wagi bel i stopnia wilgotności przez Egyptian Testing House, ustalono, że ważenie odbywać się będzie w ośrodkach belowania raz i powtórnie przed załadowaniem, jednakże tylko w tych wypadkach kiedy kontrakty zagraniczne tego wymagają.

P a k i s t a n. Z dniem 1.V.br. zniesione będą licencje eksportowe dla bawełny z Pakistanu. Zarządzenie to obowiązywać ma do dnia 31.8.br. Pomimo stosunkowo małych zapasów bawełny z tegorocznych zbiorów, ceny na tym rynku zniżkowały bezustannie i straciły w okresie ostatnich 3-ich tygodni około 10%. Indie, które mają obecnie możliwość zakupu 100.000 bel w Pakistanie, nie skorzystały narazie z uprawnień, wynikających z ostatnio zawartej umowy handlowej, gdyż nie chcą płacić nawet zredukowanych dziesięjszych cen.

Obroty bawełną w Karachi są minimalne i nie przekraczają 1000 bel dziennie.

I n d i e. Drobne ilości bawełny zwolnionej na eksport przez rząd indyjski, oferowane są w cenie przeciętnej po 48,55 d za lb. = /57,20 ¢ /.. Część eksportu uzależniona jest od otrzymania waluty dolarowej.

Według danych przez Indian Cotton Board spodziewać się należy zbiorów w sezonie przyszłym w granicach od 3.600.000 do 4 mil.bel.

Według doniesień Biki indyjski Komitet dla Spraw Bawełny zalecił rządowi wprowadzenie ceł eksportowych na bawełnę krótkowłóknistą. Ze względu na trudności w zaopatrywaniu krajowego przemysłu bawełnianego eksport bawełny z Indii powinien być - zdaniem Komitetu - kontrolowany i dokonywany przez organy rządowe i może być przeprowadzony dopiero po zaspokojeniu zapotrzebowania krajowego. W sprawozdaniu o położeniu przemysłu włókienniczego w Indiach Komitet podkreślił konieczność doprowadzenia produkcji bawełny do wysokości 726 tys. ton rocznie.

Jak donoszą z Londynu rząd indyjski pozwolił zezwolić na eksport 5 tys.bel bawełny gatunku Assam-Comilla, pochodzącej z nowych zbiorów. Kontyngent dla krajów dolaro-

wych i posiadających silną walutę wynosi 4.500 bel, pozostałe 500 bel przyznano innym krajom.

W pierwszych miesiącach br. nastąpiło silne zmniejszenie produkcji przędzy bawełnianej w Indiach. Bieżąca produkcja kształtuje się na poziomie 62 tys.bel miesięcznie, podczas gdy przeciętna miesięczna w 1948 roku wynosiła 82 tys.bel. Powodem zmniejszenia produkcji był przede wszystkim brak odpowiednich gatunków bawełny,

W najbliższych miesiącach spodziewane jest pewne polepszenie sytuacji w związku z opracowaniem przez rząd planu mającego za zadanie powiększenia produkcji. Szczegóły tego planu nie zostały jeszcze ogłoszone.

W bieżącym sezonie wzrost podaży ~~karawaci~~ krajowego pozwoli na zwiększenie produkcji przędzy w przemyśle indyjskim. Ostatnie szacunki oceniają zbiory bawełny na 3.581 mil.bel, co dałoby w 1950/51 wzrost w stosunku do sezonu poprzedniego o 25%.

S_u_d_a_n. Zbiory bieżącego sezonu dały ogółem 410.000 bel z czego Anglia zakupiła w drodze specjalnej umowy 230.000 bel. Z pozostałych 180.000 bel sprzedano do końca marca na aukcjach około 160.000 bel. Reszta będzie sprzedana do końca bm. Z zakupów wolno-aukcyjnych skorzystała w przeważającej części Anglia.

T_u_r_c_j_a. Pomimo, że produkcja sezonu bieżącego sprzedana jest w około 90% ceny na tym rynku spadają z tygodnia na tydzień. Gatunek Akala Nr.1 Adana stracił w czasie od 16.III.do 10.IV.1951r. - 50 ¢ na kg i sprzedawany jest obecnie po 1,75 ¢ za kg cif porty europejskie.

M_e_k_s_y_k. 14.III.br. ogłoszono zakaz eksportu bawełny, który dopiero co zniesiono w dniu 1.III.br. Powodem ponownego wprowadzenia embargo zdaje się być wiadomość o wyjątkowo złym stanie plantacji, spowodowanym brakiem dostatecznej ilości deszczów we wszystkich prawie dystryktach.

A_n_g_l_i_a. W związku ze spadkiem cen na bawełnę egipską British Raw Cotton Commision obniżyła ceny dla włósnego przemysłu w dniu 23.III.br. na gatunki Giza 30 z 87,45 d za lb do 79,45, oraz na gatunki Ashmouni z 81,80 do 71,80 d za lb.

Wymieniona wyżej B.R.C.C. sprzedawała na rzecz angielskiego przemysłu w ciągu pierwszych 6-ciu miesięcy bieżącego sezonu 1.136.838 bel, czyli o 40.492 bel więcej niż w analogicznym okresie zeszłego sezonu.

B_r_a_z_y_l_i_a. Chcąc zachęcić plantatorów do zwiększenia obszarów zasiewu Państwowy Bank Brazylijski podwyższył kwoty zaliczkowe dla plantatorów do 175 arrobas za cantar = /28 ¢ za lb./ spodziewanych zbiorów, obliczonych z po-

wierzchni siewu rasy przeciętna wydajność ostatnich 3-oh lat. Cena bawełny brazylijskiej spadła w okresie ostatnich 3-oh tygodni o około 10 - 12% przy dostawie natychmiastowej. Przy kontraktach terminowych spadek ~~się~~ sięga granicy 20%.

J a p o n i a. Japoński eksport tkanin bawełnianych w roku 1950 osiągnął rekordową ilość 1.064.478.000 yardów² w porównaniu z rokiem 1949, który dał ilość 745.787.000 yardów², co stanowi skrytek o 42,7%. Gatunkowo zmienił się eksport znacznie na korzyść tanijszych producentów, wynosił on bowiem w procentach; według asortymentów

	rok 1949	rok 1950
tkaniny surowe	56%	36%
" bielone	15%	23%
" drukowane	-	24%
" farbowane	29%	10%
" kolorowo-tekane	-	7%

W i e l k a B r y t a n i a. W dniu 9 kwietnia brytyjska Raw Cotton Commission ogłosiła nową listę symboli i cen dla poszczególnych gatunków bawełny amerykańskiej i egipskiej. Nowe ceny będą obowiązywały w dostawach w okresie od kwietnia do października br. Główne zmiany dotyczą: bawełny amerykańskiej /symbol C.H./ której cena została podniesiona o 5,20 d na lb do poziomu 53,30; bawełny brazylijskiej typu 4 Sao Paulo, której cenę podniesiono podobnie jak amerykańskiej; wschodnio indyjskiej "R.E.K." - wzrost ceny o 5,45 d do poziomu 50,00 d, bawełny z Ugandy "B.S.G." - podniesiono cenę o 5,20 d na 56,45 d za lb.

Ogłaszając powyższe zmiany R.C.C. wyjaśnia, iż trudno przewidzieć tendencję cen w ostatnim kwartale tego roku na którą decydujący wpływ może mieć wynik zbiorów w Stanach Zjednoczonych.

S t a n y Z j e d n o c z o n e

Eksport bawełny ze Stanów Zjednoczonych w okresie od 1 sierpnia do 27 marca br. wyniósł następujące ilości:

		Ogółem od 1.VIII. 1950-51			
		1950-51 bal	1949-50 bal		
eksport do	W. Brytanii	354	394	410	856
"	Francji	259	901	502	944
"	innych krajów europ.	1085	218	1200	999
"	Br. i Pld. Amer.	66	480	61	329
"	Dal. Wschód	1087	769	624	214
"	Kanada	296	123	155	216
Razem:		3129	880	3253	560

Węgrzy: Jednym z przykładów dynamicznego rozwoju gospodarki rolnej na Węgrzech jest uprawa bawełny. W chwili obecnej Węgry zmuszone są do importu około 30 tys. ton bawełny rocznie dla krajowego przemysłu bawełnianego. W roku 1954 przemysł ten będzie poważnie rozbudowany a roczne zużycie surowej bawełny wynosić będzie około 500 tys. ton. Wobec istnienia dogodnych warunków klimatycznych i nadających się do uprawy bawełny gleby, dokonano szeregu prac badawczych, przy pomocy rządu węgierskiego, który zapewnił odpowiednie warunki dla pracy Szegedskiego Instytutu Botanicznego. Wyhodowanie odpowiedniej odmiany ~~zabrało~~ ~~parę~~ 360 ha, korzystając z bogatych doświadczeń radzieckich oraz wykorzystując odmiany bułgarskie. Prowizoryczne obliczenia wykazują, że Węgry posiadają ponad 115 tys. ha gruntów nadających się pod uprawę bawełny krótkowłóknistej. Wyjątkowo pomyślne zbiory próbne w 1949 przyczyniły się do raptownego powiększenia obszaru uprawy w roku ubiegłym, który wyniósł 5.700 ha zamiast planowanych początkowo 1.700 ha.

Przewiduje się, że obszar uprawy w roku 1954 powiększy się do 35 tys. ha. Obecna wydajność uprawy na Węgrzech wynosi około 820 kg z ha. Planuje się podniesienie wydajności do 1 tony z ha. Realizacja tych planów umożliwia Węgrom zaoszczędzenie w 1954 r. 35 tys. ton bawełny importowanej. Ostatnio rozpoczęto próby produkcji bawełny długowłóknistej i kolorowej.

Węłna - Sytuacja ogólna.

Sprawy cen wełny australijskiej jak również całości kształt zagadnień przyszyłych aukcji, stały się przedmiotem walki między blokiem szterlingowym a U.S.A. Jeszcze w październiku 1950 r., U.S.A. na konferencji w Londynie zażądały sprzedania im około 300 mil. lbs. surowej wełny australijskiej po cenach, które miano uzgodnić między kontrahentami. Propozycja ta została wówczas odrzucona.

Ponownie zwołana konferencja, która odbyła się w Australii i w której udział brała Anglia, Australia, Południowa Afryka i U.S.A. rozpatrywała ten problem powtórnie i doszła do wniosku, że sprzedaż pozaaukcyjne nie są wskazane. Wówczas U.S.A. upoważniły Commodity Corporation do zakupu narazie 100 mil. lbs. wełny w Australii namawiając poza tym prywatne firmy handlowe do udziału w aukcjach na własny rachunek. Zjawienie się U.S.A. na aukcjach australijskich spowodowało wyżkę notowaną w okresie od 15.I. do 20.III.br. Po przerwie spowodowanej Świętami Wielkanocnymi okazało się, że ani Commodity Corporation ani inni kupcy amerykańscy nie zjawili się. Wyznaczone na 2.IV.br. aukcje w Sydney zostały odwołane, odbyły się natomiast w tym terminie przewidziane aukcje w Melbourne w trakcie których ceny spadły w granicach od 10-25% zależnie od gatunku.

W międzyczasie U.S.A. zwołały do Waszyngtonu konferencję, której tematem ma być podział różnych surowców przemysłowych pomiędzy kraje, należące do strefy dolarowej i bloku szterlingowego. Udział w konferencji biorą U.S.A., Anglia, Australia, Nowa Zelandia, Południowa Afryka, Urugwaj, Francja, Belgia i Niemcy Zachodnie. Pierwsze wiadomości prasowe podają jakoby Ameryka miała zamiar rozpatrywać problem wełniany w powiązaniu z dostawami bawełny i siarki i wymusić w ten sposób dostawę wełny po cenach uzgodnionych między kontrahentami, niezależnie od tendencji jakie ceny mogłyby wykazywać w przyszłych aukcjach. Ostateczne wyniki konferencji nie są do przewidzenia, chociaż głosy prasy angielskiej i australijskiej wykazują obecnie ton mocno pojednawczy w porównaniu ze stanowczo negatywnym stanowiskiem przed niespełna 3 miesiącami. Przyczyną zmiany stanowiska angielskiego zdaje się być fakt, że dekret amerykański o zamrożeniu cen dotknął nietyle wełnianą produkcję Ameryki, ile import angielskich tkanin, które mogą być obecnie importowane na poziomie cen z okresu od 19.XII. do 26.I.1951 r.

Anglia wysłała w roku 1950 do Ameryki tkanin wartości około 72 mil.£ i była to pozycja bardzo poważna w całości kształcie jej bilansu płatniczego ze strefą dolarową. Płacąc ostatnio znacznie wyższe ceny za wełnę surową nie może sprzedawać tkanin po cenach skalkulowanych na bazie cen wełny surowej z grudnia. Dekret mający ustalić ceny maksymalne dla wełny i tkanin wełnianych w U.S.A. ma się ukazać lada dzień i Anglia dąży widocznie do tego, żeby za cenę ustępstw w kwestii sprzedaży wełny U.S.A., uzyskać dogodniejszy poziom cen dla swojego importu. Należy zaznaczyć, że za ustępstwa angielskie zapłaci ostatecznie Australia.

A u s t r a l i a . Pierwsze trzydniowe aukcje w Melbourne wykazały spadek cen w porównaniu z ostatnimi aukcjami przedświątecznymi w granicach dla merynosów 10-15% dla lepszych gatunków crossbredów 20-25% i dla niższych gatunków crossbredów około 15%. Późniejsze aukcje w Adelaide i Albury wykazały tendencję chaotyczną z małym odchyleniem w stosunku do wyników w Melbourne. Poraz pierwszy w obecnym sezonie wełnianym nie sprzedano całości oferowanych partii, chociaż dużą część lotów wycofana została przez właścicieli jeszcze przed odbyciem aukcji. Dziwnym zbiegiem okoliczności poza nieobecnością USA zauważono również brak kupców z Japonii, którzy widocznie na polecenie Ameryki również wycofały się od udziału w aukcjach.

Sprzedano na aukcjach australijskich:

w okresie od lipca do grudnia 1950r.	-	1.346.423	bel
"	stycznia i lutego 1951r.	-	1.083.276 "
"	do 20.3.51r.włącznie	-	312.000 "

z czego wynika, że Australia ma obecnie do sprzedania około 600 do 700 tys.bel.

Zniżkowa tendencja cen w Australii jaka rozwinęła się w pierwszym tygodniu kwietnia przybrała na sile w dru-

gim tygodniu tego miesiąca. W porównaniu do poziomu cen z pierwszej dekady marca br. ceny merino /best fine/ obniżyły się o 15%, gorszych gatunków merino, oraz crossbredów o 20% a innych gatunków o 30%. Najwyższa cena dnia za super merino na aukcjach w Sydney wynosiła 10 kwietnia 259 d za lb.

P o ł u d n i o w a A f r y k a. Tendencja cen pod wpływem wiadomości nadeszłych z Australii zniżkowa, chociaż nieco mniejszych rozmiarów jak w Australii. Również na tym rynku zauważono nienotowany dotychczas objaw, że zaledwie 40% oferowanych ilości zostało sprzedane.

N o w a Z e l a n d i a. W dalszym ciągu nie odbywają się aukcje z powodu trwającego strajku robotników portowych.

A n g l i a. Po dłuższej przerwie odbyły się w dniu 5.IV.br. sprzedaże w Londynie, na których sprzedano m.in. około 16.950 bel z zapasów Wool Disposals Committee. Ceny kształtowały się podobnie jak na rynku australijskim, w niektórych gatunkach natomiast osiągnięto cokolwiek wyższe ceny. Sprzedano tylko 60% wystawionych na aukcji ilości. W związku ze spadkiem cen na wełnę surową spadły również ceny na czesankę w granicach od 8 - 12%, zależnie od gatunku. Ciekawym jest, że Francuska Giełda Czesankowa w Tourcoing-Roubaix wcześniej zareagowała na spadek cen wełny surowej niż Bradford i ostatecznie notowano tam obniżkę cen dochodzącą do 18%.

S i z a l.

W styczniu i lutym w Brytyjskiej Afryce Wschodniej panowały bardzo wysokie ceny na rynku sizalu, a w marcu nastąpiła dalszawyżka cen tego artykułu. Notowania z 6 kwietnia podają cenę sizalu w wysokości 243 £ za tonę /gat.1/ podczas gdy w początkach stycznia wynosiła ona 200 £. Na skutek istnienia ograniczonej podaży zamrożenie cen w Stanach Zjednoczonych nie miało żadnego znaczenia dla afrykańskiego rynku sizalu, jednak wstrzymanie się nabywców amerykańskich od zakupów dopomogło do pewnego złagodzenia sytuacji. Obecna reglamentacja cen w Stanach Zjednoczonych nie zabrania zasadniczo dokonywania zakupów poza granicami kraju po cenach światowych, natomiast producenci wyrobów gotowych nie mogą sprzedawać ich po cenach wyższych od cen pułapowych. Trudno jest w tej chwili przewidzieć w jakim stopniu wpłynie to na ceny sizalu i wyrobów z niego w Stanach Zjednoczonych. W chwili obecnej popyt na światowym rynku, tego artykułu jest bardzo aktywny, a w drugiej połowie roku przewidywane jest dalsze zwiększanie się zapotrzebowania światowego.

J u t a.

P a k i s t a n. Cena juty wzrasta bezustannie i w połowie kwietnia doszła do poziomu 320 do 325 rupii za belę o wadze 400 lbs. Niespełna miesiąc temu płacono w Chittagong 244 rupie. Sprzedaże są dość ograniczone z powodu braku ofert. Kupują narazie prawie wyłącznie Indie, które brak juty zmusił do zamknięcia zakładów przemysłowych w okresie od 9 do 19 marca br. Nadeszły do Indii transporty juty w dalszym ciągu nie pozwalają na pełne uruchomienie zakładów.

Szmaty i odpadki wełniane.

Surowiec ten wywołał większe zainteresowanie w momencie poważnej wyżki cen na wełnę surową i odtąd prawie wszystkie kraje posiadające rozbudowany przemysł wełniany, starają się zwiększyć domieszkę wełny wtórnej fabrykacji tkanin zgrzebnych i koców. Zainteresowanie się tym surowcem na większą jak przedtym skalę, spowodowało raptowną wyżkę ceny, która w okresie od końca czerwca 1950 r. do połowy marca 1951 r. wykazuje wzrost znaczniejszy od wzrostu ceny nawet wełny surowej. Ceny na szmaty i ścinki wełniane są obecnie o 200 do 400% wyższe niż były w początkach lipca 1950 r. Pończochy wełniane, oraz wszelkiego rodzaju tkaniny wełniane wyżkowały najmocniej, gdyż sposób przetwarzania ich na wełnę wtórną jest technicznie najłatwiejszy.

W związku z powyższym cały szereg krajów eksportujących dotychczas poważne ilości szmat i odpadków wełnianych, wydały ostatnio zarządzenia redukujące lub zabraniające ten eksport,

Szwajcaria zakazała eksportu tkanin wełnianych zupełnie, szmaty zaś i ścinki wełniane muszą być wpierw zaoferowane własnemu przemysłowi i na wypadek negatywnej odpowiedzi, eksporterzy mogą otrzymać licencje wywozowe.

U.S.A. Dotychczasowy kwartalny eksport szmat i odpadków wełnianych wynosił przeszło 11 mil.kg. W marcu wydano zarządzenie o przymusie licencyjnym dla eksportu wyżej wymienionych artykułów, przy czym ograniczono eksport kwartalny do 4.500.000 kg.

K a n a d a. wprowadziła również przymus licencyjny dla wywozu odpadków bawełnianych i wełnianych, oraz szmat wełnianych za wyjątkiem eksportu do U.S.A.

F r a n c j a. Poza licencjonowaniem wywozu szmat wełnianych Francja wprowadziła ostatnio podwyżkę opłat przewozowych kolejowych na ten artykuł o 20%.

Notowania aukcyjne wełny australijskiej

w d. austr. - /d. ang./ za lb. clean cost on the floor / za barię pranej/

Czas trwania aukcji	Miejscowość	M e r i n o s			C r o s s b r e d		
		Sp. good Fleece warp 70's	Sp. good Fleece warp 64's	Average Sp. best topmaking warp 70's	60's	Good to 60's	super 56's
5 - 8.III	Melbourne	395.- /316.-/	395.- /316.-/	395.- /316.-/	---	395.- /316.-/	347.- /277.60/
5.- 8.III.	Sydney	---	401.- /320.80/	---	---	---	---
13-15. III.	Geelong	403.- /322.40/	396.- /316.80/	---	---	388.- /310.40/	358.- /286.40/
13.15.III.	Brisbane	---	---	---	---	---	---
19-20.III.	Perth	---	---	---	408.- /326.40/	384.- /307.20/	331.- /264.80/
2 - 5. IV.	Melbourne	---	370.- /296.-/	---	360.- /288.-/	360.- /288.-/	285.- /228.-/
11-12. IV.	Albury/Adelaide	---	---	---	---	---	281.- /224.80/

Notowania bawełny na głównych rynkach świata

[illegible]

UWAGA: Cyfry podane w nawiasach oznaczają równowartość w \$ USA za 1 lb.

METALE I WYROBY

1. Indie zamierzają importować 1,5 mil. żelaza i stali.

W połowie marca br. rząd indyjski zwrócił się do Anglii i Stanów Zjednoczonych o zagwarantowanie możliwości zakupu 500 tys. ton surówki i wyrobów żelaznych, oraz 800 tys. ton stali walcowanej i wyrobów stalowych na dostawy w bieżącym roku budżetowym rozpoczynającym się 1 kwietnia. W 1950 roku Indie wyprodukowały 927 tys. ton stali, czyli około 87% ogólnych istniejących możliwości produkcyjnych, oraz 1.579 tys. ton surówki.

2. Produkcja stali w Anglii w I-szym kwartale 1951 r.

Na skutek poważnych trudności surowcowych w zaopatrzeniu hut i stalowni angielskich - o czym donosiły już niejednokrotnie Wiadomości Handlu Zagranicznego - produkcja stali w Anglii kształtowała się w pierwszym kwartale br. na niższym poziomie niż w 1950 r. Do powyższego zjawiska przyczynił się również fakt, iż święta Wielkanocne padały w rb. w I-szym kwartale a nie w drugim jak w 1950 r. Produkcja stali w Anglii w pierwszych trzech miesiącach 1951 r. wynosiła odpowiednio /w skali rocznej/ 15.907 tys. ton, 16.952 tys. ton i 16.546 tys. ton. W pierwszym kwartale 1950 r. odpowiednie cyfry wynosiły: 15.873 tys. ton, 16.898 tys. ton, i 17.147 tys. ton. Ogólnie licząc produkcja stali w I-szym kwartale 1951 r. była o 7% mniejsza niż o rok wcześniej. Produkcja surówki natomiast o 1%.

3. Niedobór złomu w Wielkiej Brytanii.

The Iran and Coal Trade Review donosi w połowie kwietnia, iż najwęższym z "wąskich gardeł" przemysłu hutniczego i stalowego jest obecnie poważny brak złomu żelaznego, powodujący spadek produkcji stali. "Niestety nie ma żadnych nadziei na poprawę sytuacji - stwierdza powyżej cytowany tygodnik - przeciwnie dalsze zmniejszenie wysyłek złomu z Niemiec Zachodnich jest ogólnie przewidywane, a krajowa zbiórka nie przyniesie już lepszych rezultatów". Ze wszystkich ośrodków hutniczych Anglii napływają meldunki o krytycznie niskich zapasach złomu i o niewystarczających jego dostawach, szczególnie w odniesieniu do ciężkiego złomu hutniczego.

4. Zapotrzebowanie na magnez w Anglii.

Magnez. Magnez należy do metali, których znaczenie szybko wzrasta zwłaszcza w czasach wojennych, lub okresach formowania zbrojeń. Przed II-gą Wojną Światową Stany Zjednoczone i Kanada rozbudowały znacznie produkcję manganu. Podczas wojny wstąpiła w ich ślady Anglia.

Wpływ wojny na rozwój tego przemysłu ilustrują najlepiej dwie liczby: ogólna produkcja w Anglii w 1938 r. wynosiła 3 tys. ton a podczas wojny osiągnęła poziom 23.100 t.

rocznie tzn, wzrosła prawie 8-miokrotnie. W tym samym czasie /1943/ światowa produkcja magnezu wzrosła 90-ciokrotnie kształtując się na poziomie 264.000 ton z czego na produkcję Stanów Zjednoczonych przypadało 213.418 ton. W latach powojennych następuje gwałtowny spadek produkcji magnezu na świecie. Zapotrzebowanie światowe w 1949 r. oceniane jest na 17 tys. ton przy czym poziom produkcji w tym roku jest niewiele większy. Obecnie zbrojenia anglo-amerykańskie spowodowały raptowny wzrost zapotrzebowania na magnez, który doprowadził do wprowadzenia w Anglii ograniczeń i kontroli zużycia tego metalu. Produkcja magnezu w tym kraju wyniosła w roku ubiegłym 4.750 ton konsumpcja natomiast - wzrastając znacznie w czwartym kwartale - osiągnęła poziom 5.450 ton.

5. Porównanie cen metali kolorowych w niektórych krajach.

Poniższe zestawienie ilustruje ceny metali kolorowych w różnych krajach, obliczone w funtach szterlingach przez Metal Bulletin w drugiej połowie marca i kwietnia br. Ceny poniższe należy traktować jako orientacyjne przeliczone w celach porównawczych.

w £ za tone					
	miedź elektr.	ołów miękki	cynk fob.	cyna rafin.	alumi- nium.
<u>Druga połowa marca.</u>					
Anglia/loco huta/	202	136	151	1220 ^{a/}	124
Stany Zjednoczone	196	136	140 ^{b/}	1080 ^{x/}	152
Kanada	196 $\frac{1}{2}$	136 $\frac{1}{2}$	140 $\frac{1}{2}$	-	130
Belgia f.o.t./z wyłąc. 4,5% podatków/	201 $\frac{3}{8}$	139 $\frac{7}{8}$	141 $\frac{1}{2}$	1315 $\frac{3}{8}$	-
Francja f.o.t./bez podatków/	212 $\frac{1}{2}$	135 $\frac{3}{4}$	146 $\frac{1}{8}$	1349	149
Niemcy Zachodnie	207	148 $\frac{3}{8}$	149 $\frac{5}{8}$	1567 $\frac{5}{8}$ ^{x/}	179 $\frac{1}{2}$
Włochy/loco fabryka/447	476	159-197	174-209	1625-1741	212-232
<u>Druga połowa kwietnia.</u>					
Anglia/loco huta/	210	160	160 ^{b/}	1170 ^{a/}	124
Stany Zjedn.	196	136	140 ^{b/}	1176	152
Kanada	196 $\frac{1}{8}$	135 $\frac{7}{8}$	140	-	128 $\frac{5}{8}$
Belgia f.o.t./z wyłąc. 4,5% podatków/	201 $\frac{1}{2}$	-	141 $\frac{1}{2}$	1250	-
Francja f.o.t./bez podatków/	212 $\frac{1}{2}$	135 $\frac{3}{4}$	146 $\frac{1}{8}$	1293 $\frac{5}{8}$	166 $\frac{5}{8}$
Niemcy Zachodnie	207	148 $\frac{3}{8}$	149 $\frac{1}{2}$	1230 $\frac{3}{4}$	
Włochy/loco fabryki/435	464	159-180	174-209	1363-1451	212-247
a/ London Metal Exchange					
b/ St. Louis					
x/ Nominalna.					

C y n k. Metalem który w ostatnich tygodniach notowany był po najsilniej różniących się cenach w zależności od miejsca notowania jest niewątpliwie cynk. Pomimo faktu, iż nominalna cena w Nowym Yorku wynosiła w końcu marca 19 ¢ za lb. w tym samym czasie dostawcy meksykańscy żądali ca 30 ¢ za lb, a na "czarnym rynku" w Stanach Zjednoczonych za wysokogatunkowy cynk płacono już 48 ¢ za lb.

Podczas gdy rynkowa cena w Anglii wynosi obecnie £ 160 za tonę, istnieją informacje, iż belgijscy hurtownicy posiadali odbiorców cynku wysokogatunkowego płaćcych po £ 400 za tonę cif porty Europy. Trudno w tej chwili zatem mówić o światowej cenie cynku, a aktywność rynku przejawia się w małych transakcjach dokonywanych po takich cenach jakie się daje uzyskać, czy wytargować. Niepewność na rynku cynku powiększają dodatkowo wiadomości z Meksyku gdzie od pewnego czasu toczą się rozmowy między przedstawicielami związku górników a właścicielami kopalń rud cynkowych o podwyżkę płac. Wzrost płac o 12% został przyjęty jedynie przez 7 tys. górników na 60 tys. Istnieje zatem obawa ogólnego strajku co niewątpliwie zmniejszyłoby obecnie produkcję cynku w Meksyku kształtującą się na poziomie około 60.000 ton rocznie.

Ostatnie raporty amerykańskiego Zinc Institute wykazują dalsze powiększenie zapasów strategicznych. W marcu rząd U.S.A. zakupił 3.701 ton. Wielkość niewykonanych dostaw w marcu br. osiągnęła 80.769 ton, czyli o 7% więcej niż w lutym br. Zapasy producentów w Stanach Zjednoczonych wynosiły na koniec marca 11.105 ton.

M i e d ź. W końcu marca br. międzynarodowy rynek miedzi wyczekiwał decyzji Waszyngtonu w sprawie uznania żądań Chile domagającego się podniesienia cen na miedź dostarczaną w bieżącym roku kalendarzowym. Koła handlowe w Stanach Zjednoczonych oceniały w końcu marca, iż oczekiwana podwyżka wynosić będzie ca 15% i że Chile uzyska cenę 28 ¢ za lb czyli ca 617,50 \$ za tonę metryczną. Byłaby to cena o \$ 17 wyższa od dotychczasowej ceny krajowej metalu rodzimego.

O ł ó w. Jakkolwiek raporty i przeglądy międzynarodowego rynku ołowiu wskazują - pisze The Times - iż światowa zasoby /zapasy i produkcja/ tego metalu nie uzasadniają w chwili obecnej organizowania w skali międzynarodowej jakiegos systemu kontyngentów, to sytuacja jednak na odcinku tego surowca nie może być oceniana jako zadawalająca. Amerykańscy eksporterzy wyprzedali już w połowie tą część zapasów jaka przeznaczona była na dostawy w kwietniu br. i powstrzymują się naogół od przyjmowania zamówień na dostawy na maj. W przemysłowych krajach kwartału wykazywały raczej niższe cyfry niż na początku br. W wielu wypadkach zapotrzebowanie nie może sprostać wzrastającemu zapotrzebowaniu.

Jakkolwiek cena ołowiu na giełdzie nowojorskiej utrzymywała się w drugiej połowie marca na poziomie 17 ¢ za lb, w portach meksykańskich i amerykańskich /Gulf/ sprzedawcy żądali na początku kwietnia 19 ¢ za lb a w niektórych wypadkach nawet 20,5 ¢ za lb.

Konsumcja ołowiu w Stanach Zjednoczonych wzrosła w roku ubiegłym do poziomu 1.214 tys.ton w porównaniu z 958 tys.ton o rok wcześniej. Cały przemysł angielski pracował w lutym i marcu na zmniejszonych dostawach ołowiu uzupełniając niedobory z zapasów. Pod koniec ubiegłego kwartału powiększyły się wysyłki ołowiu australijskiego, którego w chwili obecnej podaż jest raczej ograniczona. Cena ołowiu cif porty kontynentu europejskiego wahała się ostatnio w granicach od 190 do 200 £ za tonę.

6. Dalszy spadek ceny cyny.

W dniu 12 kwietnia amerykańskie Reconstruction Finance Corporation /R.F.C./ - posiadająca monopol w imporcie cyny do Stanów Zjednoczonych, jak informował o tym poprzedni numer Wiadomości Handlu Zagranicznego - obniżyła maksymalną oficjalną cenę cyny z 150,5 ¢ za lb na 147 ¢ za lb /£ 1.176 za tonę co spowodowało natychmiastowy spadek ceny na cynę w Londynie. Powyższe obniżenie ceny, uznane zostało przez amerykańskie koła handlowe jako pierwszy krok polityki amerykańskiej zmierzający do przeformowania ogólnej obniżki cen podstawowych surowców. Mając w ^{takich} warunkach strategicznego zapas wystarczający na 5 lat "zbrojeniowego" zapotrzebowania Stany Zjednoczone, według opinii kół angielskich są w stanie obecnie wywrzeć poważny wpływ na kształtowanie się cen na cynę.

W dniu 11 kwietnia cynę Standard cash w Londynie notowano na poziomie £ 1.290 - £ 1.295 za tonę. Następnego dnia cena spada do £ 1.250 - £ 255, poczym w dalszym ciągu w dniu 13 kwietnia - do poziomu £ 1.165 - £ 1.170 za tonę. W dniu 16.IV cena zniżkuje nadal, a w dniu 18.IV Standard cash notowano £ 1.115 - £ 1.125 za tonę. W ciągu tygodnia zatem cyna zniżkowała o 13,5%.

DOBRA INWESTYCYJNE.

1. Eksport maszyn i sprzętu inwestycyjnego ze Szwecji.

Rok 1950 przyniósł poważne powiększenie się eksportu maszyn i sprzętu technicznego /bez elektrotechnicznego/ ze Szwecji. Wartość tego eksportu wyniosła ponad 600 mil. kr. czyli o 30% więcej niż w roku poprzednim. Największy wzrost eksportu nastąpił w odniesieniu do następujących pozycji: /w nawiasach procent wzrostu w stosunku do poziomu z 1949 r./ kotły parowe, przegrzewacze i autoklawy /+115/ sprzęt dźwigowy /+65/ maszyny drukarskie /+59/, maszyny papiernicze /+58/ maszyny dziewiarskie /+57/ sprzęt dla przemysłu celulozowego /+52/ sprzęt do produkcji pudełek do zapalek /+32/, pompy i maszyny chłodnicze /+32/ oraz maszyny i sprzęt rolniczy /+28/.

Eksport maszyn i sprzętu ze Szwecji

	1 9 4 9		1 9 5 0	
	ton	1000 kr.	ton	1000 kr.
Kotły parowe, przegrzewa- cze, autoklawy itp.....	2228	10.482	5095	22.548
Kondensatory	508	2.306	494	2.767
Silniki spalinowe.....	4745	34.175	6432	46.437
Walcarki, prasy, młoty.....	2425	10.347	2946	13.480
Obrabiarki do metali.....	2824	27.506	3197	29.664
Sprzęt tartaczny i obra- biarki do drzewa.....	2246	10.404	2207	10.884
Maszyny drukarskie.....	714	5.314	1060	8.442
Maszyny do szycia i haft.	1307	9.965	1441	12.459
Sprzęt dla przem.spożyw.	2605	10.311	3038	12.412
Maszyn i sprzęt roln.....	6092	17.111	9414	21.806
Wirówki mleczarskie.....	2354	22.137	2540	26.647
Traktory lokomob.walce par.	1461	7.037	1941	7.766
Cylindry suwaki, tłoki....	341	2.533	400	2.857
Wały i drążki korbowe....	134	599	133	568
Walce i cylindry.....	547	1.203	294	847
Transmisje o wadze do 500 kg.....	3798	8.491	3476	8.622
Przekładnie trybowe i ga- siennicowe.....	155	1.172	235	1.934
Lokomotywy.....	94	380	152	595
Sprzęt dla przem.celuloz.	1683	11.097	2437	16.816
Maszyny papiernicze.....	1405	6.464	2347	10.263
Maszyny introligatorskie	215	1.969	308	2.201
Sprzęt do prod.pudełek do zapalek.....	235	2.924	243	3.872
Maszyny dziewiarskie	54	1.121	96	1.764
Maszyny do prod.cygar....	182	3.597	180	4.113
Sprzęt dźwigowy.....	1199	3.805	1115	6.336
Turbiny parowe.....	1321	14.369	1218	15.283
" wodne i regulatory	852	4.502	1199	5.842
Pompy i maszyny chłodn.	5075	28.836	6404	39.654
Betoniarki-kruszarki....	971	3.266	846	3.049
Sprzęt dla przem. mlecz. i maszyny do dojenja....	746	12.903	902	14.581

Maszyny do prania.....	49	441	228	1.563
Sprzęt do prod.nap.gazow. 157		1.735	252	2.265
Maszyny i instrumenty pneumatyczne	913	15.633	1278	20.090
Maszyny włókiennicze....	280	1.654	215	1.711
Łożyska wszelkie i części 8458		93.393	10052	113.879

2. Eksport odbiorników z Norwegii.

Ogólna wartość eksportu odbiorników norweskich wyniosła w roku ubiegłym ponad £ 250 tys. Większa część tego eksportu skierowana została na rynki Środkowego Wschodu. Eksport aparatów radiowych w 1949 r. wynosił jedynie £ 35 tys. Przed wojną Norwegia importowała około 50% swego rocznego zapotrzebowania w dziedzinie aparatów radiowych, w roku ubiegłym natomiast jedynie - 5%.

3. Plany budowy wielkiej rzeźni i chłodni w Bogocie.

Zarząd Miejski Bogoty /Boliwia/ jest już w posiadaniu planu i kosztorysu wielkiej rzeźni i chłodni na budowę której przeznaczają się ponad 35 mil.dol. Na przetargach przewidziane są jedynie firmy zagraniczne.

4. Plany budowy dalszych dwóch wytwórni oleju śledziowego w Norwegii.

Zdolność produkcyjna istniejących zakładów produkcyjnych olej śledziowy /herring oil/ w miejscowości Møre jest w chwili obecnej znacznie mniejsza od wzrastającego zapotrzebowania na ten produkt na rynkach zagranicznych. W związku z powyższym Ministerstwo Rybołówstwa opracowuje plany budowy nowych dwóch fabryk oleju śledziowego w Molde i Aalesund kosztem 9 mil.kr.

5. Projekt budowy huty i stalowni w Egipcie.

Z Kairu donoszą, iż oczekuje się tam przybycia dwóch ekspertów, Anglika i Szwajcara, w celu wspólnego przestudiowania sześciu ofert /trzech niemieckich, jednej francuskiej, włoskiej i amerykańskiej/ na budowę huty i stalowni. Nowo utworzona firma dysponuje kapitałem £.E.15 mil. w którym partycypuje państwo, przemysł egipski jak również koncerny zagraniczne, i Eksport-Import Bank. Położenie nowego ośrodka hutniczego nie zostało jeszcze ustalone. Nowa huta korzystać będzie z rud żelaza wydobywanych w prowincji Aswan oraz z importowanego koksu. Roczna produkcja szacowana jest na 150 tys.ton czyli połowę zapotrzebowania Egiptu.

WIADOMOŚCI POLITYCZNO GOSPODARCZE

KRAJE OBOZU POKOJU

Z W I A Z E K R A D Z I E C K I

Nowe maszyny radzieckie.

Leningradzka fabryka automatycznych obrabiarek, rozpoczęła produkcję nadzwyczaj dokładnych obrabiarek, tzw. precyzyjnych tokarek automatycznych do obróbki materiału prętowego. Maszyny te, na których można obrabiać niektóre części z dokładnością do 4-ch mikronów, będą używane przy produkcji zegarków i różnych narzędzi.

Moskiewska fabryka "Stieklomaszyna" przygotowała automat do produkcji kolb laboratoryjnych oraz probówek. Nowa maszyna wyrabia w ciągu 24 godzin do 30.000 sztuk i może zastąpić pracę 200 robotników.

Uczniowie szkoły rzemieślniczej w Leningradzie zbudowali uniwersalną wiertarkę szybkościową. Maszyna ta, posiadająca 6 biegów, umożliwia regulowanie obrotów od 450 do 3.050 na minutę. Próby maszyny dały bardzo dobre wyniki.

Nowy sposób siewu zwiększa wydajność zbóż.

Liczne kołchozy ukraińskie przekonały się w ubiegłych latach, że nowy sposób siewu /tzw. siew krzyżowy/ zwiększa wybitnie wydajność zbóż z 1 ha. Dlatego też w bieżącej kampanii siewnej stosuje się już powszechnie ten sposób.

Kołchoz im. Karola Marksa w okręgu kijowskim zasiał w ub. roku 185 ha ozimej pszenicy nowym sposobem. Zbiór był bardzo dobry i wynosił przeciętnie 43 q ozimej pszenicy z 1 ha. Zbiory z pól zasianych nowym sposobem, są często o 4 i więcej centnarów wyższe. Nowy sposób siewu dzięki równomiernemu rozmieszczeniu ziarna pozwala na korzystny rozwój zboża. W ubiegłym roku zasiano na Ukrainie wspomnianym sposobem łącznie 451.400 ha zbóż ozimych co stanowi cztero-krotnie większą powierzchnię niż w roku 1949.

A L B A N I A

Sukcesy przemysłu.

Albańska agencja telegraficzna donosi o sukcesach osiągniętych przez robotników albańskich, przy wykonywaniu planu na pierwszy kwartał 1951 r. Produkcja większości przedsiębiorstw państwowych w znacznym stopniu przekroczyła plan. W przemyśle tekstylnym plan wykonany został w 114%,

w pończoszniczym - w 113%, obuwiovym - w 108%, w tytoniovym - w 123%, w cementovym - w 124%, w produkcji materiałów drzewnych - w 104%, w przemyśle skórzanym - w 126%, w produkcji artykułów mącznych - w 101% itd.

Budowa statków.

Albania buduje nowe statki o wyporności po 500 ton. W porównaniu do roku 1938 transport morski powiększył się przeszło 15-krotnie. Wyposażenie maszynowe dostarczane jest przez Związek Radziecki.

Wzrost dochodów członków spółdzielni produkcyjnych.

We wszystkich spółdzielniach produkcyjnych Albanii zakończono podział dochodów za 1950 r. Członkowie spółdzielni otrzymali w roku ubiegłym za 1 dzień pracy 14-krotnie więcej ryżu, o 37% więcej kukurydzy i 2-krotnie więcej żyta niż w 1940 r. Równocześnie z podwyższeniem dochodów każdej rodziny wzrasta zaopatrzenie spółdzielni w inwentarz rolniczy, w siłę pociągową itp.

Wzrost zatrudnienia.

W ciągu dwuletniego planu gospodarczego ilość zatrudnionych wzrosła w Albanii w porównaniu do roku 1948 o 23%. W przemyśle budowlanym wzrost ten wynosił 50%, a w górnictwie - 32%.

W okresie ubiegłych dwóch lat 7.000 robotników albańskich ze wszystkich gałęzi przemysłu przeszło przeszkolenie zawodowe. Znaczna liczba robotników i techników ukończyła podstawowe i średnie szkoły zawodowe. Ilość pracowników, wykwalifikowanych zawodowo, zwiększyła się w ciągu ubiegłych dwóch lat o 18%.

B U Ł G A R I A

Wykonanie planu I kwartału 1951 r. w przemyśle.

Przemysł Bułgarskiej Republiki Ludowej przekroczył znacznie w swych najważniejszych gałęziach plan pierwszego kwartału 1951 r. Według danych Ministerstwa Przemysłu plany wydobywania węgla wykonano w 103% a wydobywanie rudy - w 110,3%; przemysł hutniczy wykonał kwartalny plan w 108,6%, przemysł metalowy - w 103,2% itd.

Wielkie sukcesy osiągnął w ubiegłym kwartale przemysł budowy maszyn wykonując plan produkcyjny w 107,7%. Szybkie tempo wzrostu wydajności pracy jest charakterystyczne dla przemysłu włókienniczego. W marcu ta gałąź przemysłu wykonała plan w 111%, a plan I kwartału w 103,3%.

Sukcesy przemysłu.

Produkcja przemysłowa Bułgarii przekroczyła już trzykrotnie poziom roku 1939, przy czym zadania planu pięcioletniego na rok ubiegły przewyższone zostały o 42,2%.

Przy wypełnieniu zadań, postawionych przez plan pięcioletni w dziedzinie uprzemysłowienia, szczególna uwaga poświęcona została rozwojowi przemysłu ciężkiego, produkcji energii elektrycznej, kopalnictwa rud ołowiano-cynkowych, węgla kamiennego, produkcji koncentratów, maszyn rolniczych i innych urządzeń. Produkcja przemysłu hutniczego wzrosła w 1950 r. 28-krotnie w porównaniu z 1939 rokiem, budowa maszyn - 50-krotnie, produkcja energii elektrycznej wzrosła prawie 3-krotnie, a wydobyćcie rud - przeszło 15-krotnie.

Do 9 września 1944 roku kapitalistyczna Bułgaria nie produkowała większych transformatorów, elektrycznych tokarek, hobblarek i szlifiarek, kompresorów, gazogeneratorów, potężnych łamaczy kamienia i betoniarek, wzmacniaczy radiowych, silników traktorowych, kultywatorów i pługów, rur eternitowych i innych artykułów. W chwili obecnej są one produkowane masowo.

Dzięki wzmoczonemu wykorzystaniu bogatych zapasów energetycznych wyprodukowano w roku ubiegłym więcej energii elektrycznej niż w ciągu 5 przedwojennych lat /1933-1937/. Duże sukcesy osiągnął przemysł górniczy. Wydobyćcie węgla kamiennego przekroczyło w 1950 r. produkcję trzech lat przedwojennych /1936-1938/, a wydobyćcie rudy ołowiano-cynkowej w samym tylko 1950 r. wzrosło pięciokrotnie. Znaczne osiągnięcia zanotować należy w przemyśle budowy maszyn i elektrotechnicznym.

Produkcja silników spalinowych wzrosła w porównaniu z rokiem 1948 przeszło 7-krotnie, transformatorów przeszło 30-krotnie, maszyn rolniczych - prawie 3-krotnie.

Produkcja materiałów bawełnianych wykazała w roku 1950 poziom, równający się produkcji trzech przedwojennych lat, a materiałów wełnianych - poziom dwukrotnie przewyższający produkcję przedwojenną.

Produkcja maszyn w roku 1950 stanowiła 71,6% stanu przewidzianego w ostatnim roku pięcioletki, /1953r., wydobyćcie węgla kamiennego - 89%, silników spalinowych - około 200%, materiałów bawełnianych - 93%, wełnianych - 104,5%, obuwia - 170%, cementu - 92%.

Suma zainwestowanych wkładów osiągnęła w ubiegłym roku około 70 miliardów lewów. W ciągu ubiegłego roku rozpoczęto eksploatację półtora razy większej ilości obiektów niż w 1949 roku, w tym warsztaty samochodowe im. Czerwenkowa /w Sofii/ i B.Kolarowa /w Płowdiwie/, dwie fabryki wzbogacania rud miedzianych, fabryki eternitu, dwie stalownie, fabryki niskiego i wysokiego napięcia, zakłady fermentacji tytoniu, tartaki i szereg innych przedsiębiorstw.

W roku 1950 wzmocniono wysiłki celem przedterminowego oddania do eksploatacji zakładów związków azotowych oraz

elektrowni "Marica III".

Budownictwo inwestycyjne.

Robotnicy budowlani Bułgarii osiągają wciąż nowe zdobycze, stosując przodujące radzieckie metody pracy. W roku ubiegłym Ministerstwo Budownictwa i Dróg oddało do użytku 913 obiektów, w tej liczbie wielką fabrykę eternitu, Nikopol-Bieliński system nawadniający i fabrykę aparatury na prąd słaby; przeprowadzono ca 200 km dróg, zbudowano 70 mostów itd.

W roku bieżącym jeszcze bardziej rozwinię się budownictwo inwestycyjne. 1 maja zostanie uruchomiony Bryzłański system nawadniający w Dobrudży; przedterminowo zakończona zostanie budowa gigantu przemysłu bułgarskiego - fabryki nawozów sztucznych im. Stalina - szeregu innych znacznych obiektów przemysłowych.

Wzmocnienie bazy technicznej rolnictwa.

Rząd bułgarski i partia komunistyczna przykładają duże znaczenie do utrwalenia bazy technicznej rolnictwa.

W najbliższym czasie przystąpi się do wielkich inwestycji na tym polu. Na organizację 20 nowych ośrodków maszynowych przewiduje się wydatkowanie ponad 500 mil. lewów. W ten sposób ogólna liczba ośrodków dojdzie w końcu 1951r. do 115. Nowe ośrodki maszynowe będą organizowane przeważnie w zbożowych okręgach Bułgarii /Jambolskim, Stalinowskim, Rusieńskim i innych/, w których chłopci masowo przystępują do spółdzielni produkcyjnych. Przy ośrodkach powstanie 15 warsztatów naprawczych i 77 garaży dla traktorów i maszyn rolniczych.

Znacznie powiększy się tabor traktorowy - z 5.849 traktorów / w przeliczeniu na 15 konne/ w 1950 r. - do 8.444 w 1951 r. Na kupno traktorów i innych maszyn rolniczych przeznaczono 6,5 miliardów lewów. Nakłady kapitałowe na organizację ośrodków zwiększą się w roku bieżącym o 551%.

Istotnym czynnikiem będzie pomoc Związku Radzieckiego. W IV kwartale 1950 r. i w I półroczu 1951 r. Związek Radziecki dostarczy Bułgarii ogółem 1.500 traktorów, 220 samochodowych kombajnów, 330 kombajnów typu "Staliniec-6", 300 pługów traktorowych, 300 kultywatorów traktorowych, 400 łuszczeni traktorowych i inne maszyny rolnicze.

Przy pomocy Związku Radzieckiego szybko rozwija się bułgarski przemysł maszyn rolniczych.

W roku bieżącym zostaną przebudowane i powiększone dwie fabryki budowy maszyn i narzędzi rolniczych; "G. Dymitrow" / w Rusie / i "G. Czankow" / w starej Zagorze/. W 1951 r. przemysł bułgarski da rolnictwu 500 młocarni, 1.900 pługów traktorowych, 2.500 traktorowych łuszczeni tarczowych, 1.000 kultywatorów traktorowych, 800 traktoro-

wych siewników rządowych i inne maszyny rolnicze.

W wyniku powiększenia bazy technicznej rolnictwa bułgarskiego wzrosło dwukrotnie mechaniczna uprawa roli w spółdzielniach produkcyjnych. Przeciętna praca 15 konnego traktora wzrosła z 216,9 ha orki w 1949 r. i 245,1 ha w 1950 r. do 320,0 ha w 1951 r. Jednocześnie koszt własny orki 1 dekara /0,1 ha/ obniżył się z 227 lewów do 205 lewów.

CH I N S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Handel zagraniczny w roku 1950.

Agencja Sin-Hua donosi, że w roku 1950 handel zagraniczny Chin był kilkakrotnie większy niż w roku 1949. Po raz pierwszy od roku 1877 eksport Chin przewyższył import. Nadwyżka ta stanowi 9,34%. Na pierwszym miejscu w handlu zagranicznym Chin znajdował się Związek Radziecki, którego udział w eksporcie wynosił 53% a w imporcie - 48%.

W roku ubiegłym podstawowymi artykułami importu Chin były urządzenia przemysłowe, obrabiarki oraz surowce, na które przypadało 78% całego importu. Dużą część eksportu chińskiego stanowi ryż i pszenica. Świadczy to o ogromnych osiągnięciach gospodarki rolnej w ubiegłych 2 latach. Chińczycy eksportowali w roku 1950 przede wszystkim herbatę, jaja, szczytną, olej tungowy, orzeszki ziemne, wyroby przemysłu chałupniczego oraz rudy.

Na państwowe przedsiębiorstwa handlowe przypadało 53,29% eksportu i 70,52% całego importu.

Umowy handlowe, zawarte przez Chiny w roku 1950 i w początkach roku 1951 stworzyły mocną podstawę dla dalszego rozwoju handlu zagranicznego.

Osiągnięcia przemysłu włókienniczego.

Donosząc o osiągnięciach przemysłu włókienniczego Chin, Agencja Sin-Hua podaje, że w roku 1950 wyprodukowano więcej o 16% przędzy i tkanin o 7,8% - niż w 1936 r. /przed najazdem japońskim na Chiny/. Według planu na rok 1951 produkcja tkanin i przędzy będzie zwiększona o dalszych 33%.

Zasadniczym zmianom uległo zaopatrzenie przedsiębiorstw w surowce oraz zbyt gotowej produkcji. Pod reżimem kułmin-tangowskim fabryki włókiennicze używały surowców importowanych, podczas gdy obszar zasiewu bawełny w Chinach malał z roku na rok.

Obecnie sytuacja zmieniła się w sposób zasadniczy. W roku ubiegłym zbiory bawełny wzrosły w porównaniu z rokiem 1949, o ponad 58% tak, że państwowe przedsiębiorstwa włókiennicze zostały w dostatecznej mierze zaopatrzone w surowiec krajowy. Na rok 1951 zaplanowano zebrać o 36,9% więcej bawełny niż w roku ubiegłym.

Dawniej Chiny eksportowały znaczną część produkcji

swoich fabryk tekstylnych do Indonezji i innych państw Południowo-Wschodniej Azji, gdyż ludność Chin nie była w stanie kupować drogich wyrobów. Obecnie po przeprowadzeniu reformy rolnej w szeregu rejonów państwa i polepszeniu stopy życiowej milionów robotników chińskich, znacznie wzrósł rynek zbytu towarów tekstylnych w samych Chinach.

Przygotowania do siewów wiosennych.

Według doniesień Agencji Sin-Hua w rejonach centralnych, południowych i wschodnich Chin, gdzie reforma rolna jest bliską ukończenia, na obszarze zamieszkałym przez 100 mil. ludzi, chłopci otrzymali już ponad 200 tysięcy ton sztucznych nawozów i makuchów strąkowych, używanych tam jako nawóz. Dostarczenie chłopom nawozów pozwoli wykonać plan podwyższenia zbiorów roślin technicznych i kłosowych. W tym celu chłopci zaopatrują się w wyborowe, wysokogatunkowe nasiona oraz w nowoczesne narzędzia rolnicze.

Spółdzielczość jest obecnie głównym pośrednikiem w dostawie chłopom nawozów mineralnych i narzędzi. Rząd ludowy oddał do dyspozycji Ogólno-Chińskiej Federacji Spółdzielczej ogromne środki pieniężne. Ze środków tych Federacja zakupiła 1 mil. ton nawozów sztucznych, które rozdziela pomiędzy chłopów w rejonach uprawy roślin technicznych.

Tak na przykład chłopci prowincji Huan-Dun, którzy hdują trzcinę cukrową, otrzymują w tym roku 5-krotnie więcej nawozów niż w roku ubiegłym. Chłopci rejonu Suczan w prowincji Honan, uprawiający tytoń, zaopatrzeni są w dostateczną ilość nawozów, dzięki czemu przewiduje się, że zbiór tytoniu na ich działkach 10-krotnie przewyższy plan na rok 1950. Państwowe przedsiębiorstwa obniżyły ceny nawozów, sprzedawanych chłopom. Jak również opłaty za przewóz ich kolejami i drogami wodnymi. Dla zapewnienia terminowej dostawy i rozdziału nawozów sztucznych, wykorzystuje się zresztą wszelkie rodzaje środków transportowych.

Rozwój spółdzielczości.

Chiny posiadają obecnie ponad 45.000 spółdzielni, przeważnie zaopatrzenia, skupu oraz spożywców. Liczba członków przekracza już 25 milionów. W 1950 r. ilość spółdzielni wzrosła o 71%, a ich kapitał udziałowy o 224%.

Spółdzielnie zaopatrzenia i skupu rozwijają się głównie w okręgach rolniczych, a szczególnie tam, gdzie przeprowadzono reformę rolną. W wielu wsiach północno-wschodnich Chin 60 do 80% chłopów przyłączyło się do spółdzielni.

Działalność spółdzielni dostosowana jest do zmieniających się w różnych porach roku potrzeb członków. Spółdzielnie ustalają w okresie zimowym jakiego rodzaju narzędzia będą potrzebne członkom, organizują specjalne kuźnie i tartaki we wsiach i pobliskich miastach, zaopatrują członków w różne artykuły po korzystnych cenach oraz zawierają kontrakty na skup produktów rolnych. Chłopci otrzymują w ten

sposób lepsze i tańsze narzędzia, podczas gdy drobni wytwórcy mają zapewniony korzystny zbył swej produkcji.

Spółdzielnie pomagają chłopom w sprzedaży uzyskanych nadwyżek produkcyjnych po korzystnych cenach i zaopatrują ich z kolei w artykuły przemysłowe po niższych aniżeli rynkowe cenach.

Spółdzielnie spożywców rozwinęły się głównie w zakładach przemysłowych, instytucjach rządowych, szkołach i wśród pozostałej ludności pracującej miast. W głównych miastach istnieje blisko 1.800 spółdzielni spożywców.

Naczelnym zadaniem spółdzielczości jest wyeliminowanie wyzysku pośredników i należyte zaopatrzenie mas pracujących w towary po niskich cenach. Spółdzielnie w miastach zamawiają towary w spółdzielniach wiejskich, przewożą i przetwarzają je w miarę potrzeby oraz rozdzielają pomiędzy swymi członkami. Robotnicy Pekinu np. otrzymują ryż, mąkę, sól i inne produkty wiejskie po cenach od 10 do 50% niższych od rynkowych.

Spółdzielnie stały się ośrodkiem braterskiej współpracy między miastem i wsią.

Współpraca ta prowadzona jest przeważnie za pośrednictwem spółdzielczych stacji usługowych po miastach. Zarówno wiejskie spółdzielnie jak i spółdzielnie przy przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych w miastach podpisują umowy z tymi stacjami usługowymi, przedstawiając im swoje plany zbytu i zakupu. W ten sposób zarówno artykuły rolne jak i przemysłowe są nabywane i sprzedawane w sposób planowy bezpośrednim nabywcom, a ich koszt poważnie zmniejszony.

Spółdzielczość staje się coraz większą pomocą państwa ludowego. Została ona zjednoczona i zorganizowana w skali ogólnokrajowej, w lipcu ubiegłego roku, kiedy to powstała Ogólno-Chińska Federacja Spółdzielni.

Nowa linia kolejowa.

Dnia 5 marca została otwarta dla ruchu nowa linia kolejowa łącząca Nanning, stolicę prowincji Kwangsi z miastem Laipin w tej samej prowincji.

Wzrost wartości waluty.

Jak donosi Gazeta Tsenfanżibao od grudnia ubiegłego roku daje się zauważyć nieustanny wzrost wkładów w bankach szanhajskich, co jest dowodem wzmocnienia juana i większego doń zaufania ze strony ludności.

Według posiadanych danych, w listopadzie 1950 r. ilość posiadanych wkładów oszczędnościowych wynosiła 380 tys., a w lutym br. już 780 tys. Suma wkładów wzrosła w tym okresie o 42%.

C Z E C H O S Ł O W A C J A

Wykonanie marcowego planu przemysłowego.

Państwowy Urząd Planowania wydał komunikat o wykonaniu planu w przemyśle za miesiąc marzec 1951 r. oraz za pierwszy kwartał 1951 r.

W marcu przemysł wykonał plan w 103%, w tym przemysł ciężki 103,9%, przemysł lekki również 103,9% i przemysł spożywczy w 99,5%.

W porównaniu z marcem ubiegłego roku produkcja przemysłu ciężkiego wzrosła o 19,3%, przemysłu lekkiego zaś o 2,7%. W porównaniu z lutym br. produkcja w marcu wyższa jest o 5,6%, w tym wzrost produkcji przemysłu ciężkiego wynosi 7,1% a wzrost przemysłu lekkiego - 2,3%.

W pierwszym kwartale br. plan produkcji przemysłowej wykonano w 100,7%, w tym ciężki przemysł 101,3%, przemysł lekki - 101,1%, przemysł spożywczy - 98,5%.

W poszczególnych gałęziach przemysłu wykonanie planu przedstawia się następująco:

<u>Przemysł:</u>	<u>Wykonanie planu w %%</u>	
	<u>marzec 1951r.</u>	<u>1 kwar. 1951r.</u>
Węglowy.....	100,2	98,9
Rudy i ropa naftowa.....	86,5	86,9
Energetyczny.....	97,7	97,9
Hutniczy.....	103,9	102,7
Ciężkich maszyn.....	101,9	98,6
Samochodowy i lotniczy.....	108,3	106,1
Maszyn precyzyjnych.....	104,1	101,2
Ogólny maszynowy.....	110,4	102,4
Chemiczny.....	109,1	104,9
Materiałów budowlanych i ceramiczny.....	102,8	100,8
Szklany.....	112,3	104,9
Drzewny.....	100,1	95,0
Papierniczy.....	103,5	101,0
Tekstylny i konfekcyjny....	104,3	101,6
Skórzany i gumowy.....	104,0	103,9

Od początku roku plan produkcji w przemyśle chemicznym, skórzanym i gumowym był stale przekraczany. Natomiast w takich gałęziach jak kopalnictwo rud, ropy naftowej oraz w przemyśle energetycznym plan produkcji w żadnym z trzech miesięcy pierwszego kwartału br. nie został wykonany.

Przekroczenie planu marcowego przez przemysł maszyn ciężkich i przemysł węglowy nie wyrównało jednak niewykonanych w poprzednich dwóch miesiącach zadań, dlatego też plan produkcji tych gałęzi przemysłu za pierwszy kwartał nie został w całości wykonany.

W innych gałęziach produkcji, dzięki dobrym wynikom uzyskanym w marcu, plan na pierwszy kwartał został wykonany, a w pewnych wypadkach nawet przekroczony, tak, że wyrównano straty spowodowane niewykonaniem planu w miesiącach styczniu i lutym br.

Produkcja węgla w marcu.

W miesiącu marcu plan produkcji węgla kamiennego wykonany został w 95,9%, a produkcji węgla brunatnego w 103,4%, łącznie plan wydobywania węgla w marcu wykonano w 100,2%.

Poszczególne zagłębia węglowe wykonały plan wydobywania następująco:

Węgiel kamienny.

Ostrawa	-	95,6%
Kładno	-	98,4%
Pilzno	-	94,5%
Trutnow	-	100,0%
Rosice	-	100,0%

Węgiel brunatny.

Most	-	104,9%
Sokołów	-	102,8%
Płd.Czechy	-	119,6%
Płd.Morawy	-	86,8%
Słowacja	-	84,8%

Wykonanie planu wydobywania węgla w marcu jest zasługą górników północno-czeskiego zagłębia węglowego, którzy wyrównali niedobry w produkcji i w ten sposób przyczynili się do wykonania planu na pierwszy kwartał w 100%.

Górnicy czechosłowaccy przystąpili do wykonania zwiększonych zadań trzeciego roku pięciolatki z pełną świadomością ciążącej na nich odpowiedzialności, jaką jest dostarczenie przemysłowi podstawowego surowca. Dlatego też od początku roku walczone o równomierne wykonywanie planu wydobywania węgla. Wykonanie planu wydobywania węgla w I kwartale br. przez poszczególne zagłębia przedstawia się na -

stępująco:

Węgiel kamienny

Ostrawa	-	97,1%
Kładno	-	94,7%
Pilzno	-	92,8%
Trutnow	-	100,1%
Rosice	-	100,0%

Węgiel brunatny

Most	-	100,0%
Sokołów	-	104,8%
Płd.Czechy	-	108,2%
Płd.Morawy	-	80,6%
Słowacja	-	84,9%

Wydobywanie węgla kamiennego wykonano w 96,8%, a wydobywanie węgla brunatnego w 100%. Plan produkcji węgla za I kwartał br. wykonano w 98,9%.

W porównaniu z produkcją węgla w pierwszym kwartale ubiegłego roku wzrost wydobywania węgla kamiennego w I kwartale 1951 r. wynosi 4,87%, a brunatnego - 6,82%. Dzięki wysiłkom górników, socjalistycznego współzawodnictwa oraz zastosowania nowych metod pracy, łączna produkcja węgla wzrosła w porównaniu z rokiem 1950 o 6,03%.

Plan gospodarczy Słowacji na rok bieżący.

Plan gospodarczy Słowacji jest częścią ogólnopanstwowego planu gospodarczego na rok 1951. Jego cechą charakterystyczną jest przyspieszenie tempa rozwoju słowackiego przemysłu ciężkiego. W roku 1949, pierwszym roku pięcioletki, rozmiary produkcji przemysłu ciężkiego zwiększyły się o 10,7%, podczas gdy w roku 1950 o 25,7%. W roku 1951 przemysł ciężki podwyższy swoją produkcję o dalszych 33%, przy czym zatrudnienie zwiększy się o 29.849 ludzi. Szczególnie szybki rozwój nastąpi w przemyśle górniczym, energetycznym i metalurgicznym. Produkcja przemysłu maszynowego zwiększy się o 69%, dzięki uruchomieniu szeregu zakładów przemysłowych. Rozpocznie się również budowa kilku nowych fabryk ciężkich maszyn.

Zwiększy się baza energetyczna Słowacji, dzięki przyspieszeniu budowy elektrowni wodnej i ciepłej. Produkcja rolnicza wzrośnie w 1951 r. o 23%.

Inwestycje w roku bieżącym wyniosą 20 miliardów koron czechosłowackich, czyli będą o 35% większe niż w roku ubiegłym. Przedsięwzięte zostały dalsze kroki, zmierzające do podwyższenia materialnego i kulturalnego poziomu życia słowackich mas pracujących, wzrośnie bardzo wydatnie konsumpcja produktów spożywczych, artykułów codziennego użytku i wyrobów przemysłowych.

Rozwój gospodarki rolnej.

W początku 1950 roku Czechosłowacja posiadała 2.950 jednolitych spółdzielni rolniczo-gospodarczych, oraz komitetów założycielskich spółdzielni produkcyjnych. W dniu 26.I.1951 r. w kraju znajdowało się 7.110 spółdzielni, w tym 3.279 jednolitych spółdzielni rolniczo-gospodarczych, które zaorały już miedze i wspólnie dokonywują zasiewów. Spółdzielnie te skupiają 202.686 rodzin chłopskich, w tym spółdzielnie z zaorаныmi miedzami - 130.166 rodzin.

W bieżącym, trzecim roku planu pięcioletniego, globalny zbiór ziarna ma się wzmoczyć o 3,1%.

W roku bieżącym zaplanowany jest dalszy wzrost pło-
nów z ha a mianowicie: pszenicy - o 4,8%, jęczmienia - o 14,5%, owsa - o 4,7%, a kukurydzy - o 37%.

Uprawa roślin technicznych ma być zwiększona o 8%, przy czym lnu otrzyma się o 204% więcej niż w roku 1950.

Konopi o 193%; buraków cukrowych - o 13,8%. Zbiór kartofli ma być 6-krotnie większy.

W roku bieżącym jednolite spółdzielnie rolniczo-gospodarcze powiększą obszar uprawy roślin pastwennych do 21,5% całej ziemi ornej. Jednym z zadań 3-go roku planu pięcioletniego jest dalszy wzrost pogłowia bydła i polepszenie jego rasy. Powiększona zostanie ilość macior, głównie na spółdzielczych fermach hodowli nierogacizny w gospodarstwach państwowych.

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA

Dostawy radzieckie.

W ramach umowy handlowej radziecko-niemieckiej w okresie od 1 lutego do 21 marca bieżącego roku do samej tylko magdeburskiej dykcji kolejowej nadeszło 1.441 wagonów tj. 21.615 ton pszenicy i żyta ze Związku Radzieckiego. Równocześnie nadchodzą duże przesyłki mięsa radzieckiego do większych miast jak Lipsk, Frankfurt n/Odra itp.

Osiągnięcia przemysłu.

Masy pracujące Niemieckiej Republiki Demokratycznej przystąpiły z entuzjazmem do realizacji swego pierwszego planu pięcioletniego. Rozwija się budownictwo największego obiektu pięcioletniego - ogromnego kombinatu metalurgicznego "Ost" w pobliżu Fürstenbergu. Pierwszy wielki piec postanowiono uruchomić w październiku r. 1951, drugi - latem roku 1952, a trzeci - w grudniu roku 1952. W roku 1952 kombinat "Ost" da 250 tys. ton surowki, a do roku 1955 wydajność jego wzrośnie dwukrotnie. W roku 1952 na terenie kombinatu rozpocznie się budowa odlewni stali, która przy końcu pięcioletnia produkować będzie 550 tys. ton, stali rocznie. W roku 1953 rozpocznie się tam również budowa wielkiej walcowni stali.

W Keten obok Halle powstają zakłady budowy maszyn Nr. 1 nowego kombinatu "Obus". Będą one jednymi z najważniejszych przedsiębiorstw Niemieckiej Republiki Demokratycznej; już latem br. przystąpią do produkcji, zaopatrując przemysł górniczy Republiki w najnowocześniejszy sprzęt.

Doświadczenia radzieckich nowatorów przyczyniają się do pomyślnego wykonania zadań, stojących przed przemysłem Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Tak np. znaczne wyniki osiągnął kolektyw fabryki "Sachsenwerk" w Radeberg, gdzie stosuje się obecnie metodę szybkościowego skrawania metali na zasadzie doświadczeń radzieckiego przodownika pracy, Pawła Bykowa. We wszystkich oddziałach fabryki rozwinął się ruch oszczędności materiałów, rozpoczęty w Związku Radzieckim przez Lidę Korabielnikową. Dzięki temu Fabryka ta zaoszczędzi około 28% surowców.

Powstanie ogólnoniemieckiego Komitetu Przemysłowo-Handlowego.

Jak donosi agencja A.D.N. z Lipska odbyło się tam ostatnio spotkanie przedstawicieli przedsiębiorstw zachodnio-niemieckich z przedstawicielami organizacji handlowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Podczas spotkania były rozważane polityczne i gospodarcze problemy jedności Niemiec.

Wybrane zostało prezydium, w skład którego weszło po 3-ch przedstawicieli z Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Niemiec Zachodnich.

Celem wzmożenia handlu między-strefowego i handlu z krajami demokracji ludowej uchwalono utworzenie komisji dla handlu między zachodem i wschodem w granicach prowincji lub rejonów działania izb handlowych.

Prezydent Izby Przemysłowo-Handlowej Saksonii zaproponował utworzenie "ogólno-niemieckiego komitetu przemysłu i handlu". Uczestnicy konferencji tę propozycję zaakceptowali.

R U M U N I A

Budżet państwowy Rumuńskiej Republiki Ludowej na rok 1951.

Na dziesiątej sesji Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Rumunii wysłuchano przemówienia wicepremiera oraz ministra finansów Wasyla Luca o budżecie państwowym Rumuńskiej Republiki Ludowej na rok 1951.

"Przedłożony do rozpatrzenia budżet na rok 1951 - powiedział mówca - jest odzwierciedleniem pokojowej polityki Rumuńskiej Republiki Ludowej oraz szczerego dążenia naszego narodu do budowy socjalizmu w warunkach trwałego pokoju i współpracy między narodami".

Budżet na rok 1951 - to budżet potężnych inwestycji dla dalszego rozwoju gospodarki narodowej, uprzemysłowienia i elektryfikacji kraju, mechanizacji i socjalistycznej przebudowy rolnictwa. Przewiduje on dochody w wysokości 433,9 mlrd lei i wydatki w wysokości 429,9 mlrd lei nadwyżka więc dochodów nad wydatkami wynosi 4 mlrd lei.

Na cele gospodarcze przeznaczono 199,7 mlrd lei tzn. 46,4% budżetu, przy czym 49,9% mlrd lei wydanych zostanie z budżetów terenowych.

Wydatki na cele socjalno-kulturalne wzrosną w porównaniu z rokiem 1949 o 17,1 mlrd lei, na oświatę i rozwój kultury przewidziano 48,4 mlrd lei tj. o 28% więcej niż w roku ubiegłym. Mówca oraz posłowie biorący udział w dyskusji jednogłośnie podkreślali nieocenioną pomoc Związku Radzieckiego.

Sesja Wielkiego Zgromadzenia Narodowego jednogłośnie uchwaliła ustawę o budżecie państwowym Rumuńskiej Republiki Ludowej na 1951 rok.

Mechanizacja gospodarstwa wiejskiego.

Rumuńska Agencja Telegraficzna donosi, że w ciągu ostatnich 2 lat podstawa techniczna gospodarki rolnej Rumuńskiej Republiki Ludowej uległa dalszemu wzmocnieniu.

Rolnicy otrzymali 6.000 traktorów i tysiące innych maszyn rolniczych. Znacznie wzrósł także poziom mechanizacji robót rolnych. Państwowe Ośrodki Maszynowe, liczba których w ubiegłym roku wzrosła do 138/wobec 48 w 1948 r./wykonały w 1950 r. o 84% więcej prac rolnych niż w roku

ubiegłym. Obszar uprawiony traktorami wynosił w 1948 r. nie więcej niż 65.104 ha, a w 1950 roku przekroczył 2 mil. ha. W okresie tym utworzono ponad 1.000 rolniczych spółdzielni produkcyjnych, w których praca jest poważnie zmechanizowana. Dzięki temu chłopci - członkowie spółdzielni produkcyjnych - zbiorą urodzaj dużo większy, niż gospodarstwa indywidualne. Stanowi to pociągający przykład dla pozostałych chłopów pracujących, którzy coraz chętniej łączą się w spółdzielnie.

Wspaniałe perspektywy otwiera przed rumuńską gospodarką rolną pięcioletni plan rozwoju gospodarki narodowej. Zgodnie z planem utworzonych będzie 290 nowych Państwowych Ośrodków Maszynowych. W ten sposób w roku 1955 liczba ich wzrośnie do 428.

W okresie pięcioletki Państwowe Ośrodki Maszynowe otrzymają 18.400 traktorów, 18.000 pługów traktorowych, 1.000 kombajnów, 3.250 młocarek i dużo innych maszyn rolniczych, wykonywując prace na obszarze o 7,3 razy większym, niż w 1950 r. W końcu pięcioletki, dzięki mechanizacji gospodarki rolnej urodzaje najważniejszych kultur będą o wiele wyższe niż obecnie, co pozwoli na znaczny wzrost stopy życiowej mas pracujących.

Budowa kanału Dunaj - Morze Czarne.

Prace nad budową kanału Dunaj - Morze Czarne, rozpoczęte w drugiej połowie roku 1949, rozwijają się w szybkim tempie. Dzięki rozszerzającemu się współzawodnictwu pracy plan ubiegłego roku został wykonany już z początkiem grudnia, a plan styczniowy i lutowy wykonano również przed terminem.

Przy budowie kanału stosuje się szeroko radzieckie metody pracy oraz radziecką technikę. Z końcem br. 80% wszystkich robót zostanie zmechanizowanych.

Na odczynie budowy kanału przeprowadza się prace, które zupełnie zmieniają wygląd przeszło 100.000 ha ziemi. Na powierzchni 15.000 ha stworzone zostaną pasy leśne, planuje się również utworzenie stawów rybnych oraz zbudowanie sieci nawadniającej. Dzięki wybudowaniu kanału, żegluga od nowego portu rzeczno Czarna woda do portu Konstanca skrócona zostanie przeszło 5-krotnie.

Na brzegu Morza Czarnego buduje się równocześnie nowy port, którego reda będzie 7-krotnie większa od redy portu Konstanca.

Pierwszy obiekt planu 5-letniego.

Na trasie budującego się kanału Dunaj - Morze Czarne została oddana do eksploatacji wielka cementownia. Całkowite urządzenie przedsiębiorstwa wykonane zostało w fabrykach krajowych.

W ten sposób rozpoczął pracę pierwszy obiekt przemysłowy 5-letniego planu rozwoju gospodarki narodowej Rumunii.

W E G R Y

Rozwój przemysłu węglowego.

W wyniku wykonania trzyletniego planu odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej Węgier /1947-1949/ wydobyte węgiel w kraju przekroczyło poziom przedwojenny. Według początkowych założeń planu pięcioletniego /1950-1954/ roczne wydobyte węgla wzrosnąć miało do 17,5 mil. ton. Obecnie opracowano nowe projekty planu pięcioletniego, zgodnie z którymi przewiduje się podnieść roczne wydobyte węgla do 27,5 mil. ton. Powstają już nowe kopalnie, wyposażone w najnowsze urządzenia techniczne.

Przeprowadzana jest również mechanizacja przemysłu górniczego. W roku ubiegłym wydobyto zaledwie 1,1% węgla kamiennego za pomocą wrębiarek, w tym zaś roku wydobytych zostanie 12%, a przy końcu pięcioletnia - 60%. W roku bieżącym wprowadzona też zostanie częściowa mechanizacja transportu poziomego w kopalniach.

Ogromną pomoc przy mechanizacji węgierskiego przemysłu węglowego okazuje Związek Radziecki, który dostarcza kopalniom węgierskim nowoczesne maszyny. Przy pomocy radzieckich górników wprowadza się cykliczne metody wydobywania węgla i inne przynoszące osiągnięcia radzieckich przodków pracy.

W całym kraju rozwija się już przemysł, produkujący sprzęt kopalniany.

Nowe zakłady przemysłowe.

W ramach planu 5-letniego powstaje nowoczesna fabryka pończoch "Pokój". Fabryka ta, której koszt budowy i urządzenia wynoszą 8 i pół miliona forintów skupi w sobie część dawnych fabryk. W fabryce "Pokój" zostanie utworzone Centralne Laboratorium Badawcze Przemysłu Dzielarskiego, którego zadaniem będzie dobór najodpowiedniejszych barwników i materiałów pomocniczych, oraz przeprowadzenie doświadczeń nad najlepszymi systemami produkcji. Wykończalnica nowej fabryki rozpocznie pracę już pod koniec marca, zakład produkcyjny zaś w połowie lata.

Największą inwestycją przemysłu odzieżowego w planie 5-letnim będzie wykończona we wrześniu bieżącego roku fabryka konfekcyjna.

Zakład będzie urządzony według najnowocześniejszych wymagań techniki. Wewnętrzny obieg materiału zostanie całkowicie zmechanizowany.

W fabryce narzędzi lekarskich, rozpoczęto produkcję aparatów do badania płuc. Dotychczas ten nieodzowny przy badaniach płucnych aparat, trzeba było sprowadzać z zagranicy. W roku bieżącym fabryka rozpoczęła produkcję tych aparatów. Fachowcy stwierdzili, że aparaty te znacznie przewyższają jakością podobne aparaty zagraniczne. Produkcja ich nie tylko zaspokoi zapotrzebowanie Węgier ale ot-

wiera także poważne możliwości eksportu.

Potężny rozwój węgierskiej spółdzielczości produkcyjnej.

Dzięki słusznej polityce prowadzonej przez Węgierską Partię Pracujących i aktywnej działalności propagandowej delegacji chłopów węgierskich, po powrocie z podróży po Związku Radzieckim oraz wydajnej pracy już istniejących spółdzielni, nastąpił szybki rozwój węgierskiej spółdzielczości produkcyjnej. Do zapoznania ogółu ludności z osiągnięciami istniejących już spółdzielni dopomogły wielotyśne szeregi agitatorów ludowych, którzy odwiedzając osobiście chłopów, zaznajamiali ich z korzyściami gospodarki spółdzielczej. Pod koniec roku 1950 do spółdzielni produkcyjnych należało 7 do 8% pracującego chłopstwa, w czym 19% stanowili chłopci średniorolni.

W roku 1951 pierwsze, największe osiągnięcia masowo wstępujących do spółdzielni produkcyjnych - mało i średniorolnych chłopów, łączą się z nazwą Turkeve. Trzy lata temu powstała we wsi Turkeve pierwsza spółdzielnia produkcyjna "Czerwona Gwiazda", przy udziale 12 gospodarzy.

W wyniku dobrego gospodarowania w następnym roku ilość członków spółdzielni wzrosła już do 300. W jedną z niedziel styczniowych, członkowie spółdzielni rozpoczęli pracę agitacyjną, zapoznając z osiągnięciami ich wspólnej gospodarki. Jeszcze tego samego dnia do spółdzielni produkcyjnej "Czerwona Gwiazda" wstąpiło 176 rodzin. Ten pierwszy masowy krok szybko naśladowała reszta chłopów ze wsi. Do 14 lutego 3.000 rodzin, z wyjątkiem 25 pracujących chłopów, zostało członkami spółdzielni. Pracujące chłopstwo w całym kraju w krótkim czasie poszło za przykładem Turkeve.

W Karcag na drogę wspólnej gospodarki przeszło 5.470 członków-4.440 rodzin, wśród nich 1.841 chłopów średniorolnych tj. około 80% pracującego chłopstwa.

Wnieśli oni do spółdzielni prawie 19.000 ha ziemi. W Kisujszallas 153 rodziny, wnosząc ze sobą prawie 412 ha ziemi, wstąpiły do spółdzielni produkcyjnej.

W Mezocsat wszyscy pracujący chłopci przeszli na gospodarkę spółdzielczą.

Na obszarze województwa paszteńskiego istnieje obecnie 161 spółdzielni produkcyjnych, rozporządzających prawie 30.000 ha ziemi. W spółdzielniach tych zgrupowanych jest 8.953 członków-4.078 rodzin przeszło na gospodarkę wspólną, wraz z 13.722 ha ziemi.

W województwie Baranya w ciągu jednego tygodnia utworzono 5 nowych spółdzielni produkcyjnych i wraz z nią liczba spółdzielni produkcyjnych na terenie województwa wzrosła do 157. Równocześnie z nowymi spółdzielniami powstało 59 komitetów założycielskich. Wszyscy pracujący chłopci 9 miejscowości województwa Baranya są członkami spółdzielni produkcyjnych. W województwie Vas do istniejących dotychczas

125 spółdzielni produkcyjnych dołączyło się jeszcze 5 nowych. Powstało tam także wiele komitetów założycielskich.

W województwie Borsod w ciągu jednego tygodnia 666 rodzin z 1.900 ha ziemi, wstąpiło do spółdzielni produkcyjnej.

W województwie Szabolcs-Szatmar w ciągu jednego tygodnia 528 rodzin z 1.460 ha ziemi przeszło na gospodarke spółdzielczą.

W województwie Somogy w ciągu krótkiego czasu utworzono 12 nowych spółdzielni produkcyjnych, obejmujących razem 1.140 ha ziemi. Razem z nowoutworzonymi spółdzielniami produkcyjnymi, liczba ich na terenie województwa osiągnęła 150.

Ruch spółdzielczo-produkcyjny potęguje się z dnia na dzień, a nowe dziesiątki tysięcy małych i średniorolnych chłopów masowo wkraczają na drogę wspólnej gospodarki.

KRAJE EUROPEJSKIE O GOSPODARCE KAPITALISTYCZNEJ

Działalność Europejskiej Unii Płatniczej za okres
od 1.VII.1950 do 1.III.1951 roku.

Utworzenie Europejskiej Unii Płatniczej /EPU/ jest jeszcze jednym dowodem amerykańskiej ingerencji w życie gospodarcze państw zachodnio-europejskich, dokonywanej za pomocą planu Marshalla. Europejska Unia Płatnicza utworzona została w miejsce dwóch poprzednich między-europejskich umów dotyczących płatności i clearingu, zawartych zgodnie z dyrektywami planu Marshalla.

W umowach tych clearing odgrywał właściwie niewielką rolę. Europejska Unia Płatnicza, która weszła w życie z dniem 1.VII.1950 roku, znacznie rozszerza objętość operacji clearingowych w handlu wewnątrz-europejskim. Zezwala ona w tym celu przy miesięcznych operacjach clearingowych na konwersję jednej europejskiej waluty na drugą. Powinno to, według zamierzeń amerykańskich twórców Europejskiej Unii Płatniczej - doprowadzić do wymiany walut europejskich na dolary, brak których traktowany jest przez monopolistów amerykańskich jako poważna przeszkoda dla jeszcze większej ekspansji handlu zagranicznego U.S.A.

Środki, którymi dysponuje Europejska Unia Płatnicza utworzone są w przeważnej mierze z kredytów, udzielanych przez państwa europejskie, posiadające dodatnie saldo w handlu z pozostałymi krajami - uczestnikami Europejskiej Unii Płatniczej, jak również z wypłat złotem, dokonywanych przez państwa, posiadające saldo ujemne.

Stany Zjednoczone wyznaczyły fundusze dla finansowania operacji Europejskiej Unii Płatniczej w dwojakiej formie: a/ drogą oddania do dyspozycji Europejskiej Unii Płatniczej przez Anglię, Belgię, Szwecję to znaczy państwa, o których zgóry jest wiadomo, że w handlu europejskim będą posiadały saldo dodatnie, specjalnych funduszy w wysokości 215,3 mil.£. wzamian za co kraje te dostaną w ramach planu Marshalla od USA towary odpowiadające tej sumie, b/przez przekazanie bezpośrednio Europejskiej Unii Płatniczej 350 mil.£ z sum przeznaczonych przez plan Marshalla na 1950/51 rok.

Z drugiej strony szereg państw europejskich, mających już od kilku lat deficyt bilansu płatniczego w handlu wewnątrz-europejskim, jak n.p. Grecja, Austria, Norwegia, Holandia, Islandia, otrzymują od Europejskiej Unii Płatniczej z tych funduszy tzw. początkowe kredyty w sumie 279 mil.£ celem pokrycia ujemnego salda, poza zwykłymi kredytami, udzielonymi przez Europejską Unię Płatniczą w zależności od ustalonych kwot.

Wyniki działalności Europejskiej Unii Płatniczej w ciągu pierwszych 8 miesięcy przedstawiają się następująco: ogólne saldo handlowe 16-tu zmarshalizowanych państw

uczestników Europejskiej Unii Płatniczej w ciągu tego okresu wynosi 949 mil.£. Cyfry te nie dają jednak realnego obrazu objętości handlu państw zachodnio-europejskich pomiędzy sobą, wykazują jedynie kierunek tego handlu. Tak np. w stosunku do Anglii /wraz z całą strefą sterlingową/ wyniki Europejskiej Unii Płatniczej nie określają ściśle stanu jej bilansu handlowego, gdyż ustalenie salda nastąpiło częściowo na podstawie dwustronnych umów Anglii z państwami, posiadającymi avoiry sterlingowe, lub na odwrót, pożyczającymi jej funty sterlingowe.

Wziąwszy pod uwagę te omówienie, salda dodatnie posiadały Anglia, Francja, Belgia, Luksemburg, Portugalia, Szwajcaria i Turcja.

Szwecja, która prawdopodobnie będzie miała dodatnie saldo w handlu wewnątrz-europejskim, w ciągu pierwszych 6 miesięcy potrafiła zbilansować swój eksport i import. Jednakże luty i styczeń 1951 roku wykazał w jej handlu wielkie pasywa, i w wyniku tego ujemne saldo za 8 miesięcy wyniosło 42,4 mil.£, wszystkie pozostałe państwa miały w ciągu wymienionego okresu również salda ujemne, skutkiem czego okazały się dłużnikami Europejskiej Unii Płatniczej.

Kompensacje w ramach Europejskiej Unii Płatniczej

w okresie od 1.VII.1950 do 1.III.1951 r.

/ mil.dolarów/

Rozliczenia sald

Uczest- nicy Eur.Unii Płatn.	Kwoty w Eur. Unii Płatn.	Dodat- kowe środki wydzielono: EUP /+/ przez EUP /-/ ne: EUP	Saldo po wzajemnym rozrachun- ku handlo- wym dod./+/ ujemne /-/ wym	Na ra- chunek środków wydzielonych wierzycielom dłuż- nikom nicy otrzy- many przez EUP/+/ dłuż- nikom	Kre- dyty na ra- chunek wierzycielom dłuż- nikom nicy otrzy- many przez EUP/+/ dłuż- nikom	Płat- ność w zło- cie wierzycielom dłuż- nikom nicy otrzy- many przez EUP/+/ dłuż- nikom
Anglia	1.060	+150	+539,2	-150	-300,6	-88,6
Francja	520	-	+244,8	-	-174,4	-70,4
Belgia-Luksem- burg	360	14,1	+ 81,5	- 44,1	- 37,4	-
Portugalia	70	-	+ 58,6	-	- 36,3	-22,3
Szwajcaria	250	-	+ 21,3	-	- 21,3	-
Turcja	50	- 25,	+ 3,6	-	- 3,6	-

Ciąg dalszy rozliczenia sald.

Szwecja	260	+ 21,2	- 42,4	-	+ 42,4	-
Niemcy Zachodnie	320	-120 ^{1/2}	-457,1	+ 91,4	+192	+173,7
Holandia	330	- 30	-155,9	+ 30	+113,9	+ 12
Grecja	45	-115	- 87,6	+ 87,6	-	-
Norwegia	200	- 60 ^{2/3}	- 63,3	+ 60	+ 3,3	-
Austria	70	- 80	- 72,1	+ 72,1	-	-
Włochy	205	-	- 41,0	-	+ 41,0	-
Dania	195	-	- 25,6	-	+ 25,6	-
Islandia	15	- 4	- 3,7	+ 3,7	-	-
R a z e m	3.950	-215,3 +434,3/	+949,0 -948,74/	-194,1 +344,8	-573,6 +418,2	-181,3 +185,7

1/Tytułem pożyczki

2/W tym 10,0 tytułem pożyczki

3/W tym 155,0 tytułem pożyczki

4/Różnica 0,3 wynika z zaokrąglenia liczb.

Niemcy Zachodnie wyczerpały całkowicie kredyty w wysokości 320 mil. \$ - kwota zaplanowana w Europejskiej Unii Płatniczej na 2 lata, a także wykorzystali dodatkowo kredyt nadzwyczajny w wysokości 120 mil. \$ udzielony im przez Europejską Unię Płatniczą w listopadzie 1950 r. Sytuacja wytworzona w Niemczech Zachodnich, świadczy o poważnym przeliczeniu się twórców Europejskiej Unii Płatniczej. Drugim przykładem analogicznego przeliczenia się jest uwolnienie Francji od obowiązku oddania do dyspozycji Europejskiej Unii Płatniczej dodatkowych środków obrotowych, jak to robi Anglia i Belgia. W wyniku ustalenia w ten sposób zbyt niskiej kwoty stała się Francja poważnym odbiorcą złota od Europejskiej Unii Płatniczej /70,4 mil. \$/. Grecja wykorzystala w znacznej mierze przydzielone jej limity importowe. W podobnej sytuacji jest Norwegia, która też całkowicie wyczerpała przyznane jej limity importowe, oraz Holandia.

Deficyt Holandii w marcu wynosił 37 mil. ~~dolarów~~... Zadłużenie Holandii w stosunku do Unii Płatniczej wzrosło o 4,9 mil. ~~dolarów~~ i wynosi obecnie 118,8 mil. Pozostała część deficytu została wyrównana w złocie.

Austria w okresie tym wyczerpała przyznaną jej pożyczkę 80 mil. ~~dolarów~~ i musiała wyrównać nadwyżkę deficytową wynoszącą - ,6 mil. w złocie.

W pozostałych głównych krajach dłużniczych deficyt Danii wynosi 17,0 mil., Norwegii 10,4 mil., Turcji - 15,8 mil. ~~dolarów~~.

Głównymi krajami wierzycielskimi w marcu były: Francja z nadwyżką 26 mil. w połowie wyrównana w złocie/ Belgia z 23,9 mil., Szwecja z 12,2 mil., Wielka Brytania osiągnęła w marcu nadwyżkę 9,6 mil. z czego 4,8 mil. zostało wyrównanych w złocie. W końcu marca zadłużenia Europejskiej Unii Płatniczej w stosunku do Wielkiej Brytanii wynosiło 305,4 mil.

W kołach finansowych Anglii i Francji zdają sobie jasno sprawę z tego, że skutkiem narzuconej przez Amerykanów struktur Europejskiej Unii Płatniczej oba te państwa niepostrzeżenie sfinansowały znaczną część wydatków, związanych z uzbrojeniem Niemiec Zachodnich, ich najniebezpieczniejszego przeciwnika w ciągu dwóch wojen światowych XX wieku.

Przytoczone dane wywołały poważne obawy w kołach tzw. Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej i zmusiły Radę tej ostatniej do przedsięwzięcia nadzwyczajnych środków celem usunięcia wielkich zakłóceń w handlu uczestników Europejskiej Unii Płatniczej.

Państwa, mające wysokie saldo dodatnie w szczególności Anglia i Francja, winny zgodnie z postanowieniem Rady wspomnianej organizacji ułatwić import towarów z innych państw uczestników Europejskiej Unii Płatniczej. Przeciwnie, zaś takie państwa, jak Niemcy Zachodnie, Grecja, Holandia mają prawo organiczyć import, zrzekając się całkowitego urzeczywistnienia tzw. "liberalizacji" handlu, t.zn. zniesienia ilościowych ograniczeń importu z innych państw zmarshalizowanych. W szczególności Niemcy Zachodnie w związku z żądaniami przedsięwzięcia specjalnych środków dla złagodzenia kryzysu walutowego, zniosły chwilowo /do 1.VI.1951 r./ wydawanie jakichkolwiek pozwoleń przywozowych na towary, za które opłaty mają być uiszczane w trybie rozrachunku z Europejską Unią Płatniczą. Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej proponowała równocześnie Niemcom Zachodnim wprowadzenie w przyszłości ścisłej kontroli importu takich towarów, w wyniku tego grozi Niemcom Zachodnim ustanowienie całkowitej kontroli finansowej amerykańskich kierowników Europejskiej Unii Płatniczej.

Posunięcie Niemiec Zachodnich poważnie narusza również interesy ekonomiczne Holandii, która dostarcza Niemcom Zachodnim znacznej części swojej produkcji rolnej, jeszcze bardziej pogłębiając kryzys gospodarki holenderskiej. Również Grecja poinformowała Europejską Unię Płatniczą, że nie będzie mogła brać udziału w pracach zmierzających do dalszego rozszerzania "liberalizacji" handlu.

W ten sposób dokonany został poważny wyłom w uchwale Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej o wprowadzeniu przez państwa zmarshalizowane od wiosny 1951 roku "liberalizacji" handlu w stosunku 75% całego ich importu. Amerykański plan "jednego rynku europejskiego" znajduje się na drodze do całkowitej klęski.

Uchwały tzw. „Europejskiej Rady Gospodarczej”

Tak zwana "Europejska Rada Gospodarcza", która obradowała w Paryżu w pierwszych dniach kwietnia pod przewodnictwem przewodniczącego "Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej" /O.E.E.C./, holenderskiego minister spraw zagranicznych Stikker, zajęła się głównie zagadnieniami, powstałymi w związku z trudnościami płatniczymi Niemiec Zachodnich. Po długich obradach Rada powzięła jedynie uchwałę odnośnie do tymczasowego uregulowania najpilniejszych spraw, związanych z niemieckim importem. Uchwały te obejmują zarządzenia z ważnością do końca maja bieżącego roku, podczas gdy po tym terminie pozostaje niewyjaśniony problem zasadniczy, którym jest pozycja Niemiec Zachodnich w Europejskiej Unii Płatniczej /E.U.P./.

Zagadnienie to ma być w przyszłości tematem osobnych narad.

Wszystkie te uchwały przyjął "rząd" w Bonn en bloc i tym samym zobowiązał się do ich wykonania, zgłaszając jedynie nieistotne zastrzeżenia odnośnie kilku punktów.

Nowe uregulowanie spraw importowych.

Uchwały Europejskiej Rady Gospodarczej, opierając się na sprawozdaniu dyrektorium Europejskiej Unii Płatniczej, zawierającym prowizoryczny projekt przezwyciężenia niemieckich trudności, oraz raportach wydziałów branżowych O.E.E.C. wobec trudności płatniczych Niemiec Zachodnich oraz na podstawie obowiązujących dotąd postanowień Kodeksu Liberalizacyjnego przyznają im prawo do tymczasowych ograniczeń w wydawaniu nowych pozwoleń importowych, ponadto zaś akceptują zasadniczo projekty i zalecenia dyrektorium O.E.E.C. odnośnie do przyszłej polityki walutowej, finansowej i gospodarczej Niemiec Zachodnich. Przedmiotem tych uchwał były również sprawy, związane z uregulowaniem niemieckiego importu w pierwszym okresie prowizorium, t.j. do końca maja bieżącego roku, przy czym wychodzą one z założenia, że rezerwy dolarowe Niemiec Zachodnich umożliwią im wywiązanie się wobec Unii Płatniczej /E.P.U./ z zobowiązań, wynikających z wydanych do końca lutego bieżącego roku, zezwoleń przywozowych na łączną kwotę 511 mil. \$.

Uchwały E.R.G. pragną umożliwić Niemcom Zachodnim w okresie do końca maja bieżącego roku udzielanie nowych zezwoleń przywozowych z ważnością poza ten termin, a to ze względu na obawę zakłóceń i zastoju w ich stosunkach handlowych z Europą Zachodnią. W tym więc celu wezwano "rząd" w Bonn do spowodowania porozumienia się importerów niemieckich z ich dostawcami z krajów, objętych Europejską Unią Płatniczą, w sprawie rozłożenia na dłuższy termin dostaw i związanych z nimi zobowiązań płatniczych oraz zwrócono się do głównych krajów wierzycielskich z propozycją przedsięwzięcia odpowiednich kroków celem

zmniejszenia ich eksportu do Niemiec do końca maja bieżącego roku. Zachodnio-niemiecki bilans płatniczy ma uwzględnić w ten sposób częściowemu odciążeniu przez E.P.U. spodziewa się uzyskać pewien kapitał manewrowy, którego będzie można użyć do sfinansowania na nowo wydawanych pozwoleń importowych. W tym więc celu opracowano pewne zalecenia, z których najważniejsze postanawia, że łączna kwota nowych pozwoleń importowych za okres do 31 marca b.r. winna osiągnąć 75% różnicy między deficytem netto niemieckich zobowiązań wobec E.P.U. w miesiącu marcu bieżącego roku, a kwotą 30 mil.£. Zalecenie to jest już jednak w pewnej mierze nieaktualne, gdyż zobowiązania Niemiec Zachodnich wobec E.P.U. w marcu bieżącego roku nie tylko nie wykazały deficytu, lecz uzyskały nadwyżkę w wysokości 10.mil.£, dzięki czemu na koniec marca rozporządzają one łączną kwotą 40 mil.£ /30 + 10 mil./ na sfinansowanie nowych pozwoleń przywozowych. Równocześnie zalecono zastosowanie tej samej procedury również w stosunku do nowych zezwoleń importowych na kwiecień, przy czym łączna kwota tych zezwoleń nie powinna przekraczać 75% różnicy między deficytem netto niemieckich zobowiązań wobec Europejskiej Unii Płatniczej za okres marzec-kwiecień i kwotą 50 mil.£. Pułap kwoty na nowe dostawy w maju zostanie ustanowiony nieco później.

Komisja Porozumiewawcza.

Europejska Rada Gospodarcza nie powierzyła władzom zachodnio-niemieckim rozdziału nowych zezwoleń przywozowych między poszczególne kraje, lecz wyłoniła w tym celu z pomiędzy siebie specjalną Komisję Porozumiewawczą, złożoną z przedstawicieli Belgii, Włoch oraz Norwegii i opracowała dla tej Komisji osobne zalecenia i instrukcje.

Komisja ta rozpoczęła już swoje czynności, ze względu na konieczność przydzielenia, w najkrótszym czasie nowych zezwoleń importowych na sezonowe produkty rolne podlegające szybkiemu zepsuciu. I tak na przykład, Holandia wystąpiła z wnioskiem o natychmiastowe udzielenie jej pozwolenia na import warzyw do Niemiec na kwotę 2,5 mil.£.

Zalecenia dla Komisji Porozumiewawczej obejmują instrukcje odnośnie do traktowania niektórych krajów zadłużonych jak Dania, Grecja, Islandia, Holandia, Norwegia, Turcja oraz w miarę możliwości - Austria, które mają być uwzględniane w pierwszym rzędzie przy rozdziale nowych pozwoleń wwozowych, przy czym przez Komisję honorowane winny rzekomo być nie tylko "najistotniejsze potrzeby gospodarcze" zachodnio-niemieckie, lecz również i innych krajów, związanych z Niemcami bilateralnymi umowami handlowymi.

Oprócz powyższych uchwał Europejska Rada Gospodarcza wystosowała apel do głównych krajów wierzycielskich o możliwe zwiększenie w okresie do 1 czerwca bieżącego roku importu z krajów, szczególnie dotkliwie dotkniętych zarządzeniem o wstrzymaniu zezwoleń importowych do Nie-

miec Zachodnich, ażeby krajom tym wyrównać w ten sposób straty, powstałe w związku z chwilowym odpadnięciem rynku niemieckiego. W dalszych uchwałach Rady Gospodarczej wezwano kraje wierzycielskie do przyznania Niemcom Zachodnim w ramach przyszłych bilateralnych umów handlowych możliwie dużych kontyngentów wwozowych, odpowiednio proporcjonalnych do wysokości kwoty zadłużenia Niemiec wobec tych państw.

Wykorzystując sytuację Wielka Brytania oświadczyła, że zamierza przejąć import duńskich artykułów spożywczych, zazwyczaj eksportowanych do Niemiec, ale po cenach już znacznie niższych.

Uchwały T.R.G. wywołały szereg protestów ze strony dotkniętych nimi mniejszych państw. Na odbytym niedawno w Wiedniu posiedzeniu, sekretarz generalny austriackiej Izby Gospodarczej oświadczył, że niemieckie ograniczenia importowe sprzeczne są z obowiązkami, wynikającymi z zawartych przez "rząd" w Bonn umów handlowych.

Również w holenderskich kołach gospodarczych zaniepokojenie wywarły zamiary "rządu" zachodnio-niemieckiego poprawienia swego bilansu płatniczego poprzez ograniczenia importowe.

Rząd szwedzki zatrzymał wszystkie prawa nabyte na podstawie obecnie obowiązujących handlowych umów niemiecko-szwedzkich. Szwecja nie zgodziła się na zalecenia Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej i Europejskiej Rady Gospodarczej. Nie będzie ona zmniejszać liberalizacji ani poddawać importu ostrym ograniczeniom.

Następny etap liberalizacyjny.

Oprócz spraw niemieckich rozpatrywała Rada Gospodarcza również problemy najbliższego etapu liberalizacyjnego i w związku z tym postanowiono skasować kontyngentowanie importu drogą utworzenia wspólnej eksportującej listy towarowej. Dotychczas kraje eksportujące mogły według własnego uznania wybierać i umieszczać na listach liberalizacyjnych wywożone przez siebie towary. Nowa, wspólna lista wywozowa, mająca podwyższyć zakres zwolnionego od kontyngentowania handlu europejskiego z 60% na 75%, obejmuje wszystkie tekstylia, tak surowce, jak też i wyroby gotowe, konfekcję i dywany, maszyny włókiennicze, rozmaite produkty rolne, w szczególności pasze, owoce cytrusowe, sery, kazeinę, owoce suszone i t.p. niektóre produkty chemiczne, jak tomasynę, benzol i ter, opony, futra i skóry, książki i druki, instrumenty naukowe i lekarskie oraz kilkanaście innych wyrobów przemysłowych.

Wspólna lista obowiązuje wszystkie kraje członkowskie O.E.E.C., objęte następnym etapem liberalizacyjnym. Winne one wprowadzić ją w życie najpóźniej do 31 maja br. z wyjątkiem Niemiec Zachodnich, Norwegii, Danii, Islandii, Austrii i Grecji, zwolnionych w międzyczasie częściowo

od stosowania zarządzeń liberalizacyjnych O.E.E.C.

Irlandia i Turecja wstrzymały się z wypowiedzią odnośnie do swego ustosunkowania się do wspólnej listy eksportowej, zastrzegając sobie definitywne określenie swego stanowiska po przestudniowaniu całego problemu. Dla Turecji posiada on ważne znaczenie, na listę bowiem nie wpisano dwóch, dla gospodarki tureckiej bardzo ważnych artykułów eksportowych, tytoniu i fig. Ostatnia decyzja tych obu krajów nie jest dotąd znana, przypuszcza się, że zrezygnują one ze stosowania u siebie wspólnej listy eksportowej.

Utworzenie "Europejskiej Izby Handlowej" w Paryżu.

Jak donosi agencja Reutera dnia 29 marca utworzona została w Paryżu t.zw. "Europejska Izba Handlowa". Jak przypuszczają, zadaniem tej organizacji będzie informowanie członków o sytuacji na rynkach europejskich i okazywanie im pomocy w wyszukiwaniu surowców lub wynajdywaniu nowych ich źródeł. Poza tym Izba będzie organizować wystawy, targi, odczyty oraz wyprawy "handlowe".

A N G L I A

Deficyt bilansu handlowego w I kwartale.

Poważny deficyt bilansu handlowego W. Brytanii znacznie się powiększył i w I kwartale b.r. był 3-krotnie większy w porównaniu z ubiegłym rokiem. Zgodnie z przewidywanymi cyframi za marzec wartość c.i.f. importu przewyższyła wartość f.o.b. eksportu i reeksportu o blisko £ 96 mil., czyli o 23% przy deficycie miesięcznym większym nawet niż w krytycznym roku 1947. W lutym nadwyżka importu wynosiła £ 64 mil., a w styczniu £ 75 mil. Deficyt w I kw. wynosił zatem £ 235 mil. Deficyty w I kwartałach lat poprzednich wynosiły £ 71 mil. w 1950r., £ 63 mil. w 1949r., £ 119 mil. w 1948r., i £ 96 mil. w 1947 r. Cyfry te odzwierciedlają powagę obecnej sytuacji.

W porównaniu z marcem 1950 r. wpływy z eksportu brytyjskich wyrobów przemysłowych w marcu b.r. wzrosły o ok. £ 6 mil., wobec wzrostu wartości towarów importowanych o £ 82 mil., w lutym wpływy te wzrosły o £ 20 mil. wobec odpowiedniego wzrostu importu o £ 66 mil., w styczniu zaś o £ 38 mil. wobec £ 96 mil.

Na wzrost wartości importu i zmniejszenie wartości eksportu w okresie 3 ubiegłych miesięcy wpłynęły w pewnej mierze wyjątkowe okoliczności takie jak np. kryzys węglowy i strajki dokerów w N. Zelandii i Australii, głównie jednak braki surowcowe, które poważnie wpływają na ograniczenie produkcji.

Handel zagraniczny w lutym 1951 r.

Ogólne pogorszenie sytuacji ekonomicznej oraz militaryzacja przemysłu angielskiego wywarły znaczny wpływ na zmniejszenie się obrotów handlu zagranicznego w lutym b.r. Angielski eksport według wartości znacznie spadł w porównaniu z poprzednimi miesiącami, nawet biorąc pod uwagę mniejszy o 3 dni pracy miesiąc.

Według danych ministerstwa handlu lutowy eksport zmniejszył się w porównaniu ze styczniem o ponad 19% i wyniósł /w mil.£/ 175,4, wobec 214,4 w styczniu. Import Anglii w lutym wyniósł 247,8 t.zn. był o 50,2 niższy niż w styczniu. Reeksport ocenia się na 7,8. Ujemne saldo bilansu handlowego Anglii wyniosło 64,4. Za dwa pierwsze miesiące b.r. deficyt bilansu handlu zagranicznego wyniósł przeciętnie prawie 70,0 wobec przeciętnego poziomu miesięcznego w 1950 r. - 29,0. Chociaż miesięczny import w styczniu - lutym 1951 r. był według wartości o 26% wyższy niż przeciętnie w r. 1950, to wagowa nadwyżka wyniosła zaledwie

3%. W porównaniu ze styczniem import lutowy zmniejszył się objętościowo prawie o 20%. Wwóz surowców w lutym wg. wartości uległ znacznemu zmniejszeniu, tworząc /w mil.£/ 108 wobec 137,6 w styczniu. Import wełny zmniejszył się o 11 /a ilościowo prawie o 29 mil.£ /, bawełny - o 10, surowców dla produkcji papieru - o 3, skór surowych - o 1.

Import kauczuku wzrósł nieco, stanowiąc 12,5 /25,7 tys.t./ wobec 10,9 w styczniu.

Mimo ciężkiej sytuacji żywnościowej w Anglii import towarów spożywczych w lutym zmniejszył się w porównaniu z miesiącem ubiegłym o 11,1 mil.£ i wyniósł 87,4 mil.£. Wyrobów gotowych wwieziono na sumę 51,0 mil.£ wobec 60,4 mil.£ w styczniu b.r.

Objętościowo eksport angielski w lutym /1947 r. = 100/ zmniejszył się w porównaniu z lutym 1951r. o 20%, tworząc 145%.

Eksport wyrobów gotowych wg. wartości zmniejszył się w lutym /w mil.£/ do 153,3 wobec 188,6 w styczniu tegoż roku. Szczególnie zmniejszył się eksport wyrobów metalowych, wynosząc 81,3 /zmniejszenie o 21,0/, towarów włókienniczych - 37,4 /mniej o 10,8/, środków transportowych - 31,1 /mniej o 8,6/. Eksport samochodów wyniósł 27.116 szt. / na sumę 8,3 mil.£/, a przeciętnie w styczniu - lutym - 30.617 szt. t.zn. o 8% mniej niż miesięcznie w r. 1950. Eksport Anglii do U.S.A. i Kanady ulega ciągłej obniżce i w lutym wyniósł /w mil.£/ 10,2 i 7,8 wobec 11,0 i 9,5 w styczniu. W ten sposób miesięczny poziom eksportu w ciągu 2-ech pierwszych miesięcy b.r. do U.S.A. był o 18% niższy niż przeciętnie w IV kwartale 1950 r. a do Kanady - o 30%.

Komentując angielski import w roku bieżącym w porównaniu z odpowiednimi miesiącami 1950 r. prasa zauważa, że wydatki Anglii na pokrycie opłat importowych rosną, a ilość otrzymywanych przez nią towarów ciągle maleje. Tak np. koszt importu wełny w lutym 1951 r. w porównaniu z tym samym miesiącem w 1950 r. wzrósł o 82%, podczas gdy sam import zmniejszył się o 11%.

Import kauczuku wg. wartości wzrósł o 300%, a ilościowo zaledwie o 20%, skór surowych wg wartości importowano o 40% więcej, a wagowo - o 40% mniej.

Prasa podkreśla także, że ze względu na to, iż Anglia nie może istnieć bez importu surowców i artykułów żywnościowych, rząd będzie zmuszony, mimo ciągłego wzrostu cen, zwiększyć import niektórych towarów kosztem przywozu innych towarów.

Perspektywy handlu brytyjskiego w 1951 r.

B.min.handlu Wilson oświadczył w jednej ze swych ostatnich mów, iż nie należy spodziewać się, aby Wielka Brytania w r.1951 osiągnęła znaczniejsze nadwyżki w handlu i bilansie płatniczym. Wobec trudności surowcowych i wzrastających kosztów importu osiągnięcie jakiegokolwiek nadwyżki byłoby wielkim sukcesem. Wielka Brytania odczuje konkurencję odradzającego się przemysłu japońskiego i niemieckiego. Tempo odbudowy przemysłu japońskiego w roku ubi znacznie wzrosło co łącznie z przygotowaniami do zawarcia traktatu pokojowego zwiększyło niebezpieczeństwo konkurencji japońskiej.

Budżet nędzy i agresji.

Minister skarbu Gaitskell przedstawił parlamentowi swój pierwszy budżet na rok 1951/52. Przewiduje on wydatki na £. 4.197.000.000, co stanowi wzrost o £ 939 mil. Przygotowania wojenne, bezpośrednio uwidocznione w budżecie, będą kosztować £. 1.490 mil., co stanowi wzrost o ok. £ 690 mil. Dochody z podatków obecnie obowiązujących oszacowane zostały na £ 3.877 mil., a po uwzględnieniu innych dochodów, ogólne wpływy roczne wyniosą £.4.098 mil. wobec £ 3.978 mil. w roku ubiegłym. Deficyt /budżetu zwyczajnego/ wyniesie £ 99 mil.

Gaitskell powiedział, że na odcinku finansów i obrotu pieniężnego należy prowadzić jak najbardziej bezwzględną politykę dla ograniczenia wydatków na potrzeby cywilne.

Przypuszcza się, że na opłacenie kolosalnych wydatków na zbrojenia Anglii minister finansów będzie zmuszony znaleźć dodatkowych 250 mil.funt.szterl.

Z oświadczeń Gaitskell'a wynika, że znów zredukowane będą wydatki na ochronę zdrowia, podniesione natomiast podatki pośrednie na szereg towarów.

Wzrost stopy procentowej wpłynie hamująco na inwestycje, ale zlikwidowane one zostaną dopiero na dobre zawieszeniem przyznanych niegdyś ulg podatkowych w wysokości 40% podatku dochodowego. od obiektów przemysłowych i maszyn, a 10% od budynków przemysłowych, kopalni i szynobów naftowych, co nastąpi z dniem 6 kwietnia 1952 roku. Budżet liczy na osiągnięcie takich cyfr eksportu, aby można było otrzymać bilans dodatni.

Minister podał, że niektóre przedsiębiorstwa autobusowe i żeglugowe, dotychczas zwolnione od podatku dochodowego z dniem 1 stycznia 1951 r. będą obciążone podatkiem w wysokości 10%. Podatek od nabycia samochodu

zostaje podwyższony z 33 1/3% do 66.2/3%. podobnie jak i podatki od aparatów radiowych i telewizyjnych oraz urządzeń gazowych i elektrycznych do użytku domowego. Opłaty od rozrywek, a mianowicie wyścigów konnych i motocyklowych, wyścigów chartów, torów wyścigowych oraz kin zostają podwyższone. Podatek na benzynę zostanie podwyższony o 4.1/2 d. od galona, podobnie jak i podatek na oleje krajowe. Podatek dochodowy zostanie zwiększony o 6 d. dla każdej z trzech stawek. Począwszy od daty uchwalenia budżetu podatek w wysokości 66.2/3% obejmie zdjęcia fotograficzne wykonywane z materiału, który nie był dotychczas obciążony podatkiem.

Zaproponowane zmiany podatkowe przyniosą dodatkowych £ 77 mil. z dochodów krajowych, co razem daje £ 138 mil.

Nowy budżet spotkał się z ostrą krytyką szerokich mas robotniczych Anglii, wskazujących na to, że większość dochodów podatkowych ściągana będzie z ludności pracującej. Nacisk klasy robotniczej wywołał rozłam w Labour Party i rządzie brytyjskim, z którego wystąpili, zakładając protest przeciw grabieżczym podatkom, Minister Pracy - Bevan i Minister Handlu - Wilson.

Pogorszenie się sytuacji gospodarczej.

Przestawienie życia gospodarczego Anglii na tory wojenne, doprowadza do ostrego naruszenia równowagi między poszczególnymi gałęziami przemysłu. Prasa z coraz większym niepokojem zwraca uwagę na to, że nieuniknionym staje się ograniczenie produkcji przeznaczonej na eksport i podniesienie cen.

Na przykład "Financial Times" dochodzi do przekonania, że przemysł samochodowy cierpi nie tylko na brak sta-
li arkuszowej, ale nie otrzymuje również dostaw panewek, niklu i wielu innych materiałów.

Stałe zwyżkowanie cen surowców prowadzi do nowej rewizji cen na gotowe wyroby i nieustanną tendencję ich dalszego wzrostu. Jaskrawym przykładem mogą być ceny opon samochodowych, które w ciągu 12 miesięcy zwyżkowały 4 razy: - o 12.5% w styczniu 1950 r., o tyleż mniej więcej w sierpniu, o 17.5% w listopadzie i o 27.5% w styczniu 1951r., przy czym w najbliższej przyszłości przewiduje się dalszy wzrost cen.

Wytworzona sytuacja prowadzi do tego, że szereg gałęzi przemysłu, pracujących na eksport, np. przemysł samochodowy, zmuszonych jest z powodu braku surowców rezygnować z zamówień zagranicznych.

- 5 -

Minister finansów podał do wiadomości w Izbie Gmin, że siła nabywcza funta szterlinga spadła w kraju do 15 szterlingów 6 penów, przyjmując za podstawę obliczeń 1945 r. / 1 £ wart. 20 Sh. /.

Drożyzna w Anglii wzrasta tak intensywnie, że nawet oficjalny wskaźnik cen detalicznych, - który, jak wiadomo, jest nieścisły, - świadczy o stałym wzroście kosztów utrzymania. W dniu 12.XII.1950 r. wskaźnik ten /1947r = 100/ wynosił - 116; w dniu 16.I.1951 r. podniósł się on do 117, a w dniu 13.II.1951 r. do 118.

Ostatnio ogłoszono nową podwyżkę cen szeregu towarów, - w tym herbaty - o 10%, koszul męskich - o 15 do 20%, bielizny damskiej do 20%, blaszanych naczyń kuchennych - o 20%, chleba - o 10%.

Angielski minister rolnictwa i rybołówstwa oświadczył ponadto na konferencji prasowej, że w Anglii znów nastąpi wzrost cen produktów roln., w tej liczbie cen mięsa, jaj, mleka, ziemniaków, zbóż itp. Ogólnie rzecz biorąc wzrost cen produkcji roln. wyniesie 50 - 75 mil. £. Gazety przyznają, że wzrost cen jeszcze bardziej pogorszy sytuację materialną mas pracujących w Anglii.

Gazeta "Daily Mail" donosi: "Przypuszcza się, że wskaźnik cen detalicznych - wzrośnie ponownie, skoro tylko zacznie wywierać wpływ wzrost cen odzieży specjalnej, bielizny, towarów bawełnianych i kolonialnych oraz podwyższenie opłat transportowych. Groźbę poważnej inflacji podkreślają dane opublikowane przez Min. Handlu, świadczące o tym, że w styczniu i lutym 1951 r. deficyt handlowy Anglii wynosił około 140 milionów £. Stworzyć to może w roku bieżącym taki sam deficyt angielskiego bilansu handlowego, jak w roku 1947".

Jeden z członków angielskiego parlamentu zakomunikował w Izbie Gmin, że zapasy żywnościowe Anglii stale zmniejszają się. Pszenicy wystarczy zaledwie na miesiąc, maki tylko na 3 i pół tygodnia. Posiadane obecnie zapasy żywności są o połowę mniejsze, niż w latach wojny.

Natomiast według danych gazety "Financial Times" zyski 430 towarzystw angielskich, które opublikowały sprawozdania w styczniu i lutym 1951 roku wynosiły £ 153 mil., czyli zwiększyły się w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym o 11,7%.

A U S T R I A

Handel zagraniczny w 1950 roku.

Obroty handlu zagranicznego Austrii w roku 1950 wzrosły wartościowo w porównaniu z r. 1949, przy czym na wzrost ten, szczególnie eksportu, wpłynęła w pewnej mierze

koniunktura wojenno-inflacyjna w II półroczu 1950 r.

Obroty handlu zagranicznego Austrii w 1950 r. / w mil.szyl./

	Import ^{1/}	Ekspert	Obrót	Saldo
1949 r.	4.424	3.229	7.653	- 1.195
1950 r.	7.089	6.513	13.602	- 576
I półr.	3.557	2.717	6.274	- 840
II "	3.532	3.796	7.328	+ 264

Na zwiększenie się wartości eksportu w znacznym stopniu wpłynęła wyższa cen. Wg. oficjalnych danych austriackie ceny importowe wzrosły w porównaniu z 1949 r. o 54%, eksportowe zaś o 37%.

Jednakże volumen handlu zagranicznego Austrii nadal jeszcze nie dorównuje przedwojnemu i w ostatnich trzech kwartałach 1950 r. w porównaniu z odpowiednimi okresami w 1949 r. wynosił /1937 r. -100/:

1949 r.	Import	Ekspert
I kwartał	62,9	67,7
II "	75,2	72,5
III "	79,5	65,9
IV "	87,4	75,1
1950 r.		
I kwartał	82,1	83,2
II "	77,8	92,7
III "	66,0	95,7

Struktura austriackiego handlu zagranicznego w 1950 r. według poszczególnych grup towarowych /sumy w milionach szylingów; udział w %/:

	I M P O R T			
	1949 r.		1950 r.	
	suma	udział%	suma	udział%
O g ó ł e m:	4.423,6	100,0	7.088,6	100,0
w tej liczbie:				
żywiec	46,4	1,0	106,4	1,5
żywność i napoje	879,7	19,9	1.204,0	17,0
surowce i półfabrykaty	2.006,3	45,4	3.385,4	47,8
wyroby gotowe	1.491,2	33,7	2.392,8	33,7

^{1/} - Wyłączając dostawy z planu Marshalla. Do czerwca wliczono dostawy w ramach planu Marshalla, od 1 lipca - import w ramach umów Europejskiej Unii Płatniczej.

	E K S P O R T			
	1 9 4 9 r.		1 9 5 0 r.	
	suma	udział%	suma	udział%
O g ó ł n e :	3.229,1	100,0	512,6	100,0
w tej liczbie:				
żywiec	8,3	0,2	47,8	0,7
żywność i napoje	27,2	0,8	209,9	3,2
surowce i półfabrykaty	1.273,0	39,5	2.510,9	38,6
wyroby gotowe	1.920,6	59,5	3.744,0	57,5

Ważnym artykułem importu był węgiel na ogólną sumę 1,4 miliard. szylingów, otrzymywany głównie z Niemiec Zachodnich. Przywóz maszyn elektrycznych i pozostałych rodzajów maszyn i aparatów odbywał się przeważnie ze Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Anglii i Holandii na ogólną sumę 814 milj. szylingów. Wełnę przywożono głównie z Anglii / na sumę 379 milionów szylingów/, a bawełnę - ze Stanów Zjednoczonych / na sumę 329 milj. szyl./ Prócz tego duży ciężar gatunkowy odgrywała walcówka, której wwieziono w ubiegłym roku na sumę 265 milionów szylingów, cukier - /na sumę 260 milionów szylingów/, oraz tłuszcze i oleje jadalne i t.d. Podstawowymi towarami eksportowymi były w 1950 r. /w milionach szylingów/: wyroby walcowane - na 985, materiały drzewne - na 981, papier i wyroby papierowe - na 672, sałeta amoniakalna - na 271, wyroby bawełniane na 204, oegła szamotowa - na 200, wyroby szklane - na 201. W 1950 r. wywóz materiałów drzewnych, poważnej przed wojną dziedziny eksportu, wartościowo zwiększył się w związku ze wzrostem cen, lecz pod względem wagi wynosił tylko 76% poziomu z 1937 r.

Udział poszczególnych krajów obcych w austriackim handlu zagranicznym w 1950 roku /w % 1/ /:

	I m p o r t t			E k s p o r t		
	1937r	1949r	1950r	1937r	1949r	1950r.
Niemcy Za-						
choźnie	16,1	12,0	17,2	14,8	7,8	15,3
Włochy	5,5	8,6	7,2	14,2	18,5	13,4
Szwajcaria	3,2	3,4	4,1	5,1	5,8	5,3
Stany Zjed-						
noczone	6,0	29,0 ^{2/}	23,2 ^{2/}	2,5	3,0	5,6
Holandia	2,0	2,8	2,7	1,7	4,9	4,4
Anglia	4,5	4,5	7,7	5,3	4,2	3,7
Francja	2,8	3,2	2,6	4,3	3,2	2,8
Belgia	1,9	2,2	3,1	1,6	2,0	1,8

1/ Wyłączając kraje obozu demokratycznego

2/ Włączając dostawy w ramach planu Marshalla.

Pierwsze miejsce w obrotach zajmowały w 1950 r. Niemcy Zachodnie, skąd Austria wwozła różnych towarów na 1,5 miliarda szylingów w tym węgla na sumę 856 miliona szylingów, maszyn elektrycznych i innych na sumę 217 milionów szylingów. Udział Niemiec Zachodnich w eksporcie Austrii wzrósł w porównaniu do 1949 r. i wynosił 994,5 milionów szylingów /w 1949r. - 250 milionów szylingów/. Pomimo tego ujemne saldo Austrii w handlu z Niemcami Zachodnimi w 1950 r. przekroczyło 0,5 miliarda szylingów.

Przebiegający na obsługiwaniu zachodnio-niemieckiego przemysłu wojennego, Austria zawarła we wrześniu 1950 r. umowę handlową z Niemcami Zachodnimi z terminem ważności do 31 października 1951 r. W ramach tej umowy zobowiązała się ona eksportować do Niemiec Zachodnich stal gatunkową, tarcicę, celulozę, papier, magnezyt i szereg innych towarów, w zamian za węgiel, nawozy sztuczne, chemikalia, maszyny i inne.

Drugie miejsce zajęła Anglia, przy czym 32% wywiezionych przez nią do Austrii towarów stanowiła wełna. Dalejsze miejsca zajmują: Włochy, skąd Austria importowała towarów na sumę /w mil.szylingów/ 664, Szwajcaria - 3. Belgia - 288 i Holandia - 248.

Na drugim miejscu w eksporcie Austrii 1950 r. znajdują się Włochy, podczas gdy w 1949 r. zajmowały one pierwsze miejsce. Głównymi artykułami eksportowymi z Austrii do Włoch były: drzewo - 339 mil.szyl., surowka i złom żelazny - 155 mil.szylingów.

Udział Włoch w handlu austriackim zmniejszył się w II półroczu 1950 r. głównie w związku z wstrzymaniem zawierania umów kompensacyjnych. Eksport Austrii do Stanów Zjednoczonych był zupełnie nieznaczny i wynosił 363 mil. szyl./w tym: wyrobów szklanych na 125 mil.szyl./ i do Szwajcarii - 347 mil. szyl. Wywóz Austrii do Triestu składał się głównie z towarów przeznaczonych na tranzyt do innych krajów, częściowo do Libanu.

Z krajów nieeuropejskich Argentynie przypadła poważna część eksportu. Udział krajów demokracji ludowej w obrotach austriackiego handlu zagranicznego w 1950 r. zmniejszył się i wynosił 14,7%, gdy w roku 1949 - 18,9%, a w 1948 roku 22%.

Instytut badań gospodarczych przewiduje na rok bieżący dalszy wzrost deficytu austriackiego bilansu płatniczego w wysokości 120 mil.ś. który w następstwie pociągnięciem za sobą zmniejszenie importu, ponieważ Bank Narodowy tylko ułamek tego deficytu może pokryć własnymi środkami. Ten niekorzystny rozwój handlu zagranicznego przypisać należy skutkom międzynarodowej koniunktury zbrojeniowej i wyższym cenom surowców. Zwyżka cen spowodowała też trudności

w wewnętrznych stosunkach gospodarczych Austrii. Według obliczeń Instytutu od rozpoczęcia agresji amerykańskiej w Korei ceny hurtowe podniosły się przeciętnie o 30%, a koszty utrzymania o 19%.

Handel zagraniczny w styczniu 1951 r.

Austriacki handel zagraniczny w styczniu 1951 r. wykazuje następujące obroty /w mil. szylingów/:

	styczeń 1951	grudzień 1950
Import	923	820
Eksport	671	757

W porównaniu do ujemnego salda bilansowego w miesiącu grudniu 1950 r. wynoszącego 71 mil. szylingów ujemne saldo w miesiącu styczniu wzrosło przeszło trzykrotnie. Wzrost ten spowodowany został głównie importem surowców. Austria zmuszona była zakupować surowce po wyższych cenach, gdy zapasy surowców zostały już wyczerpane.

Następstwa marshallizacji.

Parlament austriacki rozpatrzył i uchwalił kilka projektów ustaw gospodarczych. Najważniejszymi z nich są ustawy o utworzeniu t.zw. dyrektoriatu gospodarczego o handlu zagranicznym na r. 1951, i o kontroli dystrybucji surowców. Poseł Bloku Lewicowego Ernst Fischer, cytując liczne dane statystyczne wykazał, że gospodarka austriacka nabiera coraz bardziej charakteru kolonialnego, a sama Austria stała się tylko dostawcą surowców dla amerykańskiego bloku wojennego. W wyniku tego stanu rzeczy powstała katastrofalna sytuacja na polu zaopatrzenia w surowce. Liczne przedsiębiorstwa zmuszone są do zmniejszania produkcji i zwalniania robotników.

Szczególnie ostro wystąpił Fischer przeciwko projektowi ustawy o utworzeniu dyrektoriatu gospodarczego, mającego posiadać pełnomocnictwa dyktatorskie.

"Blok Lewicowy żąda - powiedział Fischer - aby w interesie austriackiego przemysłu i austriackich robotników zaprzestano wywozu niezbędnych dla Austrii surowców, zanim nie zostaną zaspokojone potrzeby własnego przemysłu. Surowce powinny być wywożone w zasadzie tylko do tych państw, które skłonne będą dać w zamian równowartościowe surowce i towary, a o handlu zagranicznym decydować winny nie względy polityczne, lecz prowadzony on być musi na zasadzie rentowności gospodarczej i całkowitego równouprawnienia."

Fabryki budowy maszyn w Tyrolu, Karyntii i Styrii odczuwają dotkliwy brak stali i walcówki.

W Vorarlbergu wstrzymano budowę szeregu fabryk. Przyczyną tego jest brak żelaza i innych surowców. W przedsiębiorstwach przemysłu włókienniczego odczuwa się brak bawełny, przędzy naturalnej i sztucznej. W związku z tym dyrekcje fabryk wprowadziły niepełną ilość godzin pracy.

B E L G I A

Handel zagraniczny w marcu b.r.

Eksport Belgii w marcu b.r. w kwocie Frs. 11.775 mil. był o Frs. 243 mil. niższy od importu, który przewyższył rekordową cyfrę ze stycznia r.b. o Frs. 1.700 mil.

Zwyżka importu w marcu spowodowana została prawdopodobnie dużymi zakupami zapasów zboża.

W porównaniu z pierwszym kwartałem 1950 r. tego-roczny import wykazuje wartościowo zwyżkę 52 1/2%. Deficyt handlowy wzrósł z Frs. 1.570 mil. do Frs. 2.290 mil.

Tarcia w Benelux'ie -----

Rząd belgijski ogłosił, że cięte kwiaty holenderskie, których przywóz dotychczas był wolny, podlegają od dnia 15 kwietnia kontyngentowaniu. Wiadomość ta wywołała w Holandii nie tylko zaskoczenie, lecz również oburzenie. Znaczenie finansowe tej sprawy jest stosunkowo niewielkie. Holandia eksportowała do Belgii w r. 1949 - 800 ton ciętych kwiatów wartości 2,2 mil. Hfl., w roku ubiegłym zaś 700 ton wartości 2,5 mil. Hfl. Nawet całkowite przerwanie tego eksportu do Belgii nie wywarłoby więc żadnego większego wpływu na sytuację dewizową Holandii, tym bardziej, że nie nastąpi przerwanie przywozu, lecz jedynie kontyngentowanie, którego wysokość nie jest jeszcze znana. Mimo tego oburzeni holenderscy eksporterzy kwiatów stwierdzają, że ograniczenia możliwości zbytu w Belgii da im się tym mocniej odczuć, że i Szwecja na nowo wprowadziła reglamentację przywozu ciętych kwiatów z Holandii. Redaktor ekonomiczny liberalnego haskiego dziennika "Het Vaderland" bierze to postanowienie belgijskie jako pretekst do ostrego ataku na Belgię, zarzucając sąsiadowi, iż zamiast współpracy w Benelux'ie daje on przykład szykanowania członka paktu. Holandia dzięki daleko posuniętej liberalizacji importu stała się najlepszym odbiorcą belgijskich produktów przemysłowych, a zwłaszcza wyjątkowo wysokiego belgijskiego eksportu włókienniczego, który dopuszcza się mimo bardzo krytycznej sytuacji dewizowej Holandii. W tych warunkach stanowisko Belgii wobec swego słabszego kontrahenta nabiera specjalnej wagi. Dziennik domaga się, aby

rząd holenderski zdecydowanie przedstawił swoje stanowisko w Brukseli, oraz w razie gdyby demarche nie odniosło skutku, nie zawahał się przed ustanowieniem drastycznych restrykcji. Według informacji pisma "Neue Zuercher Zeitung" koła oficjalne Haagi są niezmiernie wzburzone tym belgijskim zarządzeniem.

D A N I A

Położenie walutowe.

Pomimo przeprowadzonych w październiku r.ub. i w marcu b.r. środków stabilizacyjnych kryzys walutowy w Danii znów się obecnie zaostrza. Kredyt duński w Europejskiej Unii Płatniczej wynosił z końcem grudnia 1950 - 265 mil.kr., z końcem zaś lutego spadł do - 176,5 mil.kr. W ciągu marca wykorzystano kredyt w wysokości 100 mil.kr., wyczerpując "kwotę". niepokrytą w złocie. Taka sytuacja spowodowana została zakupami spekulacyjnymi dokonywanymi na skutek pogłosek o rewaloryzacji korony szwedzkiej oraz dalszą zwyżką importu, bez odpowiedniego wzrostu eksportu duńskiego. Możliwym jest, że jeszcze w kwietniu Dania sięgnie po drugą część kwoty kredytowej.

F I N L A N D I A

Wzrost kosztów utrzymania

Komisja sejmowa rozpatrywała projekt ustawy o podwyższeniu komornego. Głosami prawicowej większości uchwalono przeprowadzenie podwyżki czynszów w dwóch terminach: 1.IV.br. o 23% i 1.VIII.b.r. o dalszych 20%. Gazeta "Suomen Socjaldemokratti" donosi, że przemysł farmaceutyczny z dniem 15.III.b.r. podniósł ceny wszystkich lekarstw o 10%.

Pismo "Tuekanen Sanomat" opublikowało dane, dotyczące wzrostu cen artykułów pierwszej potrzeby w Finlandii. W okresie od 1-go października 1947 r. do 1-go marca 1951r. cena chleba razowego wzrosła o 171%, mąki pszennej - o 175%, mąki żytniej - o 174%, grochu - o 147%, płatków owsianych - o 190%, kaszy mannej - o 149%, drewna - o 172%.

F R A N C J A

Handel zagraniczny w lutym i marcu b.r.

Zwyżka cen importowych jak również polityka rządu odnośnie do ograniczenia eksportu surowców z Francji przyczyniły się do powiększenia deficytu w handlu zagranicznym

Francji, który w lutym b.r. wynosił 2.800 mil.Fr.Frs., a w marcu wzrósł do 13.500 mil. Fr.Frs.

Ogółem eksport francuski w marcu b.r. wynosił 81.080 mil. Fr.Frs. w porównaniu z lutym b.r. 87.388 mil. Fr.Frs. Natomiast import w marcu wzrósł do 94.566 mil.Fr.Frs. w porównaniu z lutym b.r. 91.151 mil.Fr.Frs.

Produkcja przemysłowa w r. 1950 i w styczniu 1951 r.

Przestawienie gospodarki Francji na tory wojenne w drugiej połowie r.1950 spowodowało wzrost produkcji w szeregu gałęziach przemysłu, związanych z produkcją woj-skową. Według danych biuletynu Narodowego Instytutu Sta-tystyki ogólny stan produkcji przemysłowej Francji / z wy-jątkiem budownictwa/ w r.1950 i w styczniu . 1951 był następujący:

r. 1929	średnia miesięczna	125
r. 1949	" "	122
r. 1950	" "	123
	styczeń	126
	luty	126
	marzec	111
	kwiecień	122
	maj	128
	czerwiec	124
	lipiec	1116
	sierpień	100
	wrzesień	124
	październik	129 $\frac{1}{2}$
	listopad	133 $\frac{1}{2}$
	grudzień	133 $\frac{1}{2}$
r.1951	styczeń	140 $\frac{1}{2}$

Inflacja.

Francuski minister finansów Petsch, przemawiając w klubie prasy anglo-amerykańskiej zmuszony był stwierdzić istnienie poważnych trudności ekonomicznych we Francji. Jak donosi agencja France Presse, Petsch oświadczył , że deficyt bilansu francuskiego na rok 1951 wyniósł 320 mldr. franków francuskich w budżecie zwykajnym i 100 mldr. fr. francuskich odnośnie rachunków specjalnych. Petsch stwierdził istnienie ogromnej inflacji we Francji, gdyż zapas złota Banku Francuskiego pokrywa zaledwie 20 - 25% ogólnej ilości pieniędzy papierowych, będących w obrocie. Wyraził on niezadowolenie z powodu nieznacznej nawet podwyżki płac dla pracowników instytucji państwowych "którą zdołali uzyskać od rządu Queille'a w rezultacie ostatnich strajków. Oświadczył on, że podwyżka płac "pociągnie za sobą nowe wydatki", które trzeba będzie pokryć kosztem

dalszej podwyżki cen . "Trzeba - wyraził się Petsch - w możliwie największym stopniu pokrywać nowe wydatki podnoszeniem cen".

Czyniąc aluzję do zagarnięcia przez U.S.A. podstawowych zapasów surowcowych świata kapitalistycznego, Petsch - w formie wypowiedzi bardzo ostrożnej, wyraził niepokój, że kwestia surowców nie została ostatecznie rozwiązana na arenie międzynarodowej.

Zyski kapitalistów francuskich.

"Humanite" podaje dane o dochodach 650 większych przedsiębiorstw kapitalistycznych we Francji, w mil.Fr. Frs.:

r. 1946	-	10.752
r. 1947	-	18.035
r. 1948	-	38.050
r. 1949	-	51.681

W ten sposób w ciągu 4-ech lat dochody tych towarzystw wzrosły pięciokrotnie. W tym samym okresie wzrosły bardzo znacznie podatki, a wolne zarobki robotników nadal obniżały się.

H I S Z P A N I A

Eksport w styczniu.

Obroty handlu zagranicznego w styczniu b.r. wzrosły do 198,4 milionów zł. peso, co oznacza wzrost w porównaniu z tym samym okresem r.ub. o 40 mil.

Eksport wzrósł o 24.5 mil. i wynosił 86.9 mil. zł. peso. Nadwyżka eksportowa wyniosła 24.6 mil. zł.peso i przewyższyła uzyskaną w styczniu 1950 r. nadwyżkę o 9,1 mil.

Sytuacja ekonomiczna i finansowa.

Na początku marca b.r. nowy ambasador Stanów Zjednoczonych w Hiszpanii Stanton Griffitts oznajmił, że układ handlowy hiszpańsko - amerykański jest w toku opracowywania w Waszyngtonie.

Wkrótce również nastąpi udzielenie szeregu kredytów niezależnie od tych które Hiszpania otrzymała już z Banku Eksportowo - Importowego.

Sila nabywcza pesety zmniejszyła się prawie o 600% od okresu 1931 - 1936 r., podczas gdy płace wzrosły tylko o 300%. Ostatni bilans Narodowego Banku Hiszpanii z dnia 28 lutego 1951r., stwierdza, że obieg pieniędzy papierowych wynosił 30.884 mil. pesetów i był większy o 30 mil. pesetów od obiegu z dn. 31 stycznia 1951r. Od lutego 1949r. weszły w obieg nowe banknoty na sumę 5558 milionów pesetów. Rachunek bieżący skarbu wykazuje saldo debetowe 898 milionów pesetów, większe o 372 mil. od salda 31 stycznia 1951r. Hiszpańskie papiery wartościowe spadły do końca marca aż do 10%.

Na odcinku przemysłu rozpoczął się ostatnio ruch w dziedzinach, związanych z produkcją zbrojeniową, co się wiąże z dalszym napływem kapitałów obcych do kraju. Prace przy budowie fabryki "Sociedad Espanola de Automoviles de Turismo" w wolnym porcie Barcelony, o kapitale 600 milionów pesetów, posuwają się dość powoli. Obecnie rozpatrywany jest również projekt budowy fabryki samochodów francuskiej marki "Renault" o sile 4HP. Projektuje się podjęcie produkcji motocykli, przeznaczonych dla wojska i policji. Wzrasta produkcja samochodów ciężarowych "Pegaso". Obecnie w Barcelonie produkuje się trzydzieści 6-cio tonowych samochodów ciężarowych miesięcznie, przy czym ilość ta będzie podwojona w 1951r. To samo przedsiębiorstwo przyjęło już zamówienie na 400 samochodów ciężarowych z terminem dostawy do końca bieżącego roku. W końcu 1952 r. fabryka w Barajos produkować będzie dziennie 10 ciężarówek 6-cio tonowych i 5 traktorów o sile 45HP, jak również 5 motorów okrętowych i przemysłowych o sile 100HP. Większa część materiałów, potrzebnych do tej produkcji, będzie pochodzić z importu. W Kadyksie produkuje się samochody nowego typu. Poza tym Hiszpania posiada stosunkowo rozwinięty przemysł śmigieł lotniczych. W 1951r. uruchomione zostaną nowe fabryki elektrod węglowych, transformatorów i sprzętu elektrycznego. W 1950r. wyprodukowano 35.000 transformatorów i 150.000 motorów o różnej mocy dla użytku przemysłu, rolnictwa i gospodarstwa domowego. Na 12 istniejących obecnie fabryk elektrod węglowych w całym świecie, dwie z nich położone są w Hiszpanii; pierwsza w Barcelonie, druga w Madrycie. Produkcja ich jest w dużej mierze nastawiona na eksport.

W 1950 r. hiszpański handel zagraniczny osiągnął wartość 2436,5 mil. pesetów w złocie, w zestawieniu z 2682,3 mil. w roku 1949. Import osiągnął wartość 1195 mil. pesetów w złocie, co stanowi zmniejszenie o 240,5 mil. pesetów w złocie w porównaniu do roku poprzedniego. Eksport wynosił 1241,5 mil. pesetów w złocie w porównaniu do 1246,8 mil. z 1949r.

Głównymi kontrahentami Hiszpanii były: W. Brytania /84,3 mil. pesetów w złocie w imporcie i 175,4 mil. w eksp./, St. Zjednoczone /161,1 i 186,2 mil./, Francja /93,3 i 78,3 mil./, Argentyna /31,3 i 37,5 mil./ i Niemcy Zach. /48,7 i 25,6 mil./

H O L A N D I A

Handel zagraniczny w styczniu.

Handel zagraniczny Holandii w styczniu przedstawiał się następująco /w mil.hfl/:

	import	eksport	saldo
styczeń 1951	789,6	523,9	265,7
grudzień 1950	699,0	537,4	161,6

W porównaniu z grudniem ubiegłego roku import holenderski wzrósł, podczas gdy eksport zmniejszył się, tak że obroty wykazują znaczne saldo ujemne. W wysokich cyfrach importu uwidacznia się znaczny wzrost cen, płaconych przez Holandię za importowane towary. Wzrosły one w porównaniu z rokiem ubiegłym o 18%, podczas gdy ceny eksportowe wzrosły jedynie o 2%. Ujemne saldo bilansu handlowego zaostrza jeszcze bardziej kryzysy gospodarki holenderskiej.

Wydatki wojenne.

Jak donosi gazeta "Financial Times" dodatkowe fundusze na zbrojenia, które mają pochłonąć w ciągu najbliższych 4-ch lat 2.000 mil. guldenów zostaną zdobyte drogą nowej pożyczki i dalszego zwiększenia ciężarów podatkowych.

W związku z tym ulegną zmniejszeniu subsydia na artykuły spożywcze z 450 mil.guldenów na 175 mil.guldenów. Dalej się już zaobserwować znaczny wzrost cen i kosztów utrzymania.

Gazeta "De Waarheid" donosi, że ceny artykułów żywnościowych i towarów pierwszej potrzeby wzrosły przeciętnie o 15%. W szczególności wzrosły ceny cukru, chleba, mięsa, margaryny, tłuszczów, kawy i innych produktów.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Handel zagraniczny w pierwszym kwartale.

Niemcy Zachodnie eksportowały w pierwszych 3-ch miesiącach br.pod względem wartości o 97% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Import wzrósł w I kwartale 1951 r. tylko o 49%.

Przestawienie gospodarki na tory wojenne.

W związku z żądaniami amerykańskich władz okupacyjnych, dotyczących przestawienia gospodarki zachodnio-niemieckiej na tory wojenne - rząd Adenauera skierował do aprobaty parlamentu w Bonn 10 "postanowień" o przymusowym uregulowaniu podziału tych surowców i wytworów przemysłu, które uważane są przez władze amerykańskie za ważne pod względem strategicznym.

Jedno z postanowień ustala, że podział węgla dokonywany będzie tylko według decyzji Ministerstwa Gospodarki w Bonn. Kupcom opałowym zabroniono - pod groźbą odpowiedzialności sądowej - sprzedawania opału wolnym nabywcom, nieobjętym specjalnymi listami zatwierdzonymi przez władze amerykańskie.

Agencja ADN zaznacza w związku z tym, że skutkiem takiego "przydziału" każda rodzina zachodnio-niemiecka otrzymywać będzie - w najlepszym razie - 100 kg. węgla na miesiąc. W "postanowieniu" dotyczącym "zabezpieczenie potrzeb władz okupacyjnych" podkreśla się, że zamówienia władz okupacyjnych winny zawsze korzystać z prawa pierwszeństwa i mają być one wykonywane ściśle według ich wskazówek. Podział stali, metali szlachetnych i ich wyrobów powierzony jest kontroli departamentu gospodarczo-wojskowego w Bonn, ukrywającego się pod szyldem "Federalnego Wydziału Wymiany Towarowej".

Inne "postanowienia" przewidują kontrolę nad wyrobami i zbytem produktów chemicznych, wyrobów skórzanych, w tym i obuwia, jak również wyrobów gumowych, budulca, tytoniu i nawozów.

Agencja ADN notuje, że w ślad za tymi "postanowieniami" winny nastąpić nowe zarządzenia o racjonowaniu artykułów żywnościowych. W chwili obecnej według informacji agencji - przygotowywane są w Bonn wzory nowych kartek żywnościowych.

Nowe podatki.

Agencja ADN donosi z Bonn, że "rząd" wprowadza nowy specjalny podatek obrotowy. Nowy podatek będzie dotyczył przeróżnych towarów powszechnego użytku i obciąży tylko nabywców. W cennikach, narówni z ceną towaru będzie wykazana wysokość podatku specjalnego od obrotu, który winien zapłacić kupujący.

Wysokość opodatkowania i spis towarów podlegających, będzie ustalało ministerstwo finansów odpowiednio do "potrzeb finansowych".

Minister finansów w Bonn, Schäffer, podał do wiadomości przez radio bawarskie, że "rząd" musi szukać nowych źródeł wpływów pieniężnych, aby pokryć zwiększone koszty okupacyjne i wydatki na zbrojenia. Jednocześnie z wprowadzeniem specjalnego podatku obrotowego, należy oczekiwać również podwyższenia zwykłego podatku obrotowego, oraz podatku dochodowego.

Przemysł naftowy w rękach anglo-amerykańskich monopolistów.

Według informacji Niemieckiego Instytutu Ekonomicznego w przemyśle naftowym Niemiec wzrósł w ciągu roku ubiegłego udział obcego kapitału. W związku z przygotowaniami wojennymi wydobyć, przeróbkę i zbyć nafty zagarnęły anglo-amerykańskie koncerny naftowe.

Według danych Instytutu w roku 1949 67,6% wydobycia nafty w Niemczech Zachodnich, kontrolowanych było przez Amerykanów i Anglików. W roku 1950 udział samych tylko towarzystw amerykańskich wzrósł do 62%. 2/3 zachodnio-niemieckich zakładów przeróbki nafty posiadających zdolność produkcyjną 3 mil. ton rocznie należy do towarzystw anglo-amerykańskich. Kontrolują one również zbyt benzyny w 82%.

Flota handlowa.

Według stanu na dzień 1 marca 1951 r. zachodnio-niemiecka flota handlowa liczyła 559 statków o łącznej tonażu 683.583 ton, z czego 319 /543,742 ton/ oceanicznych statków transportowych i 27 cystern /85.247 ton/.

N O R W E G I A.

Handel zagraniczny w lutym.

Handel zagraniczny Norwegii w lutym wykazuje następujące obroty: / w mil.koron norw. /

	<u>import</u>	<u>eksport</u>
luty 1951	353	300
luty 1950	401	257

Bilans norweskiego handlu zagranicznego jest nadal wybitnie ujemny.

Zbrojenia.

Rząd norweski opublikował projekt ustawy o "dwuletnim programie pogotowia obronnego", który ma być przedstawiony parlamentowi. Projekt przewiduje kredyty tylko dla mini - sterstwa obrony, jako dopełnienie do już przyznanych jesienią roku ubiegłego sum nadzwyczajnych asygnowanych na zbrojenia, /około 190 mil.koron norwes./ Rząd pragnie przyznać jeszcze do końca 1952 roku dodatkowo na siły zbrojne - 410 mil.koron norw., z których 50 mil.koron norw. do wydatkowania jeszcze w bieżącym roku budżetowym.

Budżet wojenny na rok 1951/52, który wejdzie w życie 1 lipca, wynosić będzie łącznie z kredytami nadzwyczajnymi około 650 mil.koron norw.

P O R T U G A L I A

Handel zagraniczny w 1950 r. / w tys. scudo /

Półrocze	Import	Eksport	Saldo
1950 - II	3841	3842	599
1950 - I	4023	2061	1962
1949 - II	3918	2332	1586
1949 - I	5124	1731	3393
1948 - II	5659	2278	3381
1948 - I	4692	2017	2675

Import bawełny, surowca, którego brak odczuwa się na rynku portugalskim, zmalał ilościowo o 28% w drugim półroczu 1950 r., wartościowo tylko o 19%. Ten stan rzeczy przypisać należy faktowi sprzedaży taniej bawełny kolonialnej zagranicą, co zmusiło metropolię do nabycia jej po wyższej cenie, tym razem już z importu.

Struktura importu /w tys.escudo/

	2-gie półr. 1949	1 półr. 1950	2-gie półr. 1950
Tekstylia	124.913	85.772	106.493
Tabor kolejowy	36.677	37.292	13.391
Traktory	9.635	14.532	14.699
Maszyny do szycia	5.625	2.268	10.300
Maszyny przemysł.	261.916	302.162	284.359
Apar.elekt.	33.346	37.116	36.311
Części do maszyn	55.953	67.079	58.314
Apar.precyzyjne	20.191	18.119	19.596
Wyr.żelazne	93.133	63.805	74.209
Druty elektr.	11.445	18.942	31.575
Maszyny do pis.	3.177	2.354	3.692
Farby i lakiery	7.555	4.962	9.722

Struktura eksportu

/w 1000 escudo/

	2-gie półr. 1949	1 półr. 1950	2-gie półr. 1950
Korek surowy	188.569	200.293	281.103
Produkty żywiczne	161.464	122.980	209.437
Wolfram	33.391	27.774	69.290
Piryty	28.138	43.580	57.179
Hafty	61.467	43.695	53.150
Inne tekstylia	298.364	362.769	530.475
Wino Porto	272.671	132.380	202.071
Inne wina	237.952	95.628	128.159
Konserwy rybne	290.483	159.516	347.269
Oliwa	72.906	49.026	115.375
Wyroby drzewne	30.056	42.637	131.632
Wyroby korkowe	177.425	186.228	224.094

Powyższa tabela wykazuje wyraźny wzrost popytu na produkty metropolie w ciągu drugiego półrocza ubiegłego roku. Szereg towarów strategicznych, eksportowanych do krajów agresji, wykazują znacznąwyżkę cen. Eksport korka w wysokości 210.000 ton uważany jest za największy, w ciągu ostatnich lat.

S Z W E C J A

Handel zagraniczny w roku 1950

Handel zagraniczny Szwecji w 1950 roku osiągnął rekordowe cyfry eksportu - 5,7 mlrd kr. i importu - 6,1 mlrd.kr.

Kierunki geograficzne handlu wskazują, że do wzrostu eksportu o 1.5 mld kr. ponad poziom z 1949 roku przyczyniły się w 70% obroty z krajami europejskimi. Wielka Brytania była głównym odbiorcą towarów szwedzkich jak i głównym Szwecji dostawcą. Następnie idą kolejno kraje Europy Zachodniej: Niemcy Zachodnie, Norwegia, Holandia, Dania, Francja i Belgia. Z krajów pozaeuropejskich największy udział w imporcie jak i w eksporcie miały Stany Zjednoczone. Eksport do Afryki Południowej i Egiptu wzrósł o 100%, podczas gdy eksport do krajów azjatyckich spadł. Obroty z Australią i Nową Zelandią wykazują natomiast znaczny wzrost.

Handel zagraniczny w styczniu 1951 roku.

Handel zagraniczny Szwecji w styczniu wykazuje następujące obroty /w mil.kor.szwedzkich/.

	import	eksport	saldo
styczeń 1951	692,07	516,43	- 175,64
grudzień 1950	599,29	625,06	+ 25,76

W pierwszym miesiącu roku bieżącego handel zagraniczny Szwecji znacznie się pogorszył wskutek silnego wzrostu importu oraz spadku eksportu.

W Ł O C H Y

Handel zagraniczny.

Charakterystyczną cechą włoskiego handlu zagranicznego jest jego olbrzymi deficyt, który wprawdzie w ubiegłym roku nieco się zmniejszył, lecz pomimo tego pozostaje nadal zasadniczym problemem gospodarki włoskiej. Wskutek wzrostu cen na rynkach światowych, potrzeby przemysłu włoskiego na surowce nie są zaspakajane w odpowiedniej wysokości, co powoduje, że Włochy nie mogą powiększyć eksportu wyrobów gotowych. Poniższa tabela przedstawia handel zagraniczny Włoch w ostatnich kilku latach /w mld.lirów/i w mil.dol./.

	Import		Eksport		Bilans	
	£	\$	£	\$	£	\$
1947	930,6	1429,0	339,2	665,6	591,3	763,4
1948	822,8	1501,4	570,6	1067,2	252,2	434,1
1949	857,0	1501,2	638,6	1110,0	222,3	391,1
1950	897,6	1442,1	746,3	1198,6	151,2	243,5

Jasnym jest, że największe zadłużenie Włoch powstaje wskutek kontraktów handlowych ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej, które wykorzystują swoje należności w celu coraz większego opanowania kluczowego przemysłu włoskiego.

Budżet wojskowy.

Budżet Włoch na rok 1951 - 52 cechuje wzrost wydatków na cele zbrojeniowe. Przewiduje on dochody w wysokości 1.455 miliardów lirów, a wydatki w wysokości 1.824 miliardów lirów. Deficyt wyniesie 369 miliardów lirów. Poprzedni budżet przewidywał: 1.227 miliardów lirów dochodu, 1.397 miliardów lirów wydatków i 170 miliardów lirów deficytu. Na wydatki zbrojeniowe w roku przyszłym przeznaczą się 459,5 miliarda lirów co w przybliżeniu stanowi 25,2% ogólnych wydatków, nie obrazuje to jednak pełnego obciążenia gospodarki zbrojeniami.

U.S.A. domaga się od Włoch wzmożenia tempa zbrojeń.

Jak wypływa z depeszy rzymskiego korespondenta gazety "New York Times", rząd Stanów Zjednoczonych zagroził Włochom, że jeżeli nie wykonają one programu reorganizacji zbrojeń według zaleceń paktu północno-atlantyckiego to pozbawi się ich "pomocy" marshallowskiej. 5 lutego poseł Stanów Zjednoczonych we Włoszech zaprosił na śniadanie Ministra Spraw Zagranicznych - Sforzę, Ministra Obrony Paccardiego i Ministra Finansów Pelle, oraz kilku amerykańskich przedstawicieli, w czasie którego sugerowano konieczność stosowania "zastrzyków pomocy ekonomicznej do programu obrony wojennej".

Według informacji korespondenta Włochy otrzymują w chwili obecnej materiały wojenne ze Stanów Zjednoczonych, a częściowo i z innych krajów, uczestniczących w Północno-Atlantyckim Pakcie, w tym również z Anglii, która dostarczyła Włochom pewną ilość samolotów odrzutowych. Zbrojenia Włoch napotyka na poważne przeszkody, bowiem senat włoski nie zaaprobował jeszcze wniosku rządowego o wyasygnowanie około 400 milionów dolarów na zbrojenia.

Wzrost bezrobocia.

Według danych ogłoszonych przez ministerstwo pracy - liczba bezrobotnych wynosiła w lecie 1950 r. 1,67 mil., a z końcem stycznia 1951 r. podskoczyła do 2.119.540. Najwięcej bezrobotnych przypada na przemysł /1,04 mil./ a na rolnictwo 447.553 osób.

KRAJE ZAMORSKIE

Działalność amerykańskich towarzystw naftowych na Bliskim i Środkowym Wschodzie.

W chwili obecnej około 18% wydobycia nafty w krajach kapitalistycznych przypada na Bliski i Środkowy Wschód, który posiada około 44% zapasów nafty tych krajów.

Wydobycie nafty w krajach Bliskiego i Środkowego Wschodu:

	1949 r.	1950 r.
	/w tys.ton/	
Ogółem	71.188	87.630
w tej liczbie:		
Iran	27.235	31.800
Arabia Saudyjska	23.471	27.000
Kuwejt	12.378	17.200
Irak	4.200	6.200
Egipt	2.280	2.300
Katar	100	1.600
Barhein	1.508	1.500
Turecja	16	30

Wydobycie nafty wzrasta na Bliskim i Środkowym Wschodzie znacznie szybciej niż w innych krajach kapitalistycznych. Wzrost wydobycia nafty w roku ub. o 16,5 mil. ton w porównaniu z r.1949 nastąpił przede wszystkim dzięki Iranowi, Arabii Saudyjskiej, Kuwejt'u. W Arabii Saudyjskiej wydobycie nafty wzrosło w r.1950 do 27 mil.t., a przy końcu tego roku wydobycie osiągnęło nawet poziom równy 30 mil.t. rocznie. Zwiększenie wydobycia w Arabii spowodowane zostało w r.1950 w pewnej mierze uruchomieniem rurociągu trans-arabskiego. Kuwejt znajduje się obecnie na 5 miejscu w wydobyciu ropy naftowej pomiędzy krajami kapitalistycznymi. Obecnie wydobycie ropy naftowej wynosi 20 mil.ton rocznie. W związku z uruchomieniem naftociągu Kerkuk-Tripoli wydobyto w r.1950 w Iraku o 2mil. ton ropy naftowej więcej niż w r.1949. Przypuszczać należy, że po ukończeniu budowy nowego naftociągu /o średnicy 76,2 cm./ łączącego Kerkuk i port Baniass /Syria/ na wybrzeżu Morza Śródziemnego i rozpoczęciu wydobycia w rejonie Zabair /na południu Iraku/ roczna produkcja ropy naftowej osiągnie w tym kraju cyfrę 20 mil.ton.

Na półwyspie Katar eksploatację terenów naftowych rozpoczęto w końcu 1949 roku, a w r.1950 wydobyto już 1,6 mil.t. ropy naftowej.

W r.1949 46% wydobytej na Bliskim i Środkowym Wschodzie ropy kontrolowały towarzystwa amerykańskie,

52% - firmy anglo-holenderskie i 2% - francuskie. Jednakże U.S.A. posiadają 49% wszystkich zapasów nafty, a towarzystwa anglo-holenderskie 45%.

W Arabii Saudyjskiej U.S.A. kontroluje wydobycie ropy naftowej poprzez towarzystwa "Arabian/American Oil Co" 30% akcji tego towarzystwa należy do "Standard Oil Co. of California", 30% - do "Texas Oil Co", 30% do "Standard Oil Co of New-Jersey" i 10% do "Seconi Vacuum Oil Co".

Drugim co do wielkości towarzystwem amerykańskim jest "Gulf Exploration", które posiada 50% akcji "Kuweit Oil Co" /pozostałych 50% akcji znajduje się w rękach "Anglo-Iranian"/.

W Iraku działają trzy towarzystwa: "Iraq Petroleum Co", "Mosul Petroleum Co" i "Basra Petroleum Co", z których 2 ostatnie należą całkowicie do "Iraq Petroleum Co" Amerykanie poprzez "Near East Development Co" /kapitał którego jest w równych częściach podzielony pomiędzy "Standard Oil of New Jersey" a "Seconi Vacuum" /są właścicielami 23,75% akcji "Iraq Petroleum Co", "Bahrein Petroleum Co" należy całkowicie do Amerykanów /50% - Standard Oil of California" i 50% - "Texas Oil Co"/. Złóża Kataru należą do "Iraq Petroleum Co". Pod nadzorem tego towarzystwa pozostają: "Petroleum Development" /Israel/, "Libya Petroleum", "Syrya Petroleum" i "Transjordan Petroleum".

A F R Y K A P O Ł U D N I O W A

Ingerencja kapitału niemieckiego.

Jak wynika z doniesienia korespondenta Agencji Reutersa w Bonn, niemiecki przestępca wojenny Alfred Krupp, niedawno zwolniony z więzienia przez amerykańskie władze okupacyjne Niemiec Zachodnich, opracował plan natarcia na odległe terytoria Imperium Brytyjskiego, przy czym na plan ten asygnowano 14 mil.£.

Agencja Reutersa pisze, że bezpośrednimi skutkami tego planu są: udzielenie przez rząd w Bonn pożyczki w wysokości 100 tys.£. na zrealizowanie propagandy niemieckiej, projekt wysłania do niemieckiego biura informacyjnego, od niedawna zorganizowanego w Tryzonii, dodatkowej ilości dyplomatów ze szkoły Ribentropa, skierowanie do Afryki południowej - pod pozorem emigracji - tysiące niemieckich specjalistów technicznych oraz projekt budowy fabryk w Południowej Afryce przez wielkie niemieckie firmy przemysłowe.

Przedstawiciel "rządu" w Bonn oświadczył, że Unia Południowo Afrykańska projektuje zatrudnić w swym przemyśle inżynierów niemieckich. Minister pracy i robót publicznych Unii Południowo Afrykańskiej zamierza przybyć w czerwcu b.r. do Niemiec Zach. dla przeprowadzenia

w tej sprawie rozmów wstępnych z władzami w Bonn.

Doniesienie korespondenta Agencji Reutera świadczy o tym, że imperialiści amerykańscy usiłują przejąć w swe ręce, przy pomocy kontrolowanych przez siebie kapitałów zachodnio-niemieckich, angielskie panowanie nad Afryką Południową.

A L G I E R

Handel zagraniczny w 1950 r.

Import Algieru wzrósł do 2.537.000 t., a eksport do 5.860.000 t. w porównaniu z 2.316.000 t. i 5.495.000 t. z roku 1949.

W 1938 r. globalne obroty osiągnęły wysokość 8.620.000, cyfra z 1950 /8.400.000 t/ jest więc bardzo do niej zbliżona. Wartościowo handel Algieru wzrósł do 270 mlrd.fr. /225 mlrd.fr. w 1949 r./ co stanowi zwiększenie o 20%.

Metropolia francuskie partycypują w imporcie Algieru w wysokości 117 mlrd.fr. /152 mlrd.fr. cały import/ co stanowi 76%, w eksporcie zaś w 73%.

Artykuły importu

Artykuły spożywcze: cukier - 113.000 t. = 9 mlrd.fr.
kawa - 20.000 t. = 6 mlrd.fr.
Produkty mleczarskie - 18.900 t. = 4,5 mlrd.fr.
Oleje jadalne i tłuszcze - 36.000 t. = 3 mlrd.fr.
Ziemniaki - 71.400 t. = 1,2 mlrd.fr., konserwy
żywnościowe = 3 mlrd.fr., artykuły odzieżowe,
tkaniny, obuwie itd. 40.000 t. = 26 mlrd.fr.,
mydło - 12.500 t. = 1,2 mlrd.fr., materiały budowlane - cement, artykuły metalowe itd. 215.000 t. = 2 mlrd.fr., nawozy - 90.000 t. = 1,5 mlrd.fr.,
traktory - 3.279 szt. = 2,8 mlrd.fr., maszyny rolnicze - 8.300 t. = 1,6 mlrd.fr., drzewo - 182.000 t. = 4,5 mlrd.fr., wyroby hutnicze - 210.000 t. = 12 mlrd.fr. maszyny i aparaty - 28.000 t. = 17,4 mlrd.fr., opony - 4.400 t. = 1,66 mlrd.fr., węgiel - 389.000 t. = 1,65 mlrd.fr., produkty naftowe - 7,8 mlrd.fr., papier i karton - 3 mlrd.fr., produkty chemiczne - 2 mlrd.fr.

Najgłówniejsze artykuły eksportu.

Wina: wyeksportowano 329.500 hl. w butelkach i 11 milionów 950.000 hl. w beczkach lub cysternach, wartości 51 mlrd. franków.

Inne produkty rolnicze: owce 41.000 głów, jarzyny - 260.000 t. = 10 mlrd.fr., agurny - 165.000 t. = 5 mlrd.fr., daktyle - 10.600 t. = 1,3 mlrd.fr.,

figi suszone - 11.800 t.=600 mil.fr., jęczmień - 238.000 t.=4,6 mlrd.fr., "alfa" - 133.000 t. = 1,5 mlrd.fr., korek - 44.000 t.= 2.5 mlrd.fr., tytoń surowy i wyroby tytoniowe - 12.000 t. = 3 mlrd.fr., skóry - 1,3 mlrd.fr.

Ogólna wartość eksportu tej grupy towarów wyniosła 34 mlrd.fr.

Produkty kopalniane: ruda żelazna 2.500.000 t.= 4.5 mlrd.fr., fosfaty - 592.000 t. = 1,6 mlrd.fr.

Poza tym eksportowano: dywany /340 mil.fr./, kable elektryczne /216 mil.fr./, wyroby szklane /89 mil.fr./

Handel zagraniczny Argentyny w 1950 r.

Statystyka argentyńska publikuje tymczasowe wyniki handlu zagranicznego Argentyny za 1950 r., który po raz pierwszy znów wykazuje nadwyżkę wysokości 454 mil. peso, podczas gdy bilanse handlowe za obydwa poprzednie lata 1949 i 1948 wykazywały deficyt w wysokości 922,8 względnie 647,9 mil.peso. Do aktywności bilansu handlu zagranicznego w 1950 r. przyczynił się w pierwszym rzędzie wzrost eksportu, albowiem import przy małej obniżce ilościowej przewyższał i tak w r.b. wartość 1949 r. Eksport Argentyny zwiększył się w 1950 r. z 5.94 mil.ton w 1949 r. o 24% do 7.37 mil.ton, przy czym wartość jego wzrosła o 42% z 3.718.9 do 5.281.1 mil.peso. Ilościowo import obniżył się o 11,6% z 12,16 mil.ton w 1949 r. na 10.75 mil.ton w 1950 r., natomiast wartość importu wzrosła o 4,1% z 4.641,7 do 4.830,1 mil.peso.

A U S T R A L I A

Militaryzacja kraju.

Jak informuje korespondent agencji Telepress, największy koncern chemiczny "Imperial Chemical Industry of Australia and New Zealand", związany z angielskim przemysłem zbrojeniowym, przystąpił do wielkiej rozbudowy swoich zakładów. Koncern posiadający fabryki w stanach Wiktorii, Nowa Południowa Walia i Australia Południowa, a także w Nowej Zelandii, rozbudowuje "z powodu szybko rosnącego popytu na ich produkcję", jak podaje o tym dyrekcja koncernu.

B R A Z Y L I A

Kryzys finansowy

Prezydent Vargas w przemówieniu radiowym oświadczył, że Brazylii zagraża poważny kryzys finansowy. Budżet

jest do tego stopnia nie zrównoważony, że stanowi to poważne niebezpieczeństwo zarówno dla trwałości waluty jak i obecnego poziomu kosztów utrzymania. Wzrost produkcji nie nadąży za stałym wzrostem inflacji, a sytuacja jest o wiele gorsza niż to nawet przewidywano.

Przewidywania zbiorów brazylijskich.

Brazylijskie zbiory kawy obliczane są na 17,3 mil. worków, w tym sam stan Sao Paulo - 8 mil. worków, a Parana 2,8 mil.

W porównaniu z latami przed II Wojną Światową /średnio 25 mil. worków/ i z ostatnim zbiorem /19,2 mil. worków/ nastąpił znaczny spadek ilościowy.

Mimo ilościowego zmniejszenia produkcji i eksportu, wartość eksportu wzrosła; eksport kawy spadł o ok. 5 mil. - z 19,4 mil. worków w 1949 r. na 14,8 mil. worków w 1950 r.

Zmniejszył się również zbiór kakao. W porównaniu do 2,65 mil. worków zbioru zeszłorocznego, oblicza się, że plon tegoroczny wyniesie 2,1 mil. worków. Po obecnie dokonanych sprzedażach i po potrąceniu 0,3 mil. worków, które przerobi przemysł krajowy, pozostanie jeszcze do rozporządzenia tylko 0,3 mil. worków.

Zbiór bawełny w Brazylii uległ znacznemu zmniejszeniu /316,5 mil. kg./ Stan Sao Paulo dostarczy więcej niż połowę tego zbioru t.j. 165 mil. kg. /1950 r. - 221,5 mil. kg./, znacznie mniej wyprodukuje stan Parana /26,5 mil. kg./

C H I L E

Niezadowolenie z polityki Banku Międzynarodowego.

Prezydent Chile wystąpił dnia 3 marca b.r. z ostrą krytyką Międzynarodowego Banku Odbudowy charakteryzując go jako organizację, mającą na celu "wyłącznie poszukiwanie zysków dla bankierów amerykańskich".

"W stosunku do Chile - zauważył on - Bank świadomie lekceważy te zadania, które miano na uwadze przy jego zakładaniu. Dlatego też brak wzajemnego zrozumienia i solidarności w Banku Międzynarodowym uprawnia Chile do dostarczenia swych surowców jakiemukolwiek państwu".

"Chile - oświadczył prezydent - będzie prowadzić handel z państwami, które zgodzą się sprzedawać nam towary życiowo niezbędne dla kraju."

W następnym wystąpieniu, w dniu 4 marca, prezydent wskazał na możliwość nawiązania stosunków handlowych Chile z państwami Europy Wschodniej.

DOMINIKA

Eksport Republiki Dominikańskiej wyniósł w styczniu 1951 r. 10,6 mil.d.peso.

EGIPT

Koncesje brytyjskie a sprawa Suez.

Wielka Brytania ma zamiar odblokować Egiptowi w ciągu najbliższych 10-14 lat, - 150 mil.£. z zablokowanych 230 mil.£. po £.10 mil.rocznie.

W roku 1951 nastąpi również specjalne odblokowanie £.14 mil. w £ lub \$ i £ 1 mil. w £.

W ciągu przyszłych 10 lat, rząd brytyjski zamierza ponadto ułatwić zaopatrzenie Egiptu w naftę, pobierając należność w sterlingach. Ilość nafty sprzedawana rządowi kairskiemu mogłaby osiągnąć wartość £ 11 mil.rocznie. Jak wiadomo, Egipt od szeregu miesięcy nie przepuszcza przez Suez tankowców, przybywających z Zatoki Perskiej. Powoduje to wielkie straty dla Anglii tak, że nawet rafinerie w Haifie zostały unieruchomione. Brytyjczycy mają nadzieję, iż tymi ustępstwami zapobiegna znacznie gorszym następstwom. W parlamencie egipskim złożony już został projekt ustawy o upaństwowieniu "Spółki Kanału Suezkiego". Po upaństwowieniu nafty irańskiej nowy ten projekt wprawia imperialistów angielskich w wielki niepokój.

FILIPINY

Handel zagraniczny w listopadzie 1950 r.

Eksport Filipin w listopadzie 1950 r. wyniósł /w mil.filip.peso/ 70,4 wobec 66,7 w październiku tegoż roku, a import odpowiednio - 49,1 i 49,0.

Sytuacja gospodarcza

Ostatnio ogłoszone sprawozdanie Narodowej Rady Handlu Zagranicznego USA /NFTS/ zwraca uwagę monopolistów amerykańskich na konieczność dalszego udzielania pomocy marionetkowemu "rządowi" Quirino. Sprawozdanie brutalnie podkreśla rolę strategiczną wysp filipińskich i konieczność utrzymania tego bastionu amerykańskiego w Azji.

Gospodarka krajowych i zagranicznych eksploatatorów nie pozwoliła Filipinom odetchnąć po złowrogiej okupacji japońskiej. Naród liczył na wprowadzenie postępowych reform społecznych i związanego z nimi podniesienia stopy życiowej, doczekał się jednak całego szeregu kryzysów ekonomicznych i nowej okupacji kapitału amerykańskiego, bezlitośnie eksploatującego wielkie bogactwa naturalne kraju.

Produkcja spada z roku na rok, pogłębia się również i depresja rolnictwa.

W 1940 r. cały obszar uprawy wynosił 3.442.000 hektarów, w 1949 r. 3.486.000. W 1940 r. przestrzeń obsiana dla eksportu równała się 1.631.000 hektarów, a w 1949 r. tylko 1.416.000 hekt.

Chociaż oficjalny dochód narodowy /nie licząc zasilków ze St.Zjednoczonych/ zwiększył się z 1.163 mil.peso w 1938 roku do 4.807 mil.peso w 1949 r. - nie odczuły tego wcale szerokie masy narodu. Wprawdzie stawka przeciętnego zarobku dziennego pracowników przemysłowych /w Manilli/ podniosła się w 1949 r. do 332 /1941 - 100/ dla wykwalifikowanych pracowników i do 395 - dla niewykwalifikowanych - to jednak skutkiem wzrostu cen dzienny zarobek wykwalifikowanego robotnika stanowił 96,5, a niewykwalifikowanych - 114,8. Podobnie wskaźnik dziennych zarobków robotników rolnych, stanowiący minimalnie 310, w rzeczywistości przedstawiał 89,8. Przeciętna dzienna stawka w przemyśle waha się od P 2.- do P 5.-, podczas gdy w rolnictwie stanowi ona P 2.04 i P 1.27 /1 peso - 50 centów/. W niektórych wypadkach płaca rolnicze były poniżej 1 peso dziennie.

Handel zagraniczny wykazuje, poczynając od 1946 roku, wzrastający ujemny bilans handlowy. W 1946 roku stanowił on /w okrągłych liczbach/ - 463 mil.peso, w 1947 r. - 429 mil.peso, w 1948 r. - 498 mil.peso, w 1949 r. - 622 mil.peso. W ciągu pierwszych 6 miesięcy 1950 r. ujemny bilans przekroczył 490 mil. peso.

Finanse rządowe są również w opłakanym stanie, a deficyt poczynając od 1946 r. wynosi 461,4 mil.peso. Deficyty pokrywane były: drogą czerpania funduszy z zagranicy, transferów z rezerw gotówkowych oraz dzięki pożyczkom zaciąganych w amerykańskim Tow.Odbudowy Finansowej /Reconstruction Finance Corporation/.

Wysłana przez USA jesienią ub.r. t.zw.misja Bell'a dla zbadania tragicznej sytuacji Filipin zaleciła jako pierwszy środek zaradczy, dalsze podniesienie podatków oraz nowe uzależnienie tego kraju od Ameryki w formie pożyczki. Pożyczka ta, w sumie 250 mil.\$ została przyznana w listopadzie 1950 r. Jak się wkrótce potem okazało obwarowana ona była warunkiem likwidacji szeregu przedsiębiorstw państwowych oraz wprowadzeniem odpowiednich zmian w ustawodawstwie, umożliwiających jeszcze dokładniejszą penetrację kapitału amerykańskiego.

Naród filipiński nie oczekuje jednak pomocy od Ameryki i jej nieproszonych agentów. Postępowe organizacje społeczne nie złożyły broni po wygnaniu najeźdźców japońskich lecz zwróciły ją z kolei przeciwko zajmującym ich miejsce kapitalistom. Hukbalahapowie, tak się nazywają partyzanci filipińscy, z każdym dniem zwiększają swoje siły i otaczani pomocą i miłością ludu toczą zwycięskie

walki z policją i armią pro-amerykańską. Walka z ruchem wyzwoleniczym pochłania wielką część budżetów rządowych. Same tylko wydatki wojskowe oddziałów operujących, przeciw powstańcom, wzrosły z 2 mil.peso w 1946 r. do ponad 51 mil.peso w r.1951. Mimo tego armia ludowa wyzwoliła już 5 prowincji centralnej wyspy Luzon, zbliża się do stolicy Manili oraz opanowuje kolejno inne wyspy, pomagając wszędzie ludności, w tworzeniu władz ludowo-demokratycznych.

Wszelkie raporty różnych amerykańskich misji i komisji odzwierciedlają stale rosnący strach monopolistów USA przed rosnącym ruchem wyzwoleniczym, likwidującym jeszcze jedną bazę agresji w Azji.

I N D I E

Handel zagraniczny w r.1950.

Zgodnie z oświadczeniem, złożonym w parlamencie przez ministra handlu i przemysłu, handel Indii w r.1950 wynosił Rs.1.099 crores, ^{1/}w tym eksport Rs.537 crores, import Rs. 542 crores, reeksport Rs.20 crores. Cyfra importu jest niepełna.

Głód i inflacja.

W niektórych prowincjach Indii, szczególnie w Biharze, sytuacja żywnościowa jest obecnie nadzwyczaj poważna. Biedniejsi mieszkańcy jedzą tam posiłki tylko raz na trzy dni. Prowincja ta, nawiedzona powodzią w czasie zimy, a ostatnio suszą, nie będzie mogła - według doniesień korespondenta Times a w Delhi - zaradzić głodowi przed upływem trzech tygodni lub miesiąca. Indie zwróciły się o pomoc do Związku Radzieckiego, który natychmiast zaofiarował 50.000 t. ziarna w zamian za jutę.

Sytuacja finansowa Indii jest ciężka jeżeli podatki nie zostaną podniesione, finanse Państwa wynosić będą w końcu 1952 r. tylko 12 rorów rupii /obecnie:91 rorów/.

W r.1951 Indie będą importować 8 mil.ton produktów żywnościowych, chociaż Grow More Food Plan przewidywał na ten rok wystarczającą produkcję krajową. Mimo podwyższenia podatków bezpośrednich, które mają wynosić 31 rorów rupii, inflacja będzie trwać nadal. Według "Economist'a", wydatki państwowe są tak duże, że ewent. wzrost produkcji nie wywołał żadnego efektu. Średnia burżuazja, licząca około 500.000 mieszkańców, na której bazuje stronnictwo Kongresu, jest rozczerowana rządami Nehru.

1/ 1 ror = 100 laków, 1 lak rupii stanowi 100.000 rupii

I N D O N E Z J A

Handel zagraniczny.

	Import w mil.rup. tys.t.		Eksport mil.rup.tys.t.		Saldo mil.rup.
1938	478		526		+ 48
1939	460		630		+170
1947	768	664	284	445	-484
1948	1.055	920	780	1.335	+275
1949	1.454	1.295	1.065	1.956	-389
Zestawienie m-ne 1950 roku.					
Styczeń	49	35	81	120	+ 32
Luty	77	71	76	166	- 1
Marzec	85	62	105	173	+ 20
Kwiecień	81	74	114	173	+ 33
Maj	84	64	154	190	+ 70
Czerwiec	103	69	165	222	+ 62
Lipiec	143	103	206	212	+ 63
Sierpień	122	96	271	189	+149
Wrzesień	100	90	217	179	+117
Październik	188	181	297	213	+109
Listopad	1.958	124	228	222	+ 70
Razem styczeń- listopad	2.990	969	1.914	2.059	+724
Grudzień/import szacunkowo/	200	155	292	246	+ 92
Ogólnie 1950 rok	3.190	1.124	2.206	2.305	+816
/Import i saldo szacunkowe/					

Wartościowy wzrost volumenu handlowego nie odpowiadał wzrostowi ilościowemu, a po stronie eksportu, gdzie podane są cyfry rekordowe, wogóle on nie istnieje. Charakterystyczne pod tym względem był sierpień, w którym to miesiącu eksport wzrósł wartościowo z 206 na 271 mil.rupii, ilość zaś towarów spadła z 212.000 ton na 189.000 ton.

Tymczasowe obliczenia wykazują, że eksport wagowo wzrósł o około 11%, podczas gdy wartościowo do 100%. Udział kauczuku w ogólnym eksporcie roku 1950 wyniósł ilościowo 29,2% podczas gdy jego udział wartościowy wyniósł 45% ogólnego eksportu. Stan ten tłumaczy się przede wszystkim stałym wzrostem cen surowców.

40

Dodatkowe saldo bilansu handlowego /815 mil.rupii/ przyczyniło się w znacznym stopniu do częściowego pokrycia deficytu świadczeń pieniężnych i usługowych. Zasób dewiz Indonezji, zwłaszcza dolarowy, poważnie wzrósł. Dnia 25 października 1950 r. ilość posiadanych dewiz wynosiła 180,5 mil.guldenów. W okresie 6 tygodni suma ta wzrosła o ponad 100 mil.guld. i wynosiła 283,3 t.zn. przeciętnie wzrastała o 17 mil.tygodniowo.

Od grudnia 1950 roku zakupiono złota za 151,2 mil. guld. zapas dewiz wynosi więc według ostatnich danych z 21.II.1951r. 307 mil.guld.

Przy tym wszystkim deficyt budżetu indonezyjskiego na 1950 rok wynosi, według tymczasowych obliczeń, 1.736 mil.rupii.

I R A K

Walka o naftę między monopolami angielskimi i amerykańskimi.

Według doniesienia korespondenta gazety "Bachtare Emruz" z Bagdadu - międzynarodowy spekulant, Ricket, zaproponował rządowi Iraku w imieniu jednego z towarzystw amerykańskich, aby cofnął on koncesję wydaną towarzystwu angielskiemu "Bassra Oil Co", przy czym towarzystwo amerykańskie pokryje wszystkie straty, poniesione w związku z tym przez rząd. W zamian za to towarzystwo amerykańskie będzie eksploatować złoża naftowe w rejonie Bassary pod warunkiem wypłacenia rządowi Iraku 51% swoich corocznych dochodów i po zostawienia mu bezpłatnie do dyspozycji określonej części wydobytej ropy naftowej.

W parlamencie irackim, 18 członków mniejszości ze skrajnej prawicy zażądało upaństwowienia przemysłu naftowego, eksploatowanego przez St.Zjednoczone. Partia premiera Nuri Said'a sprzeciwia się upaństwowieniu, choć rząd iracki pragnie wykorzystać sytuację, wytargowując większe ustępstwa od towarzystw zagranicznych.

Vice-przewodniczący partii Mohamed Hadid domagał się od koncesjonariuszy przyznania co najmniej połowy zysków, grożąc: "...celem wydobywania ze swych bogactw wszelkich korzyści i zysków, które mu prawnie przysługują, możemy rozważyć przystąpienie do eksploatacji swoich własnych zasobów tak, aby cała ludność Iraku rzeczywiście mogła korzystać z bogactw krajowych".

Koncesje naftowe w Iraku należą do firm angielskich, amerykańskich, francuskich i holenderskich.

I R A N

Próby zagarnięcia nafty pod kontrolę imperialistów.

W dniu 9 kwietnia b.r. rozpoczęły się w Waszyngtonie angielsko-amerykańskie pertraktacje w sprawie Iranu i irańskiej nafty.

Amerykańscy imperialiści dążą do wykorzystania decyzji irańskiego medżlisu o zracjonalizowaniu przedsiębiorstw przemysłu naftowego po to, by wyprzedzić Anglików z Iranu i zagarnąć w swe ręce krajowy przemysł naftowy. Decyzja Medżlisu postawiła w bardzo przykłej sytuacji rząd angielski, który jest głównym akcjonariuszem "Anglo-Iranian Oil Co". Anglia obawia się stracić całą naftę, a jednocześnie i swą czołową pozycję w Iranie, w związku z czym rząd angielski zwrócił się o pomoc do Stanów Zjednoczonych.

Gazety podkreślają, że Departament Stanu postara się narzucić przedstawicielom Anglii swe warunki w zamian za "pośrednictwo w konflikcie pomiędzy Anglią a Iranem". Charakterystycznym jest to, że rząd angielski z całą pokorą zgodził się na to, by pertraktacje prowadzone były nie w Londynie, a w Waszyngtonie.

Jak podaje londyński "Daily Worker" USA mają zamiar zaproponować W. Brytanii przekazania Stanom Zjednoczonym kontroli nad polami naftowymi Persji. USA uważają, że władanie perskimi szybami naftowymi przez Anglo-Iranian Oil Company zawsze będzie wywoływało niezadowolenie narodu perskiego, z czego wypływa wniosek, że nie należy sprzeciwiać się nacjonalizacji przemysłu naftowego, lecz jedynie dążyć do osiągnięcia porozumienia z rządem perskim, na mocy którego towarzystwu "Anglo - Iranian" zostanie powierzony zarząd nad unarodowionym przemysłem naftowym, na warunkach dzielenia zysków w równych częściach pomiędzy rząd a towarzystwo "Anglo - Iranian". Niezależnie od tego należy domagać się "godziwego" odszkodowania od rządu perskiego, za naruszenie 60-letniej umowy. Ponieważ Persja nie będzie nigdy w stanie zapłacić odszkodowania, Stany Zjednoczone udziela jej pożyczki. W ten sposób o ile punkt ten się powiedzie, Stany Zjednoczone uzyskają decydujący wpływ na politykę perską i naftę perską. Celem tej polityki jest zabezpieczenie 40% produkcji towarzystw "Anglo-Iranian", obecnie nabywanych przez Stany Zjednoczone, jak i uzyskanie kontroli nad wszystkimi polami naftowymi Persji.

Jak wynika z komunikatów prasowych Stany Zjednoczone zdecydowały nie ograniczać się jedynie do spraw nafty irańskiej, lecz skorzystały z okazji by podyktować Anglikom swe żądania odnośnie do zasobów nafty w innych krajach na Wschodzie, w tym również nafty irackiej.

Według doniesienia gazety "Setare" w ostatnich dniach przedstawiciele niektórych amerykańskich Towarzystw Naftowych prowadzą w Teheranie rokowania, których sens sprowadza się do tego, że po wejściu w życie nacjonalizacji

przemysłu naftowego, te "niezależne" Towarzystwa będą zawierały umowy handlowe z rządem na eksploatację "upaństwowionych" złóż ropy. W ten sposób Amerykanie uchwycą w swe ręce odebrany Brytyjczykom przemysł naftowy i handel ropą w tym kraju.-

J A P O N I A

Odbudowa transportu morskiego.

9 znanych amerykańskich organizacji, skupiających właścicieli stoczni i statków, zwróciło się do prezydenta Trumana ze wspólnym apelem, w którym dali wyraz zaniepokojeniu w związku z ulgami dla rozwoju przemysłu stoczniowego i żeglugi w Japonii. Apel podkreśla, że autorzy nie pragną proponować zakazu lub "nieuzasadnionych" ograniczeń udziału żeglugi japońskiej w handlu międzynarodowym, która "winna zająć właściwe miejsce w światowym transporcie morskim i przemyśle stoczniowym". Obawy zostały spowodowane zbyt szybką rozbudową tego działu gospodarki japońskiej. Memoriał proponuje ograniczyć rozbudowę floty tylko do pewnej wysokości tonażu, oraz przeznaczyć jej zasadniczo jedynie zadanie zaspakajania potrzeb handlu zagranicznego samej tylko Japonii. Z treści pisma wyciera strach przed groźbą konkurencji Japonii na rynkach frachtowych czemu daje jawnie wyraz ostatnie zdanie "apelu", aby Stany Zjednoczone nie finansowały pośrednio czy też bezpośrednio rozbudowy floty japońskiej, stworzyłaby bowiem ona niekorzystne dla żeglugi amerykańskiej warunki.

K A N A D A

Kryzys gospodarki rolnej.

Świadectwem kryzysu przeżywanego obecnie przez rolnictwo Kanady jest nieustanne zmniejszanie się dochodów farmerów na sprzedane przez nich artykuły, zmniejszyły one w r.ub. w porównaniu z r.1949 o 10,9%, w/g. danych kanadyjskiego urzędu statystycznego. Należą do tego przede wszystkim z powodu niskich cen zboża, jak np. dochód ze sprzedaży zbóż, nasion i siana spadł prawie o 37% - z 865,7 mil. \$ w 1949 do 564 mil. \$ w 1950. Zmniejszenie dochodów kanadyjskiego rolnictwa będzie jeszcze jaskrawsze, gdy uwzględnimy wzrost cen inwentarza i towarów przemysłowych, a także wzrost kosztów utrzymania farmach.

M A L A J E

Zyski kapitalistów angielskich.

Londyński korespondent agencji "Telepress" podaje, że kapitaliści brytyjscy nadal osiągają na Malajach koko-

sowe zyski. Tak np. angielska firma "United Swe Betong Rubber Estates Company" podała 28.III., że dywidendy za rok ub. wypłacone będą w wysokości 50% minimalnej wartości akcji. Jednakże nawet ta cyfra nie obrazuje rzeczywistej sytuacji. Prawdziwe rozmiary dochodów można uzmysłowić sobie, porównując dochód za r.1949 wynoszący £ 1.435.900 z 259.900 £. otrzymanymi w 1949 r.

Nawet gazeta "Financial Times" określa ten wzrost dochodu jako: "prawie fantastyczny".

M E K S Y K

Deficyt handlu zagranicznego w 1950 r.

Według tymczasowych danych ministerstwa gospodarki, obroty handlowe Meksyku wyniosły w 1950 r. w mil.meks.peso 8.450 wobec 7.150 w 1949 r., przytym eksport osiągnął 4.212 w porównaniu z 3.623, a import odpowiednio - 4.239 /poprzednio z 3.527/.

Deficyt handlu zagranicznego Meksyku w r.1950 wyniósł 27 mil.meks.peso, podczas gdy w 1949 r. miał od dodatnie saldo bilansu handlowego w wysokości 96 mil.meks.peso.

S _ T _ A _ N _ Y Z _ J _ E _ D _ N _ O _ C _ Z _ O _ N _ E A . P .

Amerykańskie metody szantażu w handlu zagranicznym.

Londyński korespondent gazety "De Waarheid" donosi, że Amerykanie stosują metodę szantażu i przymusu w stosunku do krajów, posiadających surowce strategiczne, w celu uzyskania dogodnych dla siebie cen na rynku światowym. Z informacji dobrze poinformowanych kół londyńskich wynika, że podczas konferencji w sprawie kauczuku, odbytej w Londynie w lutym b.r. powzięto specjalną rezolucję, chociaż oficjalnie ogłoszono, że nie dała ona żadnego rezultatu. Na konferencji tej Amerykanie wywarli odpowiedni nacisk na swoich partnerów celem ustalenia wygodnych dla siebie cen kauczuku i obniżenia o 10-20% cen innych ważnych rodzajów surowców.

Stany Zjednoczone wniosły również projekt, który zobowiązywał wszystkich uczestników konferencji do zastosowania wspólnych środków przeciwko tym krajom, produkującym surowce, które zażądały wyższych cen.

Zgodnie z planem Amerykanów, wszystkie kraje, nabywające materiały strategiczne, powinny zaniechać dalszych zakupów i wstrzymać dostawy produktów przemysłowych do tych krajów - producentów surowców, które nie zastosują się do narzuconego przez USA poziomu cen. Taki wypadek zdarzył się już w Indonezji, która zażądała wyższej ceny na cynę. Jak wiadomo, Stany Zjednoczone wstrzymały się w związku z tym chwilowo od zakupów indonezyjskiej cyny.

Wzmoczenie dyskryminacji w handlu.

Jak wynika z doniesień Agencji Reutera w celu zapobieżenia reeksportowi towarów amerykańskich do krajów bloku demokratycznego, Ministerstwo Handlu Stanów Zjednoczonych podało do wiadomości, że w przyszłości ministerstwo będzie posiadało prawo ograniczania eksportu ze Stanów Zjednoczonych do "normalnych potrzeb" wszystkich krajów-importerów. Polityka ta jest już stosowana w stosunku do Hong-Kongu i Macao i natychmiast będzie rozciągnięta "na inne kraje oraz na takie towary, które zostaną uznane za niezbędne dla zapewnienia wewnętrznego zaopatrzenia i bezpieczeństwa narodowego".

Od 2-go marca wysyłka jakiegokolwiek artykułu do państw bloku demokratycznego podlega konieczności uzyskania pozwolenia na wywóz. Dotychczas specjalnego pozwolenia wymagał tylko eksport artykułów, mogących służyć wzmocnieniu potencjału wojennego, albo też takich, których brak w Stanach Zjednoczonych.

Biuro handlu międzynarodowego w Ministerstwie Handlu, które zajmuje się wydawaniem pozwoleń oświadcza, że przepis ten "nie zamierza wprowadzenia całkowitego zakazu wywozu w stosunku do wszystkich towarów wysyłanych do bloku demokratycznego" - ale ma jedynie na celu ułatwienie ministerstwu w zorientowaniu się, które przesyłki mają być przeznaczone dla tych krajów i danie możliwości wstrzymania pozwolenia "o ile towary te będą potrzebne dla gospodarki Stanów Zjednoczonych."

Produkcja przemysłowa w lutym bieżącego roku.

Według oficjalnych danych prowizoryczne wskaźniki produkcji przemysłowej Stanów Zjednoczonych za luty b.r. przedstawiały się następująco: /1935 - 1939 = 100/

	Styczeń	Luty
Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej	216	216
<u>Przemysł przetwórczy:</u>		
Towary o trwałym użytkowaniu	265	269
Towary o nietrwałym użytkowaniu	196	194
Surówka i stal	254	251
Sprzęt instalacyjny i maszyny	321	328
Instalacje komunikacyjne	288	309
Metale kolorowe i wyroby z nich	234	234
Materiały drzewne i wyroby z nich	153	151
Wyroby z kamienia, gliny i szkła	223	219
Tekstylia i wyroby włókiennicze	193	187
Skóra i wyroby skórzane	115	-

	Styczeń	Luty
Artykuły spożywcze	154	152
Wyroby tytoniowe	177	170
Papier i wyroby papierowe	203	205
Produkcja przemysłu poligraficznego	165	174
Przetwory ropne i produkty destylacji węgla kamiennego	277	274
Chemikalia	288	288
Wyroby gumowe	246	-

Przemysł kopalniany:

Węgiel i ropa	169	162
Rudy /wg. zawartości metalu/	94	95

Według prowizorycznych danych produkcja przemysłowa Stanów Zjednoczonych w marcu pozostawała na poziomie stycznia i lutego b.r.

Amerykanie przenikają do strefy sterlingowej.

W wyniku umowy, zawartej w połowie lutego 1951r. pomiędzy rządem angielskim a amerykańskimi towarzystwami naftowymi "Standard Oil" /New Jersey/ i "Socony Vacuum", towarzystwa te nabyły prawo do prowadzenia handlu w strefie sterlingowej na tych samych warunkach co angielskie i anglo-holenderskie firmy.

W zamian za to towarzystwa amerykańskie zgodziły się przez okres 3-ech lat zmniejszyć do 30% sprzedaż nafty w strefie sterlingowej, co w przybliżeniu odpowiadać będzie wydatkom angielskich i anglo-holenderskich towarzystw w dolarach. Sprzedaż nafty za dolary przez Stany Zjednoczone w strefie sterlingowej obniżyła się w r.b. o 40% w porównaniu z 75% w 1949 r.

Podkreśla się, że amerykańskie firmy będą wykorzystywać otrzymane tantiemy na zakup w Anglii dużej ilości ropy naftowej, tankowców, oraz wyposażenia przemysłu naftowego.

Zwiększenie zysków przedsiębiorstw amerykańskich w IV kwartale 1950 r.

Dochody towarzystw amerykańskich w IV-tym kwartale 1950 r. doszły do 48.000 mil. \$ w stosunku rocznym /26.700 mil. \$ po uiszczeniu podatków/ podczas gdy w III-im kwartale b.r. odnośne sumy stanowiły 46.400 mil. \$ /25.800 mil. \$/ a w IV-tym kwartale 1949 r. - 27.600 mil. \$ /16.900 mil. \$/.

UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE

A U S T R A L I A

Według doniesień agencji Reutera na konferencji w Torquay Australia zawarła dwustronne umowy handlowe z Filipinami, Austrią, Danią, Norwegią, Niemcami Zachodnimi i Turcją.

Szczegóły umów ogłoszone zostaną po ratyfikacji umów.

A U S T R I A - N O R W E G I A

Nowa umowa zawarta pomiędzy Austrią a Norwegią przewiduje na rok bieżący zwiększenie wymiany towarowej o 40%. Austria ma dostarczać wyrobów walcowanych, tekstylii i maszyn a Norwegia ryb, tranu i stopów żelaznych. Układ z poprzedniego roku był dla Austrii niekorzystny, ponieważ import wyniósł 59 mil. \$ a eksport 42 mil. \$ a więc saldo ujemne było 17 mil. \$.

B I R M A - J A P O N I A

Jak donosi prasa japońska Birma i Japonia parałowały umowę handlową na okres styczeń - grudzień 1951 roku.

Według warunków powyższej umowy Japonia importuje z Birmy 150 tys. ton ryżu, przy czym zaznacza się, że na 100 tys. ton kontrakty zostały już zawarte, a na pozostałe 50 tys. ton Japonia dostarczyć ma Birmie 15 tys. bel przedzwy bawełnianej.

C H I L E - N I E M C Y Z A C H O D N I E

Stosownie do warunków umowy handlowej, zawartej pomiędzy Niemcami Zachodnimi i Chile, a która weszła w życie w listopadzie 1950 roku wymiana towarowa pomiędzy powyższymi krajami przewidywana jest na 27,5 mil. \$ po każdej stronie.

Chilijski eksport do Niemiec Zachodnich objąć ma: artykuły rolne na sumę 7 mil. \$, rudę miedzianą - 6 mil. \$, wełnę w ilości 2 tys. ton, sole azotowo-kwaśne - 50 tys. ton.

Import chilijski z Niemiec Zachodnich objąć ma / w mil. \$/: maszyny i narzędzia - 10,7. chemikalia - 4,8. sprzęt transportowy - 4,7 oraz wyroby przemysłu hutniczego.

DANIA - KOLUMBIA

Umowa zawarta pomiędzy Danią a Kolumbią w dniu 26.I.b.r. przewiduje wymianę towarową na 2 mil. \$ po każdej stronie. Duński import z Kolumbii obejmuje: kawę, zboże, surowe skóry, tytoń, kauczuk, ekstrakty garbarskie i inne towary. Eksport Danii do Kolumbii obejmuje: artykuły rolniczo-spożywcze, obuwie i instalacje dla przemysłu mleczarskiego.

DANIA - SZWAJCARIA

Według komunikatu "Gazette de Zurich" umowa szwajcarsko-duńska przedłużona została na okres dalszych sześciu miesięcy od 1-go kwietnia do 30 września bieżącego roku na warunkach proporcjonalnego zwiększenia kontyngentów.

Dostawy Danii obejmują następujące towary: masło śmietankowe 2,5 tys. ton, ziemniaki sadzeniowe 2,5 tys. ton, bydło 6 tys. sztuk / w mil.d.kor. / 1 jaja - na 3,5, skódy na 3,8, drób - na 1,3, ryby - na 2,8, maszyny i porcelana - na 2,5 i niektóre inne artykuły. Szwajcarski eksport obejmie /w mil.d.kor./: przędzę - na 3,9, tkaniny - na 4,4, inne towary tekstylne na 1,4, maszyny - na 8,0, chemikalia i barwniki - na 5,6, produkcję hutniczą - na 2,0, zegarki - na 1,8.

DANIA - WIELKA BRYTANIA

Z opublikowanych urzędowo źródeł wynika, że ceny towarów angielskich dostarczanych Danii, w okresie sierpień 1949 - grudzień 1950 r., zdrożały przeciętnie o 12% a ceny tekstylii stanowiących jedną z głównych pozycji duńskiego importu nawet o 18%.

Gazeta "Land og Folk" komentując powyższe pisze: W ciągu tego okresu, ceny ważniejszych pozycji duńskiego eksportu do Anglii /masła, bekonów, jaj/ obniżyły się przeciętnie o 7%. W ten sposób Anglicy, podnosząc ceny na swe towary o 12%, płacą jednocześnie za towary duńskie o 7% taniej. Kosztuje to Danię setki milionów koron.

FINLANDIA - KOLUMBIA

Pomiędzy Kolumbią a Finlandią zawarta została umowa handlowa przewidująca wymianę towarową na sumę 4 milionów dolarów.

FINLANDIA - W. BRYTANIA - RUMUNIA ARGENTINA

Nowa umowa handlowa pomiędzy Finlandią a Wielką Brytanią obejmuje 1/4 całego fińskiego handlu zagranicznego. Finlandia dostarczy towarów za 80 mil. £. /o 20 mil. £. więcej aniżeli w roku ubiegłym/ w tym 220 tys. standardów materiałów drzewnych, 125 tys. ton tarcicy, 360 tys.

ton celulozy, 120 tys. ton sklejk, i 90 tys. ton papieru. Przewiduje się możliwość ewentualnego zwiększenia tych dostaw. Angielskie zaś dostawy ustalone zostały na razie tylko na 10 mil. £., ustalono dostawy w dostępczym czasie ilości: stali, wełny, i gumy. Ilość dostaw angielskiego węgla nie została podana. Anglia nie może w tym roku dostarczyć koksu ale wzamian za to przyrzekła powiększyć dostawę ropy /320 tys. ton/. Tak samo nie udało się Finom otrzymać przyrzeczenia dostawy chemikaliów siarozanych, których brak bardzo odczuwają.

Nowa umowa handlowa i płatnicza pomiędzy Finlandią i Rumunią przewiduje do końca 1951 r. fińskie dostawy za 300 mil. f.m. a pomiędzy innymi maszyny i aparaty, azbest, techniczne papiery i towary z drzewa. Rumunia za to dostarczy żyta, tytoniu, drzewa bukowe, kazeiny, chemikaliów i srebra.

Umowa z Argentyną na rok 1951 przewiduje eksport z Finlandii o wartości 45 mil. \$ głównie drzewa, celulozy i papieru, za co Argentyna dostarczy: żyta, skór, wełny i makuchów na ogólną sumę 33,4 mil. \$.

FRANCJA - JUGOSŁAWIA

W ostatnim tygodniu została podpisana umowa jugosłowiańsko-francuska regulująca zadłużenie jugosłowiańskie w stosunku do rządu francuskiego oraz umowa handlowa na wymianę towarową na okres 1 roku.

Zgodnie z umową rząd jugosłowiański zapłaci rządowi francuskiemu równowartość sumy \$ 15 milionów za przedsiębiorstwa francuskie w Jugosławii, które zostały upaństwowione. Suma ta również obejmuje pożyczki jugosłowiańskie zawieszone od 1940 roku.

FRANCJA - SZWECJA

Według danych dziennika "Moniteur Officiel du Commerce" ustalone zostały nowe kontyngenty towarowe do układu handlowego zawartego pomiędzy Francją a Szwecją w dniu 25 października 1950 roku.

Francuski eksport do Szwecji obejmuje: /w milionach koron szwedzkich/ samochody - 15,0. sprzęt elektrotechniczny - 0,3, drzewo "okoumé" w ilości 6 tys. m³, przedzę ze sztucznego jedwabiu - 300 ton, przedzę z włókna krótkociętego - 150 ton, tlenek aluminium - 3 tys. ton i chlerek potasowy - 2 tys. ton.

Szwecja eksportować ma do Francji: /w tys. koron szwedzkich/ wyroby żelazne - 1.600, w tym drut stalowy - 150, stal płaska - 100, narzędzia - 350, maszyny dla obróbki blachy stalowej - 200, /w tys. ton/ stal dla łożysk kulkowych - 1,0, nici - 0,5,

Szwedzki eksport do kolonii francuskich zawierać

będzie: / w tys.koron szwedzkich/ zapalki - 3.000, prymusy i lampy naftowe - 650, papier i tektura - 500, maszyny do liczenia - 400, towary żelazne - 300, urządzenia chłodnicze - 300, cement 32 tys.ton i inne towary na 4.500 tys. koron szwedzkich,

I N D O N E Z J A - H O L A N D I A

Dziennik "Moniteur Officiel" podaje szczegóły umowy handlowej, zawartej pomiędzy Holandią a Indonezją na okres od 1.X.1950 do 30.IX.1951 roku.

Według warunków powyższej umowy Holandia dostarczy Indonezji towarów na sumę 320 milionów guldenów, w tym: / w milionach guldenów/ sprzęt instalacyjny i narzędzia za 99,3, tekstylia - 81,7, produkty mleczarskie - 30,5, chemikalia i towary farmaceutyczne - 17,6, nawozy - 12,1.

Indonezyjski eksport do Holandii na sumę 435 milionów guldenów obejmuje: tytoń - za 50 mil.guld. /w tys.ton/ olej palmowy - 78, kauczuk - 12, cynę - 3, herbatę - 8.

H O L A N D I A - J A P O N I A

Pomiędzy Holandią a Japonią zawarty został układ handlowy, przewidujący obroty towarowe na sumę 7,3 mil.£.

Do chwili ukazania się specjalnego zarządzenia import towarów japońskich do Holandii dokonywany będzie w ramach transakcji kompensacyjnych.

H O L A N D I A - W I E L K A B R Y T A N I A

Jak donosi agencja "Agefi" czas trwania angielsko-holenderskiej umowy handlowej, której termin upłynął w dniu 30 grudnia 1950 - został przedłużony do 1 lipca 1951 roku.

H O L A N D I A - W Ł O C H Y

Agencja "France Presse" donosi, że pomiędzy Holandią a Włochami zawarta została umowa handlowa, której moc obowiązująca rozpocząć się miała w dniu 1 kwietnia 1951 r. Lista kontyngentowych towarów ma być w porównaniu z poprzednią umową cokolwiek rozszerzona.

Wymiana towarowa osiągnie 250 mil.guldenów.

I N D I E - J A P O N I A

Pomiędzy Indiami a Japonią toczą się pertraktacje, dotyczące zawarcia układu handlowego. Układ przewidywać ma wymianę towarową wartości £ 21 milionów, przy czym eksport indyjski przekroczy £ 12 mil. a import osiągnie

£ 8 milionów.

Jak podaje komunikat w toku petraktacji przedstawicieli Indii nie zgodzili się na import zabawek oraz na eksport złomu stalowego do Japonii.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - W Ł O C H Y

Według warunków umowy handlowej, zawartej w lutym 1950 roku pomiędzy Włochami a Niemcami Zachodnimi na okres od 1.VII.1950 do 30.VI.1951 roku każda ze stron dostarczy towarów w stosunku do których zniesione zostały ograniczenia ilościowe, na sumę 70 - 75 mil.£. Prócz tego umowa przewiduje eksport towarów, oo do których utrzymane zostały kontyngenty w granicach 60 - 65 mil.£ po każdej stronie.

Włoski eksport obejmuje: /w mil.£/ świeże owoce i jarzyny - 12,0, wina - 4,0, przetwory owocowe i winogronowe - 2,0, ser - 1,0, bawełnę - 5,7, drukowane tkaniny bawełniane - 1,0, maszyny i instalacje dla przemysłu tekstylnego - 1,0, samochody osobowe - 1,0, części do nich - 2,0, mazut i gazolinę - 3,0 i inne towary.

Z Niemiec Zachodnich, Włochy otrzymać mają /w mil.£/: węgiel - 42,0, instalacje do elektrowni - 5,0, maszyny do produkcji papieru - 1,2, maszyny i części zapasowe - 2,0, specjalne typy obrabiarek do cięcia metali - 1,5, instalacje dla stalowni, wyroby walcowane, inne artykuły żelazne - 3,0, harwniki - 2,0, towary farmaceutyczne - 1,0, bydło zarodowe - 1,0, złom wartości 150 tys.£.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - A U S T R A L I A

Według doniesienia agencji "France Presse" pomiędzy Niemcami Zachodnimi a Australią zawarty został układ handlowy.

Eksport Australii do Niemiec Zachodnich objąć ma głównie: wełnę, skórę i masę perłową, zaś import z Niemiec Zachodnich do Australii - różne maszyny.

N O R W E G I A - S Z W A J C A R I A

W dniu 13.XII.1950 roku paraflowana została umowa o wymianie towarowej na rok 1951 pomiędzy Norwegią a Szwajcarią. Do umowy dołączone zostały listy towarowe, uwzględniające zalecenia tak zwanej "Organizacji Europejskiej Współpracy Gospodarczej" w stosunku do "list wolnych". Dla towarów nieobjętych "wolnymi listami" zachowane zostały dotychczasowe kontyngenty.

Prócz tego w wyniku rokowań strony doszły do porozumienia w sprawie spłaty przez Norwegią procentów w związku z ciążącym naraziej długiem. Norwegia zobowiązała się zapłacić sumę, stanowiącą odsetki conajmniej za okres jednego roku, oraz przypadającą na rok bieżący część niespłaconego długu, przedwojennego.

N O R W E G I A - W E G R Y

W rezultacie pertraktacji handlowych, prowadzonych pomiędzy Norwegią, a Węgrami w Oslo, podpisany został protokół o przedłużeniu umowy handlowej z 27 sierpnia 1946 r. do 31 stycznia 1952 roku.

Do protokołu dołączone zostały dwie listy, na mocy których Norwegia dostarczyć ma Węgrom: /w tys.koron norw./ ferrochromu - 500, tranu - 350, tłuszczy hydrogenizowanych i tranu oczyszczonego - 250, kwasów tłuszczowych - 200, chemikalii - 200, mączki rybnej - 100, konserw rybnych - 100, miki - 100, różnych maszyn i aparatów - 100, celulozy, sztucznego włókna i innych towarów.

Węgierskie dostawy obejmują: /w tys.koron norw./ zapasowe części radiowe - 500, tarcicę z drzew liściastych - 300, specjalne lampy łukowe - 250, pastę pomidorową - 250, kiszki - 100, galanterię żelazną - 100, fajans sanitarny i użytkowy - 100, cukier, paszę, chemikalia i inne towary.

N O R W E G I A - W Ł O C H Y

Agencja "France Presse" donosi, że Włochy i Norwegia podpisały umowę handlową na 1951 rok.

Wymiana towarowa określona została na 200 mil.koron norw. Eksport włoski obejmuje gotowe wyroby tekstylne, a również przędzę bawełnianą i lnianą oraz maszyny.

Z Norwegii Włochy importować będą: celulozę, miazgę drzewną, suszone ryby i tran.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ARGENTYNA

Pozwolenia przywozu maszyn biurowych.

Argentyński Bank Centralny wydał dnia 2.IV.1951 okólnik do agentów giełdowych upoważnionych do wykonywania operacji dewizowych, a za ich pośrednictwem do wszystkich zainteresowanych handlem importowym, w którym zawiadamia, że postanowił rozpatrzyć wnioski o pozwolenie przywozu, bez użycia dewiz, maszyn do dodawania, do liczenia, rejestracyjnych, do księgowości i statystyki. Wnioski takie należy składać w terminie 1 - 5 i 15 - 20 każdego miesiąca na specjalnych formularzach przeznaczonych dla operacji importowych bez użycia dewiz.

BOLIWIA

Złagodzenie ograniczeń importowych.

Dekretem z dn.11.I.b.r. został cofnięty zakaz importu niektórych towarów, obowiązujących od 8.IV.1950 r. Lista tych towarów obejmuje, między innymi, cement portlandzki, kawę, konserwy żywnościowe, wełniane artykuły tekstylne, obuwie skórzane /z wyjątkiem męskiego/, ozdobne części odzieży i inne.

BRAZYLIA

Zawieszenie transakcji wiązanych eksportowo-importowych.

Prasa brazylijska z 20.II.b.r. opublikowała okólnik Banku Brazylii na podstawie którego zabronione zostały transakcje wiązane eksportowo-importowe. Transakcje zatwierdzone do 8.II.1951 r. pozostają nadal ważne, z tym że termin przewidziany na tych zatwierdzeniach dla składania odnośnych pozwoleń nie będzie przedłużony./por. "W.H.Z." str.61 działu III B./

Bank Brazylii będzie odtąd przyjmował tylko wnioski o zmianę uprzednio ustalonych warunków dla transakcji już zatwierdzonych, o ile zmiany te przedstawiają korzyść dla gospodarki narodowej.

Termin ważności pozwoleń importowych albo eksportowych dotyczących transakcji wiązanych nie może być przedłużony z wyjątkiem:

- a/ jeżeli pozwolenia dla jednej ze stron zostały zużytkowane w przewidzianym terminie;
- b/ jeżeli chodzi o transakcje realizowane częściami - w tym przypadku będą przedłużane pozwolenia importowe na wartość odpowiadającą eksportowi już dokonanemu. Tak samo pozwolenia eksportowe mogą być przedłużone, jeżeli dokonany import nie jest całkowicie skompensowany z eksportem ale przedłużenie to może opiewać na wartość towarów pozostających do wyrównania.

DOMINIKAŃSKA REPUBLIKA

Ustanowienie kontroli importu.

Dekret z 6.II b.r. ustanawia całkowitą kontrolę importu z wszystkich krajów. Pozwolenia będą wydawane przez specjalnie do tego upoważnione władze.

EKWADOR

Import towarów w transakcjach kompensacyjnych.

Dekret z dn.16.II.b.r. Banku Centralnego wylicza towary, których import dozwolony jest tylko w kompensacie /t.j. za dolary USA/ z eksportem określonych produktów krajowych.

W powyższej liście figurują, obok innych, następujące artykuły: szynka, koniak i wina w naczyniach szklanych i drewnianych, wyroby szklane, ekstrakty barwiarskie, broń myśliwska, rączki do parasoli, sztuczne kwiaty, biżuteria prawdziwa i sztuczna, części zamienne do samochodów, autobusów i autokarów, szybkościomierze i liczniki do samochodów, rękawiczki, laski, parasolki, grzebienie, kapelusze.

FRANCOJA

Kontrola importu konserw rybnych.

Zgodnie z dekretem z 5 października 1949 r. konserwy z ryb, skorupiaków itp. mogą być importowane do Francji o ile dołączone jest do nich świadectwo kontroli wydane przez organ uznany przez rząd francuski. Wnioski o uznanie takiego organu są załatwiane pozytywnie, byle tylko kontrola przeprowadzana przez ten organ, odnośnie do jakości, stanu zdrowotnego i oznaczenia produktu, dawała gwarancję, odpowiadającą gwarancji dawanej przez odnośny organ francuski.

Lista tego rodzaju organów uznanych przez rząd francuski w państwach obcych nie jest jeszcze skompletowana, niektóre jednak państwa nie odpowiadały na wnioski skierowane do nich w tej sprawie przez Francję, lub odpowiedziały, że nie są zainteresowane w eksporcie do Francji wyżej wymienionych artykułów. Należą tu: Finlandia, Portugalia, Hiszpania, USA, Tunis i ZSRR.

W związku z tym import do Francji konserw z ryb, skorupiaków itp. z wymienionych państw jest wstrzymany począwszy od dnia 1 kwietnia b.r.

Przepisy w sprawie importu mięsa.

Dekrety z roku 1888 i 1912 przewidują, że import mięsa do Francji może odbywać się, o ile chodzi o mięso wołowe i wieprzowe, tylko w formie całych sztuk wzgl. podzielonych na połowy lub ćwierci. Dekret z r. 1914 zezwala na import mięsa w osobnych częściach tylko jeśli chodzi o pewne części określone.

Obecnie w związku z rozpowszechnianiem się zwyczaju eksportowania mięsa w postaci różnych poszczególnych części oraz z udoskonaleniami technicznymi w dziedzinie uboju, konserwacji i transportu, zapewniającymi polepszenie warunków sanitarnych, przewiduje się we Francji zniesienie dotychczas obowiązujących wyżej wymienionych dekretów. Zanim to nastąpi w drodze oficjalnej, władze francuskie postanowiły stosować przy uboju i imporcie mięsa pochodzącego z bydła i trzody chlewnej jedynie zarządzenia z 15/2, 31/8, 15/9 1949 r. oraz z 23/2 i 1/3 1951 r.

Świadectwa sanitarne przy imporcie produktów zwierzęcych.

Dnia 5 marca 1951 r. władze francuskie wydały następujące zarządzenie w sprawie importu produktów zwierzęcych.

Zdarza się, że większe przesyłki produktów zwierzęcych bywają rozdzielane w drodze na mniejsze części, które z kolei kierowane są do różnych krajów, a cała przesyłka w swej pierwotnej postaci zaopatrzona była tylko w jedno świadectwo weterynaryjne. O ile taki podział przesyłki odbywa się na obszarze obcego państwa, a jedna jej część zostaje wysłana do Francji, świadectwo globalne nie zawsze może towarzyszyć tej ostatniej części, w każdym zaś razie treść oryginału wzgl. kopii takiego świadectwa nie odpowiada już danej przesyłce, przynajmniej w odniesieniu do wagi.

W związku z tym francuskie ministerstwo rolnictwa zarządziło, że dla towarów, których import podlega przepisom dekretu z 15/2 1949 r. i odbywa się w wyżej opisanych okolicznościach, wystarczającym jest świadectwo wydane przez konsulat francuski, pod następującymi warunkami:

- 1/ musi zawierać wzmiankę, że jest dokładną kopią oryginalnego świadectwa weterynaryjnego, oraz
- 2/ musi być podana waga towaru, dla którego świadectwo jest wystawione i przyczyna wystawienia świadectwa przez konsula /rozdział towarów w danym porcie/.

I N D I E

Licencjonowanie eksportu oleju rycynowanego.

Urząd Handlu w New Delhi podał do wiadomości, że zarządzeniem z dnia 12/3 1951 r. został wprowadzony wymóg uzyskania licencji eksportowej na olej rycynowy. Eksporterzy, którzy zawarli już kontrakty, winni je poddać rejestracji, gdyż w przyszłości licencje eksportowe udzielane będą tylko na kontrakty zarejestrowane.

Wolne licencjonowania importu.

Dnia 13/3 1951 r. władze indyjskie postanowiły wydawać wolne pozwolenia na okres styczeń-czerwiec 1951 r. wszystkim zainteresowanym importerom na przywóz drzewa i drewna budulcowego /z małymi wyjątkami/, streptomecyny oraz niektórych nici i włókien bawełnianych.

Powiększenie wartości pozwoleń przywozu.

Dnia 13 marca b.r. władze indyjskie postanowiły podwoić, z pewnymi wyjątkami, wartość pozwoleń przywozu wydanych na okres styczeń-czerwiec 1951 r. w celu pokrycia zapotrzebowania na drugie półrocze b.r. Nie będzie podwyższona wartość pozwoleń wydanych dla towarów podstawowych, niektórych urządzeń elektrycznych, kolejowych /w ramach kontraktów kolei państwowych/, towarów wymienionych w liście "A", która obejmuje ponad 40 pozycji, wśród których znajdują się różne silniki, instrumenty precyzyjne, narzędzia rolnicze, urządzenia świetlne, elektryczne, części do niektórych maszyn, bawełna surowa, konserwy rybne, przetwory jarzynowe, owocowe, wyroby tytoniowe, niektóre wyroby jedwabne i wełniane, porcelana, szkło, rowery, zegary i inne.

Wartość pozwoleń dla towarów wymienionych w liście "B" /łożyska kulkowe, koła szlifierskie, pasy, kable izolowane gumą, ołówki/ będzie podwojona, ale przesyłki w ramach połowy podwojonej wartości mogą być dokonane w drugim półroczu b.r.

Wszystkie inne pozwolenia na okres styczeń-czerwiec 1951 r. będą podwojone co do wartości, i okres ich ważności będzie przedłużony o 6 miesięcy, przy czym wydano

szczególne instrukcje, do których posiadacze pozwoleń winni się zastosować.

Wszystkie towary, dla których wartość pozwoleń przywozu jest podwojona i okres ważności przedłużony, mają pokryć zapotrzebowanie na cały rok kalendarzowy 1951 i nowe pozwolenia dla tych towarów na okres drugiego półroczu b.r. nie będą wydawane.

INDIE PORTUGALSKIE

Pozwolenia przywozu.

Zgodnie z poprzednio obowiązującym zarządzeniem pozwolenia przywozu były wymagane dla importu towarów ze wszystkich państw z wyjątkiem Indii. Obecnie zarządzenie to zostało zmienione w ten sposób, że pozwolenia przywozu wymagane są jedynie dla towarów importowanych z obszarów o twardej walucie i tylko wówczas, jeżeli Banco Nacional Ultramarino dostarcza potrzebnych dewiz.

IRAK

Zakaz importu.

Generalny Dyrektor Importu ogłosił listę 48 towarów, które nie będą mogły być importowane do Iraku. Większość tych towarów stanowią: orzechy i nasiona oliwiste różnego rodzaju, świeże i suszone jarzyny i przetwory spożywcze.

KANADA

Ograniczenia eksportu.

Z dniem 1/2 1951 r. do listy towarów, na eksport których należy uzyskać pozwolenie, dodano nowych 16 pozycji. Pięć z tych towarów wymaga pozwolenia przy eksporcie we wszystkich kierunkach: odpadki z papieru i włosienia, kobalt, tungsten, żelazne i stalowe części do ogrodzeń. Pozostałe 11 pozycji wymagają pozwolenia przy eksporcie do wszystkich krajów z wyjątkiem USA. Do nich należą m.inn.: resztki bawełny i wełny, siarka, biały olej mineralny, opony gumowe.

KOLUMBIA

Dewaluacja i zwiększenie kontroli importowej.

Dnia 26/3 1951 r. Kolumbia zdewaluowała peso z 195 za 100 \$ do 250 nza 100 \$. Równocześnie rząd poddał kontroli importowej ponad 2.000 towarów, głównie towary luksusowe i produkty rolnicze. Inne ograniczenia zostały zniesione.

MAŁAJSKI ZWIĄZEK

Kontrola eksportu kauczuku.

W dniu 5/4 1951 r. rząd federacji podał do wiadomości, że z dniem 9/4 b.r. zostaje wprowadzona kontrola przeznaczenia eksportowanego kauczuku. Po tej dacie eksport kauczuku będzie podlegał zezwoleniom, przy czym ilość przesyłana do różnych krajów będzie stale nadzorowana.

NIEMCY ZACHODNIE

Uchylenie ułatwień walutowych dla eksportu.

Bundesanzeiger z dnia 22/3 1951 r. podaje do wiadomości, że związkowe ministerstwo ekonomii zarządzeniem nr.15/51 uchyliło z terminem ważności 22/6 1951 ułatwienia walutowe, przyznane swego czasu eksporterom w transakcjach przynoszących inkaso efektywnych dolarów USA.

Od dnia 22/3 b.r. wolne dolary, zapisane już na dobro eksporterów, jak również te, które będą zapisane na ich dobro do dnia 22/6 z importów w wolnych dolarach, mogą być swobodnie użyte tylko na zakup określonych towarów, jak surowiec, półfabrykaty, niektóre metale, minerały, włókna do tkanin itp.

Użycie wyżej wymienionych wolnych sum dolarowych na import innych towarów może być wyjątkowo dozwolone na podstawie uprzedniego specjalnego pozwolenia.

NOWA ZELANDIA

Ograniczenia importowe.

Od 1 stycznia 1951 r. począwszy import 413 towarów do Nowej Zelandii nie podlega ograniczeniom o ile towary te pochodzą z krajów o słabej walucie.

Import pozostałych towarów nadal wymaga zezwolenia.

Znakowanie towarów.

Oznaczanie kraju pochodzenia nie jest obowiązkowe dla towarów importowanych do Nowej Zelandii, jednakże ze względu na ochronę samych towarów umieszczanie znaku jest wskazane. Szczegółowe natomiast przepisy istnieją co do etykietowania, szczególnie jeżeli chodzi o uwidocznienie wagi netto na licznych artykułach.

Faktury.

Import wszystkich towarów do Nowej Zelandii wymaga sporządzenia faktury celnej, wystawionej w 3 egzemp-

larzach. Legalizacja konsularna faktury nie jest potrzebna. Na odwrocie faktury należy zamieścić zaświadczenie pochodzenia, co zastępuje świadectwo pochodzenia. Faktura winna być podpisana przez sprzedawcę lub producenta oraz osobę, zdolną do podpisywania w charakterze świadka zwykłych dokumentów handlowych.

Kolumna zatytułowana "Bieżąca wartość wewnętrzna w walucie kraju eksportującego" służy za podstawę obliczania opłat importowych.

Import próbek.

Próbki importowane do Nowej Zelandii podlegają opłatom celnym. Dla kolekcji próbek kupców podróżujących wystarczy złożenie do depozytu kwoty, odpowiadającej należnemu cłu. Depozyt zwraca się o ile towar jest reeksportowany w terminie 6 miesięcy.

Ceny, sposób zapłaty i termin wysyłki.

Zaleca się podawanie cen w funtach sterlingach, w miarę możliwości cif port nowozelandzki. Zaleca się również przyjmowanie zapłaty raczej za pomocą traty dokumentowej aniżeli przez żądanie otwarcia nieodwołalnej akredytywy.

S Z W A J C A R I A

Ograniczenia sanitarne przy imporcie produktów rolnych.

Wobec znacznego rozprzestrzeniania się w różnych krajach Europy pryszczycy, wydał szwajcarski departament ekonomiczny w dniu 12 marca 1951 r. zarządzenie w sprawie importu produktów rolniczych, o czym wspomnieliśmy już ogólnie w WHZ na str.56 działu III B. W myśl tego zarządzenia:

1. Za produkty rolnicze uważa się:
 - ex poz.1a-6 zboża pastewne i nasienne
 - ex poz.7 kukurydza pastewna i nasienna
 - poz.45 ziemniaki jadalne i pastewne
 - poz.45 a ziemniaki sadzeniaki
 - poz.203 nasiona traw i koniczyzny
 - ex poz.204 rzepak
 - ex poz.205 nasiona rzepy, buraków pastewnych i cukrowych
 - poz.211a gałęzie, trzcina, słoma, plewa zbóż
 - poz.212 siano, sieczka, itp.
 - poz.213 makuchy i mączka z nich.
 - poz.214 mączka mięsna i rybna na paszę dla bydła
 - poz.215 otręby
 - poz.216a mączka pastewna skażona
 - ex poz.220 buraki, rzepa, wyka, pozostałości z przemiału.

2. Towary wysyłane w workach, muszą być pakowane w worki nowe lub oczyszczone i zdezynfekowane albo w worki papierowe. O ile chodzi o worki używane, należy przedstawić przy odprawie celnej świadectwo stwierdzające, że worki zostały oczyszczone i zdezynfekowane przed użyciem ich do danej przesyłki /zanurzone w 5% roztworze sody lub w 1-2% roztworze sody kaustycznej albo wygotowane/. W razie braku świadectwa, urząd celny zawiadomi o przesyłce bezpośrednio federalny urząd weterynaryjny za pomocą kopii deklaracji, podając odbiorcę i stację przeznaczenia; urząd ten, w porozumieniu z właściwym weterynarzem kantonalnym, zarządzi dalsze środki na koszt odbiorcy.

3. Do przewozu omawianych towarów wolno używać tylko pojazdów oczyszczonych i zdezynfekowanych. Pojazdy użyte do przewozu muszą być oczyszczone i zdezynfekowane bezpośrednio przed ich załadowaniem, co ma być stwierdzone świadectwem. Pojazdy kołowe, nie zaopatrzone w świadectwa lub zaopatrzone w świadectwa niedostateczne, będą cofnięte do granicy.

4. Każda wysyłka siana i słomy winna być zaopatrzona w świadectwo stwierdzające, że artykuły te pochodzą z obszarów wolnych od pryszczycy. Jeśli takiego świadectwa brak lub jest niekompletne, przesyłka zostanie odrzucona.

5. Świadectwa, o których mowa pod 2,3,4, winny być wystawione przez urzędowego weterynarza miejsca pochodzenia i zawierać następujące dane:

- a/ miejsce pochodzenia towaru,
- b/ nazwisko i adres wysyłającego,
- c/ numer wagonu lub numer karty pojazdu drogowego,
- d/ określenie handlowe towaru, numery matrykuły i liczbę worków oraz wagi przesyłki siana lub słomy,
- e/ nazwa i adres odbiorcy,
- f/ worki użyte do przesyłki i pojazdy kołowe: zaświadczenie, że worki, względnie pojazdy kołowe zostały oczyszczone i zdezynfekowane bezpośrednio przed ich użyciem,
- g/ siano i słoma: zaświadczenie, że przesyłka pochodzi z obszaru, gdzie w promieniu przynajmniej 10 km. nie stwierdzono żadnego wypadku pryszczycy w ciągu dwóch miesięcy poprzedzających wysyłkę,
- h/ miejscowość, datę, pieczęć urzędową i podpis weterynarza.

6. Stosownie do zarządzenia Rady Federalnej z dn.17.X. 1933 import paszy wszelkiego rodzaju jak również słomy, podściółki itp. może odbywać się jedynie koleją. Import takich artykułów wozami lub samochodami jest zakazany. Zakaz ten nie obejmuje ruchu pogranicznego ani importu artykułów rolniczych w małym obrocie pogranicznym, z których korzystają obszary pograniczne dla zaspokojenia

swoich własnych potrzeb. Do tego rodzaju obrotu nie odnosi się również całe niniejsze zarządzenie; może on być regulowany zarządzeniami wydawanymi w miarę potrzeby przez Federalny Urząd Weterynaryjny dla pewnych odcinków granicy.

7. Niniejsze zarządzenie odnosi się do importu produktów rolniczych pochodzenia europejskiego, Federalny Urząd Weterynaryjny może przyznawać ulgi dla przesyłek pochodzących z krajów, w których sytuacja zdrowotna jest korzystna.

8. Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem 26.III. 1951 r. Z dniem tym uchyla się zarządzenie Federalnego Urzędu Weterynaryjnego Nr.X z 27.VII.1946 r. dotyczące importu siana i słomy.

Przesyłki./z wyjątkiem przesyłek siana i słomy/ co do których udowodni się, że zostały wysłane przed 26.III.1951 będą przyjęte do importu bez świadectw.

S Z W E C J A

Ograniczenia przywozu wełny surowej.

Przepisy sanitarne odnoszące się do importu wełny surowej do Szwecji objęte są szeregiem rozporządzeń królewskich.

Import wełny z kraju, w którym panuje zaraza bydła, jest zakazany. Odnosi się to również do wełny, pochodzącej z obszarów niezakażonych, ale przewożonej tranzytem przez miejscowości objęte zarazą.

Przepisy przewidują wyjątki od tej ogólnej zasady. Między innymi wełna przewożona przez miejscowości, w których panuje zaraza bydła, może być mimo to importowana, o ile import ten dokonywany jest drogą morską przez pewne określone porty i towar zaopatrzony jest w świadectwo weterynaryjne z kraju i miejscowości pochodzenia. Ponadto wełna taka podlega dezynfekcji przed wydaniem jej właścicielowi.

Wełna pochodząca z miejscowości zarażonej może być również importowana bez świadectwa weterynaryjnego przez określone porty, pod warunkiem, że będzie myta fabrycznie oraz pakowana i przechowywana zgodnie z odpowiednimi przepisami.

Dla importu wełny czesankowej istnieją osobne postanowienia co do sposobu jej przewozu, pakowania i dezynfekcji.

Przesyłki próbek wełny przesyłane pocztą w postaci listów nie podlegają ograniczeniom sanitarnym bez względu na stan zdrowotny kraju pochodzenia. Próbkki przesyłane inną drogą, nieprzekraczające wagi 20 kg, muszą być po ich obejrzeniu w określonych lokalach /np.fabrycznych/ zniszczone lub-w razie dalszego użycia-myte fabrycznie.

Z J E D N O C Z O N E K R Ó L E S T W O

Znakowanie towarów.

Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Rolnictwa i Rybołóstwa, z dniem 25 maja 1951 r. wejdą ponownie w życie przepisy ustawy z 1926 r. o znakowaniu towarów w odniesieniu do szeregu artykułów spożywczych.

W związku z tym importowane rodzynki, sułtanki, mięso, szynka, drób i masło będą musiały posiadać oznaczenie kraju pochodzenia.

Podobne przepisy mają już obecnie zastosowanie dla importowanych świeżych jabłek, jaj, produktów owsianych, pomidorów, margaryny, produktów ze słodu, łososi i pstrągów mrożonych i chłodzonych oraz miodu.

Z W I A Z E K P O Ł U D N I O W O A F R Y K A Ń S K I

Nowy system importowy.

Władze południowo-afrykańskie wydały szereg rozporządzeń uzupełniających obowiązujący system importowy. Rozporządzenia te dotyczą importu surowców, wyposażenia przemysłowych i dóbr konsumcyjnych.

Kwoty na główne surowce będą w wysokim stopniu powiększone i wydane natychmiast na całość roku 1951. Importerzy wyposażenia przemysłowych uzyskają te same udogodnienia jakie przewidziane są dla importerów surowców.

Przy imporcie dóbr konsumcyjnych obowiązują następujące przepisy: każdy importer uzyska przydział na pierwszy semestr 1951 r. w wysokości 40% całego swego importu w 1948 r.; z czego 75% będzie przyznane w ograniczonych pozwoleniach /które mogą być zużytkowane tylko na import towarów pochodzących z krajów o słabej walucie/ i 25% w ogólnych pozwoleniach /które mogą być zużytkowane na import z wszystkich krajów./

Poza tym władze południowo-afrykańskie przystąpiły do ustalenia listy towarów konsumcyjnych, posiadających podstawowy charakter i niewytwarzanych w kraju, zwanej "listą pozytywną"; na import towarów wpisanych na tę listę będą przyznane dodatkowe dewizy.

Wreszcie fabryki montowania samochodów otrzymają dodatkowe przydziały.

W dalszym ciągu utrzymana jest zasada zakazu importu pewnych towarów. W stosunku do importu tekstylii poczyniono pewne zmiany, a mianowicie:

1. Podwyższona została górna granica, powyżej której import tekstylii jest zabroniony,

2. Przywrócony został obowiązek uzyskania pozwolenia, które ma być wydawane automatycznie na towary wolno dotychczas importowane z krajów o słabej walucie.

Automatyczne upoważnienia importowe będą przyznawane dla towarów, przewidzianych, niezależnie od ich pochodzenia. W tym wypadku górna granica fob jest niższa od przewidzianej dla pozwoleń normalnych.

Poza tym zezwolono na import pasków skórzanych do zegarków za zwyczajnym zezwoleniem.

C E A

B E N E L U X

Przedłużenie zawieszania ceł od przędzy.

Dekretem ogłoszonym w "Moniteur Belge" z dnia 24.III.1951 r. zawieszenie ceł importowych na przędzę wełnianą, ustanowione poprzednio do dnia 30.XI.1950 r. zostało przedłużone do dnia 31.III.1951 r.

C E J L O N

Podwyższenie ceł eksportowych.

Rząd Cejlonu ogłosił dnia 14.III.1951 r., z natychmiastową mocą obowiązującą, podwyższenie ceł eksportowych na szereg artykułów. Między innymi podwyższono cło od herbaty-z 53 15 rupii za 100 lbs., od kauczuku-z 15 75 do 50 75 rupii za 100 lbs., od pieprzu-z 200 00 do 250 00 rupii za 100 lbs., od oleju kokosowego-z 162 50 do 325 00 rupii za tonę, od kopry-z 100 00 do 400 00 rupii za tonę.

C Z E C H O S Ł O W A C J A

Zmiany w taryfie celnej.

Zarządzeniem Nr.160 z 12.XII.1950 r. czechosłowacka taryfa celna uzupełniona została szeregiem szczegółów oraz wprowadzono do niej pewne zmiany, jak również zawieszono stosowanie opłat celnych dla niektórych towarów na okres pierwszego półrocza 1951 r. Zmienione zostało określenie niektórych pozycji oraz treść uwag do poszczególnych pozycji, szereg zaś pozycji uzupełniono nowymi uwagami.

W uwagach do kilkudziesięciu pozycji słowa "do 31.XII.1950" zastąpiono słowami "do 31.XII.1951 r."

Zawieszenie ceł na okres 1.I.-30.VI.1951 r. odnosi się do kilkudziesięciu pozycji, wśród których znajdują się: niektóre owoce południowe i inne, melasa, tytoń surowy, zboża, mąka, ziemniaki, nasiona, bydło i inne

zwierzęta, mleko, jaja, drób, tłuszcze, oleje i szereg innych artykułów żywnościowych, a ponadto drzewo budulcowe i do innych celów, gips, kreda, szmergiel, niektóre farby, artykuły techniczne, włókna bawełniane, guma w niektórych postaciach, niektóre metale, jak pewne rodzaje stali, ołów, cynk, aluminium, różne chemikalia, żelatyna, kleje, mączka kostna i wiele innych.

D A N I A

Czasowe podwyższenie taryfy celnej.

Stawki celne na futra i wyroby futrzane, na niektóre rodzaje ciastek, przyprawy korzenne i perfumy zostały powiększone z 20% do 33.1/3% ad valorem na okres do 31.III.1952 r.

E G I P T

Zmiana stawek celnych.

Dekretem opublikowanym 2.I.1951 r. szereg artykułów spożywczych został zwolniony od opłat celnych importowych, zaś opłaty celne od ziemniaków sadzeniaków i mleka w puszkach zostały obniżone. Od cła importowego, jak również dodatkowych opłat ad valorem zostały zwolnione następujące towary: mleko w proszku, masło, proso i niektóre inne zboża, nasiona sezamu i lnu.

Na podstawie dekretu z 26.II.1951 r. towary niżej wymienione zwolnione są od cła importowego: daktyle, banany, jabłka, gruszki, morele, brzoskwinie, olej z nasion bawełny, z orzeszków ziemnych, z sezamu itp./poz.56 A 1, B, 61, 62 a, 103 a, b, d/.

Dla towarów tych opłata dodatkowa w wysokości 7% ad valorem została zmniejszona do 1%.

F R A N C J A

Ponowne zastosowanie opłat celnych.

Z dniem 8.III.1951 r. przywrócone zostało pobieranie cła importowego od manioku. Zwolnione od cła są ładunki, wysłane przed tą datą i służące na pokrycie bieżącego zapotrzebowania, a nie na tworzenie zapasów.

G R E C J A

Zwolnienie od cła.

W wyniku niedostatecznego zbioru oliwek i celem zapobieżenia zwwyżce oliwy, rząd grecki zwolnił od cła, aż do 31.VIII.1951 r. następujące towary: jadalne nasiona oleiste, olej rybny, olej kokosowy, nasiona oleiste i owoce przeznaczone do produkcji olejów w stanie płynnym i stałym.

I N D I E

Zwiększenie ceł eksportowych.

Rząd indyjski podał do wiadomości, że z dniem 30.III.1951 r. zostało podwyższone cło eksportowe na materiał workowy z juty z 150 rupii od tony na 350 rupii.

Od 1.III.1951 r. maksymalne cło eksportowe, które może być pobierane od pieprzu podwyższone jest ze 120 rupii od 1 cwt. Stawka celna pozostaje w wysokości 50% ad valorem.

K U B A

Zawieszenie niektórych opłat importowych.

Dekretem Ministra Finansów z dn.5.III.1951 r. rząd Kuby zawiesił pobieranie opłat celnych, opłat konsularnych i innych opłat pobierane przez władze celne od importowanych maszyn, aparatów, materiału wyposażeniowego i części zmontowanych albo rozmontowanych oraz surowców koniecznych do druku gazet i czasopism.

W pierwszym rzędzie skorzystać z tego mogą przedsiębiorstwa, które wydają albo drukują dzienniki i czasopisma pod stałym tytułem w określonych datach.

Zwolnienie od cła importowego dotyczy również drukowanych dodatków do dzienników.

Cło importowe od cementu.

Dekret Nr.311 opublikowany w Dzienniku Urzędowym Kuby z dnia 21.II.1951 r. przedłuża okres zawieszenia ceł importowych w stosunku do cementu na dalsze 6 miesięcy.

N O R W E G I A

Opłata eksportowa od pulpy i papieru.

Od 15.III.1951 r. wprowadzone stałą opłatę eksportową od pulpy i papieru. Stawka obecna obliczana jest w tej samej wysokości, tak dla tony eksportowanej pulpy jak i papieru. Do dnia 14.V.b.r. opłata będzie pobierana w dotychczasowej wysokości opłaty wprowadzonej tymczasowo od 1.I.1951 r. Po 14.V.b.r. stawka ta będzie poddana rewizji w zależności od poziomu cen eksportowych na pulpe i papier.

P E R U

Ulgę dla importu wyposażenia górniczego.

Według ostatnio ogłoszonego statutu górniczego import maszyn i urządzeń dla przemysłu górniczego został zwolniony od wszelkich opłat.

Dekret z 16.II.1951 r. wyjaśnia bliżej sposób zastosowania tego postanowienia. W myśl dekretu posiadacze koncesji na eksploatację winni czynić starania o zwolnienie od cła w Ministerstwie Gospodarki przed dokonaniem importu. Dla niektórych towarów objętych postanowieniem, jak maszyn górniczych lub lokomotyw, wagoników, chemikali, odzieży specjalnej, zwolnienie przyznawane będzie automatycznie; dla innych jednak, jak oleji smarowych, metali, specjalnych lamp, narzędzi, drutów i kabli, izolatorów itp. należy przed tym udowodnić, że będą przeznaczone do użytku w przemyśle górniczym.

Wszystkie powyższe towary będą zwolnione od cła i dodatkowych opłat z wyjątkiem opłat konsularnych w wysokości 5.833% wartości cif oraz opłaty ad valorem przypadającej na rzecz Ministerstwa Marynarki.

Dekret postanawia również, że inne towary, nadchodzące razem z tymi, dla których przyznane są zwolnienia, mogą być wpuszczone dopiero, o ile są należycie udokumentowane i po zapłaceniu należnych opłat. 5% tolerancji przyznawanej normalnie przy odprawie celnej podwyższa się dla towarów, korzystających z ulg, do 10%.

Posiadacze koncesji nie mogą odstępować importowanych na powyższych warunkach towarów, chyba że uzyskają pozwolenie Dyrekcji Górnictwa oraz zapłacą należne opłaty od których towar był zwolniony.

Podwojenie ceł na towary luksusowe.

Równocześnie ze zniesieniem wszelkich ograniczeń importowych podwyższone zostały stawki celne na pewne

towary luksusowe jak: biżuteria prawdziwa i sztuczna, pudełka do papierosów, zegarki kieszonkowe i na rękę, pióra i ołówki wieczne, skrzynki na tytoń, torebki i torby, srebro stołowe, zegary ściennie i luksusowe przybory podróżne.

S Z W E C J A

Podwyższenie opłaty eksportowej od pulpy i papieru.

Z dniem 30.III.1951 r. rząd szwedzki ogłosił podwyższenie opłaty eksportowej do następujących wysokości: na pulpę mechaniczną - 75 kr.od tony, na pulpę chemiczną - 210 kr. od tony, na papier - 210 kr.od tony oraz na czcionki - z 50 do 200 kr. od tony.

W E N E E Z U E L A

Podwyższenie ceł importowych na przetwory rybne.

Począwszy od 1.III.1951 r. Wenezuela podwyższa stale cła importowe na przetwory rybne. Ma to na celu dodatkową ochronę narodowego przemysłu konserw rybnych.

W Ł O C H Y

Obniżenie opłat.

Ustawa Nr.65 z 27.II.b.r. wprowadza zmiany w opłatach przemysłowych i odnośnych dopłatach celnych na oleje mineralne.

Dla produktów otrzymywanych z lignitu, torfu i podobnych materiałów, stosując się do przepisów Ministerstwa Finansów, przyznana została zniżka 30%.

Zniesiona została równocześnie opłata przemysłowa i odpowiednia dopłata celna na benzol surowy albo rafinowany. Gdy jest on zmieszany z innymi produktami naftowymi, wówczas pobiera się opłatę wg. stawki dla benzyny.

Z A Ł A C Z N I K
d o
WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO
Nr. 9

Sytuacja gospodarcza i handel zagraniczny Węgierskiej
Republiki Ludowej w 1950 roku

W roku 1950 nastąpiło dalsze umocnienie się ustroju demokracji ludowej na Węgrzech. W ubiegłym roku w Węgierskiej Republice Ludowej utworzone zostały Rady Ludowe; świadczy to o nowym etapie w jej rozwoju politycznym w kierunku wciągnięcia do rządzenia krajem szerokich mas pracujących i o znacznym umocnieniu się organów demokratycznej władzy państwowej.

W wyniku wykonania planu pierwszego roku pięciolatki Węgierska Republika Ludowa osiągnęła nowe znaczne sukcesy w rozwoju gospodarki, kultury, wzrostu dobrobytu mas pracujących oraz wniosła nowy znaczny wkład do budowy fundamentów socjalizmu w kraju. W obecnej chwili sektor socjalistyczny obejmuje już cały przemysł fabryczny i budowlany, wszystkie przedsiębiorstwa państwowe, cały handel hurtowy i 67% handlu detalicznego, jak również 14.3% rolnictwa. Udział sektora socjalistycznego w dochodzie narodowym kraju wynosi 70%.

Opierając się na pomocy i poparciu Związku Radzieckiego i współpracy ekonomicznej z krajami demokracji ludowej, naród węgierski pod kierunkiem Węgierskiej Partii Pracujących powodzeniem wprowadza w życie pięcioletni plan gospodarki narodowej. Dane centralnego urzędu statystycznego dotyczące rezultatów wykonania planu w 1950 roku stanowią dobitny dowód nowych zwycięstw narodu węgierskiego we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej.

P R Z E M Y S Ł

W planie pięcioletnim Węgierskiej Republiki Ludowej /1950 - 1954/ zwrócono specjalną uwagę na rozwój przemysłu ciężkiego, który stanowi główną bazę materialno-techniczną budowy socjalizmu w kraju, bazę wyposażenia przemysłu, transportu i gospodarstwa rolnego w nowy sprzęt techniczny i pomyślniej, socjalistycznej przebudowy gospodarki narodowej.

Ustalony pierwotnie plan pierwszego roku pięciolatki przewidywał wzrost produkcji fabrycznej o 17.7% w porównaniu z 1949 r. Jednak aktywny udział mas pracujących we współzawodnictwie socjalistycznym, rozwój ruchu stachanowskiego i zastosowanie pomysłów racjonalizatorskich doprowadziły do ujawnienia nowych wewnętrznych rezerw produkcyjnych. Umożliwiło to rządowi Węgier znaczne powiększenie planu produkcji przemysłowej na rok 1950. Wykonanie w

1950r. przez przemysł fabryczny zrewidowanego planu w 109,6%, wskazało na nieograniczone możliwości społeczeństwa, które stało się gospodarzem swego kraju.

W ubiegłym roku plan przemysłu ciężkiego wykonany został w 110,5%, lekkiego - 108,8 %. Wykonanie planu w poszczególnych dziedzinach przemysłu charakteryzują następujące dane: /w %/

przemysł ogółem	- 109,6
w tej liczbie:	
górnictwo	- 106,2
hutnictwo	- 108,4
budowy maszyn	- 109,8
elektrotechniczny	- 118,4
lekki przemysł	
metalowy	- 111,9
precyzyjny	- 146,4
energetyczny	- 101,9
materiałów budowlanych	- 105,1
ciężki przemysł chemiczny	- 111,7
lekki przemysł chemiczny	- 113,4
gumowy	- 108,2
obróbki drzewa	- 119,9
papierniczy	- 106,0
poligraficzny	- 107,2
tekstylny	- 107,8
skórzany i futrzany	- 115,5
konfekcyjny	- 113,0

Charakterystyczną cechą przemysłu węgierskiego po objęciu rządów przez władze demokracji ludowej jest szybkie tempo wzrostu produkcji. W samym tylko 1950 r. wydajność produkcji przemysłu ciężkiego zwiększyła się w porównaniu z 1949 r. o 36,2%, a przemysłu lekkiego - o 34,0%. Ogólnie biorąc, produkcja przemysłowa wzrosła o 35,1% i przeszła dwukrotnie przewyższyła poziom przedwojenny. Stanowi to 40% wzrostu, przewidzianego na cały okres planu pięcioletniego. Takie tempo wzrostu produkcji, nieznane jest w krajach kapitalistycznych i świadczy o wyższości ustroju demokracji ludowej.

W rezultacie pomyślnego wykonania planu gospodarka narodowa Węgier otrzymała w 1950 r. znacznie więcej paliwa, energii elektrycznej, surowców i materiałów niż w roku 1949.

Produkcja ważniejszych artykułów w roku 1950 w porównaniu z 1949 rokiem wynosiła /w %/:

węgla	- 112,0
rudy żelaznej	- 108,7
surówki i stali	- 117,8

odlewów	- 141.7
wyrobów walcowanych gatunkowych	- 108.1
wyrobów walcowanych profilowych	- 121.2
aluminium i glinu	- 115.7
tokarek	- 195.9
lokomotyw	- 112.5
wagonów towarowych	- 82.5
wagonów osobowych	- 178.1
ciężarówek	- 261.2
motorów Diesel'a	- 167.4
traktorów	- 151.4
maszyn rolniczych	- 123.1
energii elektrycznej	- 118.4
cementu	- 144.2
tkanin bawełnianych	- 108.0
tkanin wełnianych	- 111.9
tkanin jedwabnych	- 117.3
obuwia skórzanego	- 147.4
ubrań męskich	- 234.4
damskich płaszczy	- 331.1
mąki	- 140.6
cukru	- 125.0
papierosów	- 85.8
mydła	- 121.4
zapałek	- 120.6

Ozołowe miejsce w rozwoju gospodarki Węgier zajmował przemysł ciężki. W 1950 roku produkcja surówki i stali wzrosła o 17.8%, podczas gdy w poprzednich latach /od 1929 do 1943/ produkcja surówki wzrosła zaledwie o 13%. Wyzyskanie produkcyjnego potencjału wielkich pieców zwiększyło się o przeszło 8%, a przeciętne zużycie koksu na 1 tonę metalu spadło o 4%.

W ubiegłym roku masy pracujące Węgier przystąpiły do budowy naddunajskiego kombinatu metalurgicznego, który odegra decydującą rolę w socjalistycznym uprzemysłowieniu kraju i w umocnieniu młdy Węgierskiej Republiki Ludowej. Na budowę kombinatu i przylegającego do niego miasta inwestuje się 4 miliardy forintów, czyli 18.7% wszystkich inwestycji kapitałowych, przeznaczonych na przemysł przewidziany w planie pięcioletnim. W 1954 r. produkcja kombinatu będzie o 1/3 większa niż cały przemysł metalurgiczny Węgier w 1949 r.

Uwzględniając znaczenie nowego kombinatu metalurgicznego dla gospodarki narodowej kraju Węgierska Partia Pracujących zleciła wykonanie tej budowy Związkowi Młodzieży Pracującej Węgier. Budowa ta przybrała formę prawdziwej budowy narodowej.

W 1950 roku znacznie wzrosło wydobycie węgla w

węgierskich kopalniach i wynosiło 12% w porównaniu z 1949 rokiem. Jednak pomimo osiągniętych sukcesów wydobywanie węgla w okresie ostatnich miesięcy wciąż jeszcze nie do-
 łączył kroku szybkiemu tempu rozwoju przemysłu i trans-
 portu Węgier. Celem przyspieszenia rozwoju przemysłu
 węglowego, Rada Ministrów i KC Węgierskiej Partii Pracu-
 jących powzięły postanowienie zwiększenia wydobycia węgla
 w bieżącym roku o 20% w porównaniu z rokiem 1950, drogą
 przyspieszenia mechanizacji podstawowych robót w sztol-
 niach, udoskonalenia organizacji produkcji, dopływu siły
 roboczej i t.d.

Szeroko zakrojona walka górników o wykonanie posta-
 nowień partii i rządu, korzystanie z doświadczeń przodu-
 jących robotników, patronowanie przodownikom pracy nad
 brygadami pozostającymi w tyle i w wyniku tego wszystkie-
 go wzrost wydobycia węgla są rękojmią, że zadania postawio-
 ne przemysłowi węglowemu będą z powodzeniem wykonane.

Znacznie rozwinęła się na Węgrzech budowa obrabia-
 rek. Produkcja obrabiarek w roku 1950 wzrosła w porówna-
 niu z 1949 r. o 75%.

W kapitalistycznych Węgrzech budowa obrabiarek by-
 ła bardzo słabo rozwinięta. W fabrykach budowy maszyn wy-
 rabiano jedynie wiertarki, tokarki i t.p. i to w niewiel-
 kich ilościach. Większa część obrabiarek potrzebnych dla
 gospodarki narodowej jak również sprzęt specjalny i cięż-
 ki sprowadzany był z zagranicy, głównie z Niemiec i Szwaj-
 carii. W chwili obecnej przemysł węgierski produkuje 28
 rodzajów obrabiarek dla skrawania metalu, jak: obrabiar-
 ki dla toczenia walców, rewolwerówki, tokarki krążkowe
 poziome /karuzelówki/, frezarki /gryzarki/ i t.d.

Duże sukcesy osiągnięto w rozwoju tych dziedzin
 gospodarki narodowej, które są całkowicie zaopatrywane
 w surowce krajowe.

Węgry, dysponując wielkimi zapasami bauksytów /su-
 rowiec dla fabrykacji aluminium/ do ostatnich czasów nie
 miały prawie zupełnie własnego przemysłu aluminium.
 Przed wojną imperialiści niemieccy wszelkimi sposobami
 hamowali na Węgrzech rozwój tej gałęzi przemysłu, w wyni-
 ku czego zaledwie 6.5% wydobywanych bauksytów przerabia-
 no w kraju, resztę zaś wywożono do Niemiec.

W listopadzie 1950 roku w Dunaföldé uruchomiono
 olbrzymią fabrykę aluminium, będącą największym tego ro-
 dzaju przedsiębiorstwem w zachodniej Europie.

Od chwili uruchomienia fabryki, której budowa
 mogła być wykonana jedynie dzięki pomocy Związku Radziec-
 kiego, następuje radykalny zwrot w węgierskim przemyśle
 aluminium. Węgry mogą nie tylko pokryć swe zapotrzebo-
 wanie na aluminium, ale również radykalnie zmniejszyć

zużycie całego szeregu materiałów deficytowych, jak miedź, materiałów drzewnych i in., z których część sprowadzano z krajów kapitalistycznych.

W roku ubiegłym odniesiono poważne sukcesy w dalszej odbudowie dawnych przedsiębiorstw i w zaopatrzeniu ich w nowoczesne maszyny. Większą część fabryk węgierskich przystosowano do specjalnych gałęzi produkcji, wiele przedsiębiorstw przeszło na produkcję seryjną.

Dużej zmianie na lepsze uległa również jakość produkcji przemysłu węgierskiego. Wprowadzenie nowych norm produkcyjnych, podwyżka płacy zarobkowej robotnikom wykwalifikowanym, rozwój socjalistycznego współzawodnictwa, a także nowe ustosunkowanie się robotników i pracowników do pracy, która coraz więcej staje się sprawą honoru i bohaterstwa, przyczyniło się do wzrostu wydajności pracy i zwiększenia produkcji.

Wydajność pracy robotników w przemyśle fabrycznym wzrosła w roku 1950 w porównaniu z rokiem 1949 o 20%, w tym: w przemyśle hutniczym - o 12,3%, w przemyśle budowy maszyn - o 22,8%, w tekstylnym - o 11,2%, w spożywczym - o 47,6%.

Badanie i stosowanie w przedsiębiorstwach węgierskich doświadczeń radzieckich przodowników pracy wywierało duży wpływ na wzrost wydajności pracy. Po wizycie radzieckiego stachanowca Bykowa, mistrza szybkościowej obróbki metali, zorganizowano w zakładach przemysłowych kilka szkół nauczania tego systemu. W obecnej chwili setki tókarzy na Węgrzech stosują już szybkościowe skrawanie metali. Otwarte zostały szkoły przodowników pracy hutnictwa, górnictwa i szeregu innych specjalności.

W ciągu dwóch i pół miesiąca ubiegłego roku grupa radzieckich przodowników pracy zaznajamiała robotników budowlanych z przodującymi metodami pracy. Potokowy system układania cegły, stosowany obecnie na wielu budowach węgierskich przyczynił się do znacznego wzrostu wydajności pracy i powiększenia tempa budowy. Budowę internatu dla górników w Varialocie murarze wykonali na 4 miesiące przed terminem, stosując system szybkościowego stawiania ścian.

W całym kraju szeroko rozwinęła się walka o oszczędność materiałów i surowca jak również o pełne wykorzystanie urządzeń. Robotnicy fabryki obuwia "Tissa" w niecałych 6 miesięcy wyprodukowali 40 tys. par obuwia z zaoszczędzonego surowca. Pracownicy przemysłu bawełnianego zaoszczędzili w ciągu tylko paru miesięcy 440 tys. kg. surowca wartości 5 milionów forintów.

Dzięki wzmożonej aktywności mas pracujących w oszczędzaniu surowców, opału, energii elektrycznej i przyswajaniu nowoczesnej techniki zwiększyła się liczba wynalazków i pomysłów racjonalizatorskich. W samym tylko

przemysłu ciężkim zgłoszono w 1950 r. 71.447 pomysłów nowatorskich, z których 29.717 już zastosowano w produkcji. Oszczędności, które osiągnął przemysł ciężki dzięki pomysłom nowatorskim wyniosły 411 milionów for., w stosunku do 201 mil.for. w roku ub.

Pomysły racjonalizatorskie zaoszczędziły całej gospodarce narodowej Węgier ponad 510 mil. for. w ciągu 9 miesięcy 1950 r.

Obok wielkich sukcesów przemysł węgierski napotykał również na pewne niedociągnięcia, do których należy zaliczyć niedostateczne wykorzystanie parku maszynowego i brak norm użytkowania materiałów. Usunięcie tych niedokładności doprowadzi do upłynnienia dodatkowych rezerw i da możliwość znacznego zwiększenia wydajności produkcji.

Inwestycje kapitałowe i budownictwo

W ustawie o pięcioletnim planie gospodarki narodowej Węgier dużo miejsca poświęcono zagadnieniom racjonalnego wykorzystania rodzimych źródeł surowcowych, socjalistycznego rozmieszczenia przemysłu, a mianowicie: przesunięcie przemysłu do miejsc zbliżonych do źródeł surowcowych, jak również rozwoju gospodarczo zacofanych rejonów w kraju. Na 263 nowych przedsiębiorstw - 243 będą zbudowane w rejonach rolniczych, co doprowadzi do likwidacji istniejącego od wieków nierównomiernego rozmieszczenia przemysłu w kraju, polegającego na skupieniu 75% wszystkich wielkich przedsiębiorstw przemysłowych w rejonie Budapesztu.

Masy pracujące Węgier z olbrzymim entuzjazmem przystąpiły do wykonania tych zadań. Stosowanie przodujących metod radzieckich przodowników pracy, rozszerzanie współzawodnictwa socjalistycznego i wzrost mechanizacji były ważnymi elementami sukcesów budownictwa w pierwszym roku pięciolatki. Plan budownictwa wykonany został z nadwyżką ponad 30%, a w porównaniu z 1949 rokiem ilość wykonanych robót zwiększyła się 2.3 -krotnie.

W roku 1950 osiągnięto wielkie sukcesy w likwidacji sezonowości budownictwa. W rezultacie tego 72% dużych przedsiębiorstw przemysłowych zostało już uruchomionych.

Ogólna suma inwestycji dla gospodarki narodowej była w ubiegłym roku o 67.9% większa niż w roku 1949.

W ciągu 13 lat przedwojennych przeciętne sumy preliminowane na inwestycje wynosiły nie więcej niż 3,3% wydatków budżetowych państwa, podczas gdy budżet 1950 roku przewidywał na inwestycje 41.5% wszystkich wydatków, czyli 12 razy więcej niż w Węgrzech kapitalistycznych.

Plan inwestycji powiększony w okresie jego realizacji o 12,5% poprzedniej sumy wykonany został w 112,5%,

Większość inwestycji za okres pierwszego roku planu pięcioletniego przeznaczona została na rozwój przemysłu i budownictwo oraz na transport. Na przemysł ciężki przypadło 9,4% wszystkich inwestycji przemysłowych.

Naród węgierski upamiętnił wykonanie pierwszego roku planu pięcioletniego uruchomieniem szeregu przedsiębiorstw, co jeszcze więcej przyczyniło się do zwiększenia bazy gospodarczej kraju. Uruchomiona została pierwsza seria Matra - Wiedeńskiej centrali elektrycznej, jednej z największych budowli Węgier. Puszczono w ruch walcownię w mieście Lerinc, która zaopatruje artykułami walcowanymi większość budapeszteńskich fabryk budowy maszyn. W 5-ą rocznicę wyzwolenia Węgier przez Armię Radziecką / 4 kwietnia 1950 r. / Csepelska fabryka samochodów, zaopatrzona w sprzęt przez Związek Radziecki wypuściła pierwsze ciężarówki. W Budapeszcie buduje się metro, przy czym szeroko wykorzystane zostały metody opracowane i stosowane przy budowie metra moskiewskiego.

R O L N I C T W O

Rok 1950 zaznaczył się wzmocnieniem i wzrostem socjalistycznej gospodarki rolnej na Węgrzech. Przy końcu roku na sektor socjalistyczny przypadło 13,1 % całości ziemi ornej wobec 6,7% w roku 1949. Obszar państwowych gospodarstw rolnych zwiększył się z 309,5 tys. hektarów na 469,1 tys. ha, a rolniczych spółdzielni produkcyjnych - z 180,1 tys. ha na 462,3 tys. ha.

Ogólny urodzaj upraw zbożowych w r. 1950 pomimo posuchy był o 9,2 % wyższy niż w roku 1949. Urodzaj pszenicy przewyższył o 16 % urodzaj ubiegłego roku, a żyta - o 8,8 %. Jednak posucha 1950 r. spowodowała zmniejszenie urodzaju ziemniaków i paszy.

W wyniku ulepszonego systemu uprawy ziemi, szerokiego stosowania wysokogatunkowych nasion i nawozów sztucznych państwowe gospodarstwa rolne i rolnicze spółdzielnie produkcyjne osiągnęły wyższe urodzaje niż gospodarstwa indywidualne.

W państwowych gospodarstwach rolnych urodzaj pszenicy był o 13 % wyższy od przeciętnego, a w spółdzielniach produkcyjnych - o 5 %; przeciętne zbiory żyta były w P.G.R. wyższe o 30 %, a w spółdzielniach produkcyjnych o 16 %.

W r.ub. jeszcze bardziej wzmocniła się i rozwinęła baza techniczna gospodarki rolnej. W roku ubiegłym przemysł węgierski rozpoczął masową produkcję traktorów i innych maszyn rolniczych i wypuścił pierwsze kombajny, zbudowane według wzorów radzieckich kombajnów samochodowych. W rezultacie tego w samym tylko 1950 r. gospodarka rolna Węgier otrzymała 4.468 traktorów, 2 tys. pługów traktorowych, 596 ciągników, 390 młocarek i wiele innych maszyn rolniczych.

Liczba ośrodków maszynowych powiększyła się z 221 do 361, a park traktorowy powiększył swój stan do 3.226 maszyn.

Wszystko to wzmocniło bazę techniczną gospodarki rolnej Węgier. I tak w styczniu 1950 roku na 100 holdów ziemi ornej (1 hold = 0,57 ha) wypadało 5,6 HP a przy końcu III kwartału 1950 roku - już 12,2 HP.

Wzrost wyposażenia technicznego gospodarki rolnej Węgier dał możliwość znacznego ulepszenia uprawy i powiększenia mechanizacji robót rolnych. Zwiększył się zakres robót, wykonywanych przez ośrodki maszynowe. W roku 1949 obszar uprawiany przez ośrodki maszynowe wynosił 706,8 tys. ha, w roku 1950 już 1.368 tys. ha, czyli w ciągu jednego roku pomoc, okazana gospodarce rolnej, wzrosła podwójnie. Na polach państwowych gospodarstw rolnych i spółdzielni produkcyjnych, pracowało 5.308 traktorów, 575 kultywatorów, 2.999 młocarek, 20 kombajnów i innych maszyn rolniczych. 55 % zboża wymłócone było przy pomocy ośrodków maszynowych.

Sukcesy spółdzielni produkcyjnych w ubiegłym roku pokazały naocznie całemu chłopstwu pracującemu wyższość

gospodarki spółdzielczej i wzmogły jeszcze bardziej ruch kolektywizacji na wsi.

W r. 1950 utworzone zostały 862 nowe spółdzielnie a liczba należących do nich rodzin wzrosła z 37.000 do 90.000. Dużą rolę w rozwoju spółdzielczości produkcyjnej na Węgrzech odegrała wszechstronna pomoc państwa, jak również sprawozdania delegatów chłopskich, którzy zwiedzali kołchozy, SMT, sowchozy i doświadczalne stacje rolnicze Związku Radzieckiego. W ciągu ostatnich dni miesiąca stycznia 1951 r. w komitacie Somod zorganizowano 9 nowych grup spółdzielczych, w komitacie Peszt - 19, w komitacie Szolnok - 12 itd.

W ciągu pierwszego roku planu pięcioletniego powiększył się znacznie udział chłopów-średniaków w ruchu spółdzielczym, podczas gdy w latach ubiegłych przeważającą część członków spółdzielni stanowili chłopci bezrolni.

Latem 1949 r. średniacy stanowili zaledwie 1,5% członków spółdzielni, a w styczniu 1950 r. - 13,7%. W chwili obecnej średniacy stanowią znaczną część nowo-wstępujących członków spółdzielni rolniczych. Np. w komitacie Baranya na 1.477 nowych członków, 426 to średniacy, w Zsambeka z 63 rodzin, które wstąpiły do spółdzielni 48 należy do średniaków itd.

Jednocześnie z zorganizowaniem nowych spółdzielni nadal wzrasta liczba członków już dawniej powstałych spółdzielni. Rośnie też na Węgrzech liczba wsi, w których wszyscy chłopci pracujący przystąpili do spółdzielni.

Jednym z ważnych osiągnięć gospodarki rolnej w ubiegłym roku było rozszerzenie obszarów uprawy bawełny, konopi, lnu i innych roślin technicznych. Sam obszar uprawy bawełny zwiększył się w porównaniu z 1949 rokiem, trzykrotnie i wynosił około 6.000 ha. W roku 1950 zbiór bawełny wynosił 2,73 centnarów z 1 holdu wobec 1,5 centnara w roku 1949.

Rząd i Węgierska Partia Pracujących udzielają dużej pomocy plantatorom bawełny, zaopatrując ich w nasiona siewne, nawozy i udzielając niezbędnych pożyczek. Do sukcesu uprawy bawełny przyczyniła się i ta okoliczność, że otrzymane z ZSRR nasiona okazały się najbardziej odpowiednie dla warunków klimatycznych Węgier. Pięcioletni plan rozwoju gospodarki narodowej przewiduje w r. 1954 powiększenie uprawy bawełny do 57.000 ha, co pozwala zaopatrzyć zasadniczo cały węgierski przemysł tekstylny w surowiec.

W 1950 roku przeprowadzone zostały wielkie roboty celem nawodnienia stepów Hortobadzkich terenów nad jezio-

4/ Komitat - hrabstwo, Największa jednostka podziału terytorialnego na Węgrzech. (przypisek tłumacza).

rem Balaton. Obszar ziem nawodnionych w ciągu roku 1950 wzrósł w porównaniu z rokiem 1949 o 19,7 % i osiągnął 32.000 ha.

Pomimo wielkich sukcesów gospodarka rolna Węgier nadal nie dotrzymuje kroku szybko rosnącemu przemysłowi socjalistycznemu. Sytuacja ta ulegnie zmianie dopiero po zespoleniu małych i rozdrobnionych gospodarstw chłopskich w gospodarstwa duże, oparte na wspólnej uprawie ziemi i nowej stojącej na wysokim poziomie technice.

W czasie 2-ej wojny światowej hodowla bydła na Węgrzech znacznie spadła. W roku 1945 pogłowie bydła było w porównaniu z okresem przedwojennym mniejsze o 44%, koni - o 56%, świń - o 65%. W roku 1950 stan bydła i świń przewyższył już poziom przedwojenny a ilość koni i owiec osiągnęła poziom roku 1938.

O szybkiej odbudowie stanu hodowli bydła Węgierskiej Republiki Ludowej świadczy fakt, że w ciągu 4 lat od roku 1947 do 1950 - pogłowie bydła zwiększyło się o 28%, podczas gdy w dawnych Węgrzech w okresie 1935 - 1938 wzrost wynosił zaledwie 7%.

Wielkie sukcesy hodowli osiągnęły państwowe gospodarstwa rolne, w których pogłowie bydła wzrosło w 1950 r. o 111,7 %, świń - o 305,6 %, owiec - o 86,3 %, koni o 145,1 %.

Rząd Węgierskiej Republiki Ludowej poświęca dużo uwagi rozwojowi hodowli bydła i stworzeniu w kraju niezbędnych obszarów pastwnych drogą znacznego powiększenia pastwisk i pól paszy.

Rozporządzenie Rady Ministrów o hodowli bydła i upraw pastwnych w 1951 - 52 roku ma na względzie stworzenie warunków dla takiego rozwoju hodowli, która dałaby możliwość pokrycia zapotrzebowania ludności na mleko, mięso i inne produkty, jak również zapotrzebowania przemysłu lekkiego na wełnę, skórę i inne surowce. Dla wykonania tego zadania stan bydła w roku 1951 powinien się zwiększyć o 170 tys. głów, w 1952 roku o 200 tys.; i odpowiednio stan świń - o 400 tys. i 600 tys., owiec - o 230 tys. i 270 tys.

W celu zapewnienia dalszego wzrostu hodowli bydła znacznie zwiększono sumy budżetowe na szkolenie kadr i badania naukowe, wzmocnienie walki z chorobami bydła, na uszlachetnienie rasy i wzrost pogłowia.

T R A N S P O R T .

Szeroko rozwinięta akcja współzawodnictwa pracy kolejarzy węgierskich w walce o powiększenie składów pociągów, zwiększenie wykorzystania lokomotyw i wagonów i oszczędność paliwa, przyczyniła się do pomyślnego wykonania planu przewozów roku 1950, które w porównaniu z rokiem 1949 wzrosły o 22,9%. Ilość pasażerów wzrosła o 25,7% znacznie wzrosły przewozy ładunków masowych - węgla, cementu, cegieł i innych. Ogółem plan przewozów towarowych wykonany został w 101,4%, pasażerskich w 102%.

Dzięki zastosowaniu doświadczeń radzieckich przodowników pracy przeciętny obrót wagonów skrócił się w porównaniu z 1949 rokiem z 5,6 dni do 4,7 dni, a zużycie węgla na 1 tonokm. o 3,1%.

Duże sukcesy osiągnięto również w dziedzinie transportu rzeczno-ego. Przy pomocy Związku Radzieckiego węgierski świat pracy odbudował swoją flotę rzeczno-ą, prawie całkowicie zniszczoną przez niemieckich faszystów. W końcu 1950 roku ogólny tonaż Węgier wynosił 106% poziomu przedwojennego. Roczny plan przewozów towarowych wykonany został w roku 1950 w 112,3%, plan przewozów pasażerskich w 125,3%. Obroty transportu rzeczno-ego w porównaniu z rokiem 1949 zwiększyły się o 54,5%.

Wzrost poziomu materialnego i kulturalnego mas pracujących.

W rozwoju

Olbrzymie sukcesy/gospodarki Węgierskiej Republiki Ludowej stworzyły odpowiednie przesłanki dla wzrostu dobrobytu materialnego mas pracujących, co znalazło wyraz we wzroście dochodu narodowego i zarobków ludności. Dochód narodowy w r.ub. powiększył się o 20% w porównaniu z rokiem 1949 czyli ponad dziesięciokrotnie przewyższył roczny przeciętny wzrost dochodu narodowego dawnych Węgier. Udział sektora socjalistycznego w ogólnym dochodzie narodowym kraju, wzrósł w ciągu roku z 53,8% do 70%, w tym udział przemysłu wynosił 43,3% wobec 38,5% w roku 1949.

W wyniku podniesienia płac, zniżki cen artykułów powszechnego użytku i innych zarządzeń mających na celu polepszenie dobrobytu - dochody mas pracujących w roku 1951 wzrosły od 35 do 40% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wzrosły również dochody chłopów, przy czym znacznie więcej u członków spółdzielni produkcyjnych, niż u chłopów gospodarujących indywidualnie.

W kapitalistycznych Węgrzech, jak i we wszystkich innych krajach kapitalistycznych, plagą ludzi pracy było bezrobocie. W demokratycznych Węgrzech bezrobocie nie tylko zostało zlikwidowane, ale w wielu gałęziach przemysłu wyczuwa się nawet brak rąk roboczych, przeważnie robotników wykwalifikowanych, jak również personelu inżynieryjno-technicznego.

Z roku na rok rośnie liczba robotników i pracowników zatrudnionych w przemyśle. W samym tylko roku 1950 liczba robotników i pracowników zwiększyła się o 223 tys. ludzi, w przemyśle o 100 tys. ludzi, budownictwie - o 83 tys. ludzi. Fundusz płacy wzrósł o 29%.

Znacznie podwyższone zostały płace robotników wykwalifikowanych szeregu grup pracowników państwowych, przeważnie zatrudnionych na prowincji, oraz nauczycieli, lekarzy i sanitariuszy. Przeciętna podwyżka płac wyniosła 16,6%.

5-cioletni plan rozwoju gospodarki narodowej Węgier ma na celu nie tylko samo powiększenie ilości zatrudnionych, ale również i wzrost uświadomienia politycznego i kwalifikacji fachowych, innymi słowy utworzenie kadr zdolnych do wykonania olbrzymich zadań socjalistycznej prze-

budowy kraju.

W dawnych Węgrzech większość robotników zdobywała naukę zawodu w drobnych przedsiębiorstwach chałupniczych. Obecnie przysposobienie kadr robotniczych dokonywane jest w wielkich przedsiębiorstwach i szkołach rzemieślniczych.

W roku 1950 - 30.000 ludzi ukończyło szkoły rzemieślnicze a 200.000 zawodowe kursy dokształcające. Na szkolenie uczniów w szkołach rzemieślniczych preliminowano w ubiegłym roku więcej niż w ciągu całego planu trzyletniego.

Znaczne wysiłki czyni się w kierunku przygotowania wysoko-kwalifikowanych kadr dla gospodarki rolnej. Wzrost mechanizacji robót rolnych, wprowadzenie płodozmianu, powiększenie zasiewów roślin technicznych wymaga przysposobienia uświadomionych politycznie i dobrze obeznanych z techniką agronomii kierowników gospodarki rolnej.

W 1950 roku rozpoczęły się zajęcia na 75 różnych kursach rolniczych, na które uczęszcza ponad 7 tys. przewodniczących rolniczych spółdzielni produkcyjnych, kierowników państwowych gospodarstw rolnych, agronomów i t.d.

W roku szkolnym 1950/51 przeszkolonych będzie 4.500 traktorzystów dla spółdzielni produkcyjnych i 4.200 dla państwowych gospodarstw rolnych, oraz 350 kombajnerów.

Polepszenie dobrobytu mas pracujących doprowadziło do wzrostu obrotów handlowych.

Obroty państwowego handlu hurtowego w roku 1950 były o 57,4% wyższe niż w roku 1949, a obroty socjalistycznego handlu detalicznego o 170,9%.

Zwiększyła się sprzedaż artykułów spożywczych i przemysłowych dla ludności. I tak w IV kwartale roku 1950 w porównaniu z odpowiadającym okresem r. 1949 sprzedaż wzrosła (w procentach) cukru o 11,9, mleka - o 34,2, mydła - o 92,9, obuwia - o 62,2, drzewa - o 46,4, maszyn do szycia o 72,7 i t.d.

Sieć sklepów państwowego i spółdzielczego handlu detalicznego w porównaniu z rokiem 1949 wzrosła ponad dwukrotnie. W roku 1950 uruchomiono 4.685 sklepów państwowych i 3.310 spółdzielczych.

W roku ubiegłym zwiększyła się rola spółdzielni wiejskich w zaopatrywaniu wsi węgierskich w towary przemysłowe, a miast w artykuły żywnościowe.

Udział spółdzielni wiejskich w zaopatrzeniu sklepów w towary przemysłowe wynosi ponad 60%, a w poszczególnych komitatach udział tych spółdzielni jest jeszcze wyższy. Np. w komitacie Szolnok udział ten wzrósł z 30% do 75%.

W roku 1950 dostawy artykułów rolniczych dla państwa odbywały się w 95,6% za pośrednictwem spółdzielni wiejskich, w tym jaj - w 100%, mleka - w 57%, warzyw i owoców - w 70%.

Wzrost stopy życiowej pracującego chłopstwa sprzyjał wzrostowi obrotów sklepów spółdzielczych. W Turkevie przy końcu 1950 roku przeciętne obroty miesięczne w spółdzielni wynosiły 300 tys. forintów, wobec 70 tys. forintów w roku 1949. Ogółem obroty towarowe spółdzielczości wzrosły w roku 1950 o 227% - w porównaniu z rokiem 1949.

Wzrost liczby członków spółdzielczości z 800 tys. do 1.428 tys., objęcie umowami kontraktacyjnymi 800 tys. gospodarstw chłopskich, oraz powiększenie o 39% obszarów

kontraktacji - wszystko to świadczy o coraz większej popularności idei spółdzielczej w rolnictwie węgierskim.

W roku 1950 osiągnięto duże sukcesy w dziedzinie wzrostu poziomu kulturalnego pracujących.

Wydatki na cele społeczno-kulturalne były roku ubiegłym o 105% większe niż w roku 1949.

Znacznie wzrosły inwestycje na cele socjalne i zdrowotne, które w roku 1950 były o 75,7% wyższe niż w roku ubiegłym. Państwo inwestuje znaczne sumy na te cele w miastach i wsiach Węgier, buduje przedsiębiorstwa komunalne, przeprowadza również szereg innych akcji mających na celu polepszenie bytu pracujących. W roku 1950 wybudowano 28.400 mieszkań. Liczba ambulatoriów wzrosła o 25%.

Na wsi węgierskiej wstępującej na drogę socjalistycznej przebudowy, nastąpiły wielkie przemiany. W ciągu pierwszego roku planu pięcioletniego zelektryfikowano 175 wsi, 108 ośrodków maszynowych, 65 państwowych gospodarstw rolnych i 47 spółdzielni produkcyjnych, podczas gdy w latach od 1895 - 1945 ogółem zelektryfikowano tylko 1.303 wsie. Według planu pięcioletniego zelektryfikowanych zostanie 1.512 wsi, a w roku 1954 na Węgrzech nie będzie ani jednej wsi bez światła elektrycznego.

H A N D E L Z A G R A N I C Z N Y.

W roku 1950 osiągnięto wielkie sukcesy w handlu zagranicznym. Obroty handlowe wzrosły prawie o 20% dzięki dalszemu umocnieniu i rozszerzeniu stosunków handlowych ze Związkiem Radzieckim, krajami demokracji ludowej i Niemiecą Republiką Demokratyczną.

Specjalnie wzmocniły się stosunki ekonomiczne Węgierskiej Republiki Ludowej ze Związkiem Radzieckim oparte na stalinowskiej zasadzie równouprawnienia wielkich i małych narodów, zasadzie wzajemnej pomocy i braterskiej współpracy.

W roku 1950 obroty towarowe Węgier z ZSRR i krajami demokracji ludowej wynosiły 60% całego handlu zagranicznego, przy czym udział Związku Radzieckiego wynosił 23%.

Miedzy ZSRR i Węgierską Republiką Ludową zawarty został szereg korzystnych dla obu stron umów handlowych. Zgodnie z umową podpisaną w marcu 1950 roku Węgry otrzymują od Związku Radzieckiego bawełnę, rudę żelazną, koks, metale i sprzęt przemysłowy, maszyny rolnicze, materiały drzewne i inne towary, w zamian za co Węgry dostarczają ZSRR wyroby swego przemysłu m.in. lokomotywy, wagony, barki, tkaniny i inne.

Pomyślny rozwój stosunków gospodarczych ze Związkiem Radzieckim i innymi krajami obozu demokratycznego dają gwarancję stworzenia niezbędnych warunków dla dalszego rozwoju Węgier i wyzwala je od destrukcyjnych wpływów kapitalizmu i jego kryzysów ekonomicznych.

Należy przy tym zauważyć, że stosunki Węgier ze Związkiem Radzieckim i Krajami demokracji ludowej nie ograniczają się wyłącznie do wymiany towarowej, ale stwarzają nowy typ stosunków zmierzających do koordynacji planów rozwoju gospodarki narodowej, udzielania wzajemnej

pomocy i współpracy we wzroście produkcji.

Rozszerzenie i umocnienie się stosunków gospodarczych Węgier z ZSRR i Krajami demokracji ludowej nie oznacza wyrzeczenia się handlu z krajami kapitalistycznymi, pod warunkiem jednak zachowania przez nie zasad równości i nie mieszania się w wewnętrzne sprawy Węgierskiej Republiki Ludowej.

Jednak polityka dyskryminacji prowadzona przez Stany Zjednoczone Ameryki Północnej i kraje zmarshalizowane w stosunku do Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowych doprowadziła prawie do likwidacji stosunków handlowych Węgier ze światem kapitalistycznym.

Sukcesy, osiągnięte w handlu zagranicznym w 1950 roku, wzmocniły współpracę Węgierskiej Republiki Ludowej ze Związkiem Radzieckim i innymi krajami obozu demokratycznego i zapewniły utworzenie niezbędnych warunków dla dalszego wzrostu gospodarki kraju.

+ + +

Bezinteresowna pomoc Związku Radzieckiego, korzystanie z doświadczeń budownictwa socjalistycznego ZSRR, braterska współpraca z innymi krajami demokracji ludowej dodały bodźca Narodowi węgierskiemu do nowych czynów w dziedzinie przemysłu, rolnictwa, nauki i kultury.

W swoim referacie sprawozdawczym na drugim zjeździe Węgierskiej Partii Pracujących sekretarz generalny partii Matyas Rakosi podkreślił, że doświadczenia pierwszego roku pięciolatki wykazały, iż naród węgierski jest zdolny wykonać znacznie większe zadania, niż przewidziane one były w planie pięcioletnim. Pozwoliło na rozpracowanie nowego planu, który przewiduje wzrost inwestycji w czasie pięciolatki do 80 - 85 miliardów for., czyli o 65 do 70% więcej niż pierwotnie planowano.

Pomyślne wykonanie planu pięcioletniego gwarantuje budowę podstaw socjalizmu w Węgierskiej Republice Ludowej i wzmacnia obóz pokoju i demokracji na całym świecie.

2. Zachodnio-niemiecka koniunktura zbrojeniowa.

Gospodarka zachodnio-niemiecka została w ciągu 1950 r. już otwarcie wciągnięta w plany wojenne imperia-
lizmu amerykańskiego. Fakt ten potwierdzają wypowiedzi
licznych polityków amerykańskich, angielskich i niemiec-
kich, pozostających na amerykańskim żołdzie oraz szereg
zjawisk gospodarczych. Jeszcze przed rokiem nie śmiał
żaden z polityków zachodnio-niemieckich otwarcie mówić
o "remilitaryzacji", a obrońców pokoju, którzy w poczuciu
powagi sytuacji ostrzegali przed podjęciem zbrojeń, pub-
licznie wyśmiewano i określano mianem złośliwych osz-
czerców.

Dzisiaj znowu główną rolę w ministerstwach boń-
skich oraz w zachodnio-niemieckiej prasie gospodarczej
grają ekonomiści zbrojeniowi faszystowskich Niemiec, jak
np. profesor Karl Hesse ze sztabu generała Thomasa,
a rozmaite określenia ze słownictwa faszystowskiej
"gospodarki militarnej", jak produkcja zbrojeniowa, finan-
sowanie zbrojeń, przydział surowców i rozmieszczenie
przemysłu z powrotem zyskały sobie prawo obywatelstwa
w Niemczech Zachodnich.

Jednakże naród niemiecki nie przypatruje się
obecnie beczynnie, jak to czynił przed laty dwudziestu
ponownemu podjęciu zbrojeń, które okazały się już nieraz
drogą do katastrofy narodowej. Akcja w obronie pokoju,
która ogarnęła wszystkie warstwy narodu niemieckiego,
wzmaga się na sile z dnia na dzień. Posiada ona swój
trwały fundament w istnieniu pokojowej Niemieckiej Repub-
liki Demokratycznej oraz sprzymierzeńców w milionach lu-
dziodobrej woli, tworzących światowy ruch w obronie pokoju,
na którego czele stoi potężny Związek Radziecki.

Miliony Niemców, którzy wypowiedzieli się prze-
ciwko remilitaryzacji Niemiec Zachodnich, starają się
poinformować świat o zasięgu trzymanych w najściślejszej
tajemnicy zarządzeń zbrojeniowych.

Poniższe zestawienie statystyczne zasięgu i roz-
woju produkcji zbrojeniowej w Niemczech Zachodnich, które
przytaczamy za Niemieckim Instytutem Gospodarczym, jest
ważnym wkładem do walki o utrzymanie pokoju, przeciwko
nakazanej przez imperializm amerykański remilitaryzacji
Niemiec Zachodnich.

I. Przemysły dóbr produkcyjnych i konsumcyjnych.

Gospodarka wojenna oznacza "nadanie przemysłowi
jednego kierunku, nastawionego na wojnę, maksymalne roz-
szerzenie produkcji artykułów na potrzeby wojny, nie ma-
jących nic wspólnego z konsumcją ludności oraz maksymal-
ne ograniczenie produkcji i zaopatrzenia w artykuły pow-
szecznego użytku." /Stalin/.

Oznacza to, oczywiście, że przemysł dóbr produkcyjnych, w którym produkcja materiałów wojennych stoi na pierwszym miejscu, ma pierwszeństwo przed przemysłem dóbr konsumpcyjnych i rozwija się o wiele szybciej i bardziej intensywniej od niego.

Porównanie wskaźnika wytwórczości zachodnio-niemieckiego przemysłu dóbr konsumpcyjnych ze wskaźnikiem przemysłu dóbr produkcyjnych wykazuje, że o ile przemysł produkcyjny w końcu roku 1950 przekroczył stan z roku 1936 o 31%, to przemysł konsumpcyjny przekroczył go w tym czasie zaledwie o 16%.

T A B E L A I

Przemysły dóbr produkcyjnych i konsumpcyjnych w r.1950
/r.1949 = 100/

Miesiąc	dobra produk- cyjne	dobra konsum- cyjne	Miesiąc	dobra produk- cyjne	dobra konsum- cyjne
styczeń	104	113	Lipiec	122	114
luty	100	119	sierpień	130	126
marzec	112	120	wrzesień	140	140
kwiecień	116	120	październik	143	149
maj	120	120	listopad	150	156
czerwiec	122	119	grudzień	142	145

Jak wynika z poniższej tabelki II. - przemysł dóbr inwestycyjnych wzrósł o 56%, podczas gdy przemysł dóbr konsumpcyjnych wzrósł tylko o 45%.

T A B E L A II

Wskaźnik przemysłów dóbr konsumpcyjnych
i inwestycyjnych w r.1950.

r.1949 = 100

Miesiąc	dobra inwest.	dobra konsumc.	Miesiąc	dobra inwest.	dobra konsumc.
styczeń	104	113	lipiec	130	114
luty	109	119	sierpień	138	126
marzec	113	120	wrzesień	151	140
kwiecień	121	120	październik	160	149
maj	126	120	listopad	167	156
czerwiec	131	119	grudzień	156	145

Przyczyny stosunkowo nieznacznego rozchylenia nożyc w ciągu całego roku 1950 między przemysłami dóbr produkcyjnych i dóbr inwestycyjnych z jednej strony oraz przemysłem dóbr konsumcyjnych z drugiej, nie należy doszukiwać się w okoliczności, jakoby koniunktura zbrojeniowa jeszcze się wówczas nie zaczęła.

"Süddeutsche Zeitung" z Monachium, jeden z dzienników zachodnio-niemieckich, "nieskompromitowany" walką o pokój i stanowiący na skutek tego źródło "niepodejrzane", donosi z Zagłębia Ruhry pod datą 23 stycznia 1951 r.:

"Oczywiście wzrost produkcji znajduje swoje źródło w zamówieniach zbrojeniowych.....Sprawa zamówień zbrojeniowych jest otaczana ścisłą tajemnicą; są one częściowo maskowane nazwą zamówień eksportowych".

Powodem tego ~~nieznacznego~~ rozchylenia nożyc nie jest również okoliczność, jakoby koniunktura zbrojeniowa obecnie więcej się liczyła z potrzebami mas pracujących aniżeli czyniła to w okresie reżymu faszystowskiego i dlatego rzekomo bardziej rozwinęła przemysł dóbr konsumcyjnych.

"Beratungsbriege der wirtschaftspolitischen Gesellschaft von 194," - styczeń 1951 r., źródło jeszcze mniej mogące być "podejrzane" niż wyżej cytowany dziennik, o występowanie w interesie ludzi pracy, podaje w zeszycie styczniowym z r.b.:

"Z pewnością nastąpić musi dalsze obniżenie standardu życiowego ludności drogą ograniczenia konsumcji, gdyż zubożenie ludności zwiększy się, a jej zaopatrzenie pogarszać się będzie w tym stopniu, w jakim państwo rości sobie prawo do pokrywania jej kosztem zbrojeń, zakupów broni itp."

Istnieją dwie przyczyny powstania różnicy między wskaźnikiem przemysłu dóbr produkcyjnych, a przemysłem dóbr konsumcyjnych.

1/ Koniunktura zbrojeniowa w Niemczech Zachodnich posiada znamiona zupełnie odrębne, odbywa się ona bowiem na zlecenie oboje, na rozkaz imperializmu amerykańskiego, który nie tylko "rozdaje zamówienia" w charakterze komitenta, lecz ponadto całkowicie opanował Niemcy Zachodnie drogą okupacji wojskowej oraz finansowej penetracji kraju. Panowanie to jest zabezpieczone przez "Wysokich Komisarzy", statut okupacyjny, statut Zagłębia Ruhry, kontrolę handlu zagranicznego, prawo weta odnośnie całego ustawodawstwa itp., z równoczesną obietnicą pozornych ustępstw przy "rewizji" statutu okupacyjnego. To też zależy w zupełności od anglo-amerykańskich monopolistów powierzenie zachodnio-niemieckiemu przemysłowi jedynie wówczas zamówień zbrojeniowych, o ile uważają to oni za stosowne i celowe z punktu widzenia ich interesów. Są

to oczywiście, takie zamówienia, które nie tylko nie zmniejszają ich własnych zysków, lecz wręcz przeciwnie, powiększają je znacznie w ten sposób, że są wykonywane w zakładach przemysłowych, pozostających pod wpływem finansowym tego właśnie kapitału. Skutkiem tego koniunktura zbrojeniowa ogranicza się na razie do wciągnięcia w swą orbitę przede wszystkim drugorzędnych zakładów przemysłu zbrojeniowego, które nie produkują broni, lecz tylko artykuły, wchodzące w zakres ogólnego wyposażenia wojskowego, podczas gdy główne przemysły zbrojeniowe, produkujące broń oraz półfabrykaty i surowce dla jej wyrobu, pozostają jeszcze ciągle w tyle. Takie przemysły, jak górniczy, hutniczy i przemysł metali nieżelaznych nie osiągnęły jeszcze przeciętnego poziomu ogólnej produkcji, podczas gdy drugorzędne przemysły zbrojeniowe, np. przemysł elektrotechniczny, przekroczyły ten poziom w stopniu bardzo znacznym.

Wynika z tego osobliwa deformacja obrazu gospodarki zachodnio-niemieckiej na tle gospodarki wojennej, a deformacja ta znajduje swój wyraz we wskaźniku dóbr produkcyjnych.

2/ Każda gospodarka wojenny przewiduje również produkcję pewnej ilości przedmiotów codziennego użytku, jak np. odbiorników radiowych dla ludności cywilnej, żarówek, aparatów elektrycznych itp. Te właśnie artykuły pokojowe, których wytwarzanie jest ograniczone przez gospodarkę wojenną ze względu na konieczność zmniejszania konsumpcji oraz oszczędzania surowców, wpływają na obniżenie wspólnego wskaźnika przemysłu zbrojeniowego.

Z drugiej jednak strony produkcja towarów konsumpcyjnych obejmuje również wiele artykułów dla użytku wojennego. Przemysł włókienniczy produkuje materiały na mundury, przemysł obuwiowy i skórzany - buty wojskowe i pasy do karabinów oraz wiele innych przedmiotów, należących do wyposażenia wojskowego i będących właściwie artykułami produkcji wojennej, która w ten sposób dopomaga do sztucznego podniesienia wskaźnika produkcji dóbr konsumpcyjnych. Na tym właśnie polega osobliwość zachodnio-niemieckiej koniunktury zbrojeniowej, zajętej wprawdzie dotąd w pierwszym rzędzie produkcją przedmiotów z zakresu ogólnego wyposażenia wojskowego, że w Niemczech Zachodnich wiele zamówień zbrojeniowych skierowano do przemysłów dóbr konsumpcyjnych, np. niemiecki przemysł włókienniczy otrzymał w ostatnich miesiącach wielkie zamówienie wojskowe ze strony angielskiej i amerykańskiej. Wszystkie te czynniki złożyły się na obniżenie wskaźnika przemysłów dóbr produkcyjnych przy równoczesnym nadmiernym podniesieniu wskaźnika przemysłu dóbr konsumpcyjnych.

Drobna na pozór różnica w rozwoju zachodnio-niemieckich przemysłów dóbr produkcyjnych i konsumpcyjnych jest mimo wzrastającego nasilenia koniunktury zbrojeniowej, przede wszystkim rezultatem osobliwości gospodar-

ki Niemiec Zachodnich, pozostającej pod dyktatem zagranicznych monopolistów oraz okoliczności, że granica między przemysłem pokojowym i wojennym przebiega poprzez t.zw. przemysły dóbr produkcyjnych i konsumcyjnych.

II. Przemysł wojenny i pokojowy.

Jest rzeczą jasną, że w tych okolicznościach podział przemysłu zachodnio-niemieckiego na przemysły dóbr produkcyjnych i konsumcyjnych jest o tyle nieścisły, że nie jest w możności dać rzeczywistego obrazu przedstawienia się gospodarki Niemiec Zachodnich na produkcję wojenną.

Jest również widocznym, że granica pomiędzy produkcją dla celów wojennych i produkcją pokojową, przebiegając poprzez pewną ilość gałęzi przemysłu, a właściwie poprzez wszystkie, prawie uniemożliwia statystyczne przedstawienie rozmiarów produkcji wojennej i rozwój jej w porównaniu z produkcją pokojową.

Wreszcie stwierdzić należy, że osobliwość obecnej koniunktury zbrojeniowej w Niemczech Zachodnich, która najpierw objęła drugorzędne gałęzie przemysłu zbrojeniowego t.zn. te, które nie są jeszcze nastawione na produkcję armat, samolotów, czołgów, granatów i bomb, a chwilowo produkują tylko artykuły wchodzące w zakres ogólnego wyposażenia wojskowego, jak również materiały pomocnicze - szczególnie utrudnia odgraniczenie przemysłu wojennego od pokojowego.

Tym konieczniejszym wydaje się zaostrożenie czujności robotników Niemiec Zachodnich w każdej gałęzi produkcji wojennej, tym potrzebniejszą staje się walka przeciw remilitaryzacji i walka o utrzymanie pokoju, tym bardziej niezbędnym jest dostarczenie miłującej pokój ludności środków, umożliwiających ocenę rozwoju produkcji wojennej. Dla stworzenia tych środków koniecznym jest wybranie takich gałęzi przemysłu, które szczególnie wyraźnie wskazują na obecny stan wciągnięcia Niemiec w zbrojenie.

Dla utworzenia bazy porównawczej należy równocześnie wytypować inne gałęzie przemysłu, które jeszcze w przeważającej mierze pracują dla potrzeb ludności.

Gałęzie przemysłu, obecnie w szczególnie wysokim stopniu objęte koniunkturą zbrojeniową to przede wszystkim:

wydobycie ropy naftowej i przeróbka olei mineralnych.

Zarówno wydobycie ropy naftowej jak i przetwórstwo znajdują się na najwyższym poziomie. Jest jednak rzeczą oczywistą, że podział na zapotrzebowania wojenne i pokojowe jest na tym odcinku nie do przeprowadzenia.

1950	przem.wojenny	przem.pokojowy
sierpień	141	116
wrzesień	155	132
październik	167	168
listopad	173	146
grudzień	167	132

Powyższe liczby wskazują przedewszystkim na tempo, w jakim postępuje militaryzacja Niemiec Zachodnich. Monopoliści amerykańscy wykonują swój program zbrojeń w jaknajwiększym pośpiechu. Chcą oni jak najprędzej spowodować nową wojnę dla narodu niemieckiego i wszystkich narodów świata. Już samo uzbrojenie Niemiec Zachodnich jest związane z ciągłym obniżaniem stopy życiowej mas pracujących na skutek podwyżki cen, zwiększonego ucisku podatkowego, obniżki płac, pogorszenia jakości i ograniczenia produkcji dóbr codziennego użytku, jak również na skutek coraz większego ucisku politycznego i gospodarczego. Przeciwno pośpiechowi, z jakim imperialiści amerykańscy dążą do wojny, trzeba przyspieszyć i wzmocnić walkę wszystkich, miłujących pokój ludzi, o niedopuszczenie do wojny. Wówczas napewno pokój zwycięży wojnę.

Berichte des Deutschen
Wirtschaftsinstituts
Nr.5 - marzec 1951 r.

